

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 561

Wydanie P

Poznań, piątek dnia 6 grudnia 1935

Rok 30

Międzynarodowe refleksy procesu warszawskiego

Najpierw Czechosłowacja. Mamy z nią bardzo długą i dogodną do przekraczania granicę. Już stąd wypływają duże możliwości dla spiskowców ukraińskich, zwłaszcza uciekających z Polski. Ustrój polityczny republiki czechosłowackiej, a jeszcze więcej liberalna atmosfera ułatwiają spiskowcom dłuższy w niej pobyt, nawet pomimo woli władz administracyjnych. Przecież i hitlerowskiej agencji poruszają się po Czechosłowacji dość swobodnie, a jednak nie można posadzać władz republiki o sprzyjanie bojówkom terrorystycznym, organizowanym przez niemieckich narodowych socjalistów!

A wreszcie rzecz najważniejsza: już w roku 1933 policja czechosłowacka zainteresowała się bliżej pewnymi kołami emigracji ukraińskiej w Pradze, zaczęła je obserwować i przeprowadzać wśród nich rewizje. Wiemy tu, we Lwowie, że z powodu tych rewizyj powstały wśród Ukraińców zatargi i podejrzenia. Wyrzucano sobie nawzajem działania na szkodę rodaków przed władzami politycznymi Czechosłowacji. Niektórzy emigranci ukraińscy opuścili nawet Czechosłowację.

Jak wynika z aktu oskarżenia w procesie warszawskim, materiały, znalezione u terrorystów ukraińskich w Pradze, odstąpiły władze czechosłowackie władzom polskim, a przynajmniej nie ma wzmianki o tem, aby te dokumenty, których liczba idzie w tysiące, dostały się w inny sposób do rąk polskich. Jeżeli zważywszy, że wystąpienia policji czechosłowackiej przeciw terrorystom ukraińskim datują się od roku 1933, a więc od czasu, kiedy nie było jeszcze zatargu między obu państwami, to wolno nam przypuszczać, że Czechosłowacja działała bez żadnego przymusu i miała na celu utrzymanie dobrych stosunków z Polską, oraz zapobieżenie dalszemu rozwojowi terroryzmu w płaszczyźnie międzynarodowej. Jeżeli weźmiemy dalej pod uwagę, że władze czechosłowackie uczyniły swój krok po dokładnym rozważeniu jego skutków międzynarodowych, choćby tylko ze względu na wynikający z aktów praskich udział Litwy w terrarze ukraińskim, to wyrobimy sobie zdanie, że rząd Czechosłowacji zachował się naogół poprawnie wobec zagadnienia antypolskiego terroryzmu ukraińskiego na terytorjum czechosłowackim.

A jednak mamy pewne pretensje do Czechosłowacji z powodu sprawy ukraińskiej. Chodzi nam o całość polityki czechosłowackiej w tej dziedzinie. Są pewne koła w Czechosłowacji, które i dziś jeszcze marzą o wspólnej granicy z jakąś Ukrainą i którym zawadza Polska w Małopolsce wschodniej. Ostatnio rozpisuje się prasa ukraińska we Lwowie o artykule w praskim tygodniku „Hospodarski Rozhled“, który dowodzi, że państwo ukraińskie byłoby o wiele lepszym sąsiadem Czechosłowacji, niż Polska, nieprowadząca polityki słowiańskiej. To państwo ukraińskie — pisze „Hospodarski Rozhled“ — pamiętało zapewne „o naszym stale lojalnym stanowisku wobec dążeń ukraińskich“.

To stale lojalne stanowisko, to raczej czynna pomoc okazywana ruchowi ukraińskiemu. To uniwersytet ukraiński i wyższa szkoła pedagogiczna w Pradze, akademja gospodarcza w Podiebradach, gimnazjum w Rzewnicach i wysokie subwencje dla różnych stowarzyszeń

i związków ukraińskich. Na jedno gimnazjum aż trzy szkoły wyższe — to nieco za wiele. Zapewne więc rząd czechosłowacki musiał sobie zdawać sprawę, że w tych szkołach wyższych studjować będzie stale pewien zastęp młodzieży z Polski, a nie z Rosji, lub np. z Rumunii. A w czasie studjów można zajmować się także czem innym: polityką i nawet akcją terrorystyczną.

Najlepiej jest powiedzieć sobie wszystko otwarcie. I tak oba państwa przystąpią zapewne wkrótce do uregulowania wzajemnych stosunków po niedawnych, niepotrzebnych nikomu zatargach. Czechosłowacja powinna wreszcie wybrać między Polską i Ukrainą. Opinia publiczna polska — ta prawdziwa — już dawno wybrała między Niemcami i Czechosłowacją na korzyść tej ostatniej. Ale Czechosłowacja powinna w dwu sprawach pójść nam na rękę: w sprawie ludności polskiej na czeskim Śląsku Cieszyńskim i w sprawie pomocy politycznej dla emigracji ukraińskiej.

Polska opinia publiczna nie powinna jednak zapominać, że nie tylko w Czechosłowacji, lecz i w Niemczech znajdowali do niedawna oparcie terroryści ukraińscy. Podobno zmienilo się to od czasu zawarcia wzajemnego paktu nieagresji. Jednego z terrorystów (Le-

bedia) władze niemieckie nawet aresztowały i wydały. Ale musimy być bardzo ostrożni i pamiętać o przeszłości. Pakt kończy się za lat ośm, a Niemcy są bardzo systematyczni. Są też — mojem zdaniem — bardziej wyrobieni politycznie od Czechów. Istniejący w Berlinie długie lata samodzielny instytut ukraiński, prowadzony przez Ukraińców i dla Ukraińców, przemienili w tym roku na coś w rodzaju katedry o sprawach ukraińskich, prowadzonej po niemiecku dla wszystkich studentów uniwersytetu berlińskiego. O tę zwyczajną katedrę ukrainoznawstwa nie możemy już formalnie mieć do nich pretensyj. Sami zresztą utrzymujemy w Warszawie instytut ukraiński o wiele obszerniejszy, niż berliński.

Nadal pozostał gniazdem terrorystów ukraińskich Gdańsk. Dość niejasno przedstawia się w akcie oskarżenia — jak o tem można sądzić ze sprawozdań w dziennikach — sprawa wydania Lebediowi w generalnym konsulacie niemieckim w Gdańsku dowodu osobistego na nazwisko Ewhen Skyba. Na jakiej podstawie taki dokument wydano — nie można się zorientować. W każdym razie z procesu warszawskiego wynika ta nauka, że Gdańsk jest dziurą w naszym organizmie, przez którą przedostają się do Polski nie tylko nieocelone towary zagraniczne, lecz i przestępcy polityczni.

Pozostaje jeszcze sprawa litewska, która stanowczo nie powinna zniknąć z porządku dnia po ukończeniu procesu warszawskiego. Wprawdzie ukazało się

oświadczenie litewskiej agencji prasowej „Elta“, zaprzeczające wszystkim oskarżeniom warszawskim, ale trudno sobie wyobrazić, żeby Litwa nie zaprzeczała i przyznała zarzucone jej naruszenia prawa międzynarodowego.

Gdyby to były stosunki przedwojenne, to mielibyśmy dziś sytuację bardzo naprężoną i poważną. W naszych czasach jesteśmy świadkami tylu aktów gwałtu i teroru w stosunkach międzynarodowych i wewnętrznych, że wrażliwość nasza na podobne objawy jest mocno przytępiona. Nie znaczy to jednak, żebyśmy mieli wcale nie reagować.

Naszem zdaniem należy w każdym razie wnieść sprawę na forum genewskie. Wiemy wprawdzie doskonale, że praktycznych korzyści mieć stąd nie będziemy, ale takie utrwalenie w aktach genewskich tej tepej i do wszystkiego zdolnej nienawiści litewskiej poważnie zaszkodzi Litwie, a Polsce sytuację wobec Litwy w Lidze Narodów i wogóle na terenie międzynarodowym ogromnie ułatwi. A zresztą, gdybyśmy nie skorzystali z artykułu 11 paktu Ligi, mogłoby powstać podejrzenie, że lekkomyślnie i bez dostatecznych dowodów rzucamy ciężkie oskarżenia i sami stwarzamy okoliczności, mogące zagrozić pokojowi międzynarodowemu.

Z doświadczenia litewskiego jeszcze jeden wniosek możemy wyciągnąć. W ten sam sposób zachowywałoby się wobec nas jakieś samodzielne państwo ukraińskie, gdyby istniało, i gdyby w niem rządził nasi lwowscy Ukraińcy. Są to ludzie tego samego pokroju i tej samej miary duchowej, co ministrowie litewscy. Poza tem łączyłoby ich tak, jak ich dziś łączy, ten sam ideał polityczny wobec Polski. Jakżeż mądrze stało się przed laty, że Polska nie dała Lwowa Ukraińcom! M. R.

Jutro:

PROTOPLASTA PANA ZAGŁOBY W SŁUŻBIE U NEGUSA
przez prof. Uniw. Jagiellońskiego, dr. Stanisława Pigionia.

Pokojowe propozycje Laval'a

Amb. Cerutti otrzymał wczoraj propozycje francuskiego premiera — Pogłoski o zawieszeniu broni — Porozumienie rzeczoznawców? — Pesymizm rządu brytyjskiego

Londyn. (PAT). Dzienniki donoszą, że w dniu wczorajszym premier Laval wręczył ambasadorowi włoskiemu konkretne propozycje co do nawiązania rozmów pokojowych na płaszczyźnie mniej więcej następującej:

1) Włochy ustępują Abisynji port Assab w Erytrei i pas ziemi, prowadzący do tego, portu, aby umożliwić wybudowanie kolei, łączącej Assab z Adis-Ababą. Kolej ta byłaby pod kontrolą Ligi Narodów.

2) Abisynja odstępuje Włochom całą prowincję Ogaden oraz dopuści do poważniejszej zmiany granicy w północnej części prowincji Tigré i w prowincji Harrar.

Niektóre dzienniki podają, że Adua i Aksum mają być zwrócone Abisynji; inne twierdzą, że Adua ma pozostać przy Włochach. Co do samej Abisynji projekty Laval'a powtarzają mają propozycję komitetu pięciu.

Stanowisko Mussoliniego jest narazie niejasne. Oileby przyjął je za podstawę do rokowań, to wedle przewidywań niektórych dzienników, pod koniec urlopu min. Hoare, a więc około Nowego Roku możliwe byłoby spotkanie brytyjskiego ministra spr. zagr. z Mussolinim.

Paryż. (PAT). Narada premiera Laval'a z amb. Cerrutim, wskazuje na ożywioną działalność dyplomatyczną w sprawie włosko-abisynijskiej.

„Le Petit Parisien“ donosi, iż w niektórych kołach politycznych przypuszczają, że min. Hoare wystąpić ma w czasie wizyty z inicjatywą zawarcia zawieszenia broni na froncie abisynjskim na okres 3 tygodni. Wzaman za to na ten sam okres odroczoneby wejście w życie zakazu wywozu nafty. Istotnie pogłoski na temat zawieszenia broni krążyły w kołach politycznych Paryża od 2 dni. Dotychczas nie znalazły one żadnego potwierdzenia.

Londyn. (Tel. wł.). Jak donosi Reuter z Paryża, między angielskimi i francuskimi rzeczoznawcami nastąpiło porozumienie co do zasad załatwienia sporu włosko-abisynjskiego. Nie jest jednak jeszcze rzeczą pewną, czy wypracują plan na sobotę i czy będzie przedmiotem obrad Laval'a i Hoara.

Po ostatecznym ustaleniu wszystkich szczegółów przedłoży się plan Mussolinimu. Jeżeli premier włoski wyrazi swoją zgodę na proponowane załatwienie sporu, wówczas sprawa przejdzie do Ligi Narodów.

Londyn. (PAT). Gabinet brytyjski odbył swe zwykłe posiedzenie i oprócz spraw bieżących prowadził dalej dyskusję na temat położenia międzynarodowego.

Z wiadomości, jakie zreferowano członkom rządu wynika, że istnieje bardzo mało podstaw dla jakiegokolwiek optymizmu na temat możliwości rychłego załatwienia zatargu włosko-abisynjskiego. Jak dotąd, ze strony Mussoliniego nie wykazywano żadnych dążeń w kierunku porozumienia i w tych warunkach gabinet brytyjski nie przywiązuje przesadnych nadziei do rezultatów sobotnich narad sir Samuela Hoare z premierem Lavalem w Paryżu.

Gabinet pozostawić ma min. spraw zagranicznych decyzję, czy warunki, jakie ewentualnie poda Laval, uznane być mogą przez W. Brytanię za podstawę do rokowań. Gdyby w toku narad paryskich Hoare z Lavalem okazało się, że w najbliższym czasie żadne szanse porozumienia z Mussolinim nie istnieją, W. Brytania poprze akcję Ligi co do najszybszego wprowadzenia w życie sankcyj naftowych.

Proces o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego

Warszawa. (PAT.) Dzisiejsze posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10.40. Na wstępie przewodniczący stwierdza, że według otrzymanego zawiadomienia osk. Karpyńca w dniu 3 bm. po wyprowadzeniu z sali zachował się w sposób nieprzyzwoity, niedopuszczalny i obraźliwy w stosunku do eskortujących go funkcjonariuszy policji. W związku z tem przewodniczący oznajmia, iż odpis wspomnianego zawiadomienia przesłał prokuratorowi sądu okręgowego, a do oskarżonych zwraca się z ostrzeżeniem, aby zachowywali się w taki sposób, by nie dawali powodu do zastosowania obostrzonych środków ochronnych.

Następnie streszcza zeznania, złożone przez osk. Malucę, poczem oświadcza, iż w związku z temi zeznaniami przysługuje każdemu z oskarżonych prawo złożenia dodatkowych wyjaśnień.

Wstaje osk. Bandera, usiłując mówić

coś w języku ukraińskim, wobec czego przewodniczący odbiera mu głos. Ponieważ oskarżony w dalszym ciągu mówi po ukraińsku, przewodniczący nakazuje wyprowadzenie Bandery z sali i zarządza przerwę. Z uwagi na to, że osk. Bandera stawiał funkcjonariuszom policji opór, zostaje siłą wyprowadzony z sali.

Podczas przerwy osk. Karpyńca

wznosi w języku ukraińskim jakiś okrzyk, za co z polecenia prok. Żeleńskiego zostaje również wyprowadzony z sali.

Warszawa. (Tel. wł.) Przewodniczący cofnął uprzednie swoje zarządzenie i wrócił do pierwotnego stanu, t. zn. że polecił na sposób francuski przedzielić oskarżonych posterunkowymi. (w)

Wszystko zależy od Mussoliniego

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Mail” omawiając odpłynięcie z morza Śródziemnego części floty brytyjskiej (o czem pisaliśmy w wydaniu porannym — red.), donosi, że urzędowo motywuja to koniecznością ćwiczeń dla żalugi.

„Daily Telegraph” omawiając wojnę włosko-abisyńską twierdzi, że już najbliższe dni wyjaśnią, czy koniec jest niedaleki, czy też napięcie trwać będzie dalej lub się nawet zaostrzy. Wszystko zależy od Mussoliniego. Dotychczas Francja i Anglja nie otrzymały żadnych wiadomości, któreby pozwalały przypuszczać, że koniec wojny

jest bliski. Dopiero narada paryska Laval'a z Hoarem wykaże, jakie kroki będą poczynione. Wybór zapadnie pomiędzy wspólnym wystąpieniem angielsko-francuskim wobec Włoch, lub wystąpieniem Francji w porozumieniu z Anglja.

Przypuszczać należy, że Paryż i Londyn będą obstawały przy zawieszeniu broni, a Mussolini — przy zniesieniu sankcyj. Obecnie roztrząsa się pytanie, czy po niedojściu do porozumienia i ponownym podjęciu kroków wojennych, sankcje będą zastosowane natychmiast i to w dotychczasowych rozmiarach, czy też zostaną zaostrzone.

Posiedzenie Sejmu

Warszawa. (Tel. wł.) Obrady rozpoczęły się załatwieniem formalności. Marsz. zawiadomił, że pos. Paciorkowski zrzekł się mandatu.

Sejm przystąpił do pierwszego czytania preliminarza budżetowego, do którego zabrał głos wicepremier Kwiatkowski. (w)

Zmiany w ubezpieczeniach

Warszawa. (Tel. wł.) W min. pracy i opieki społecznej przeprowadzone są badania nad zmianami w ubezpieczeniach, zwłaszcza w zakresie ubezpieczeń pracowników umysłowych.

Powołano specjalną komisję międzyministerjalną, która bada m. in. możliwość obniżenia składek ubezpieczonych, a również zmniejszenia górnej granicy uposażeń i zarobków, od której już przestały istnieć przymusy ubezpieczeniowe. Czy to będzie suma 500 czy 450 zł, trudno w tej chwili określić. (w)

Ceny węgla i cukru

Warszawa. (PAT.) W związku z ukazaniem się rozporządzenia min. przem. i handlu o ustanowieniu obniżonych cen węgla za tonnę loco kopalnia, min. spraw wewn. wydało podległym władzom polecenie dopilnowania, aby obniżka znalazła pełny i natychmiastowy wyraz w cenie detalicznej.

Obniżenie tej ceny w związku z utrzymaniem dotychczasowych oficjalnych rabatów, udzielanych przez polską konwencję węglową umożliwia utrzymanie w Warszawie ceny około 40 zł za tonnę z dostawą do piwnicy przy sprzedaży na tonny i około 45 zł za tonnę, loco skład przy sprzedaży detalicznej na kilogramy.

Warszawa. (PAT.) W związku z rozporządzeniem min. skarbu o ustanowieniu jednej dla całego państwa ceny za 100 kg cukru wszelkich rodzajów i gatunków, min. spraw wewn. wydało zarządzenie do władz administracji ogólnej, wskazując na konieczność zwrócenia uwagi, aby ustanowiona przez komitet ekonomiczny cena detaliczna tego artykułu nie przekraczała nigdzie zł 1.— za kg.

Wiadomości

Według doniesień z Nowego Jorku, w ośrodku amerykańskiego przemysłu samochodowego, w Detroit doszło do starć między policją a strajkującymi, którzy usiłowali manifestować przed fabryką „Motor Product Company”. Ramiono dwóch policjantów i dwóch strajkujących.

Do Paryża przybył specjalnym samolotem amerykańskim znany finansista Rickett, który nabył koncesję w Abisynji. Po kilku - godzinnym pobycie wyjechał w dalszą drogę do Rzymu, skąd przez Kair uda się do Abisynji.

Koło Paryża, na lotnisku De Bourget spadł samolot wojskowy, uderzając o ślup. Dwóch lotników jest ciężko rannych.

Rząd grecki wydał zarządzenie, na mocy którego 10 ulaskawionym przywódcom powstańczym zabroniony jest pobyt w Atenach i Salonikach. W dobrze poinformowanych kręgach spodziewają się, że rozwiązanie zeromadzenia narodowego i zarządzenie nowych wyborów nastąpi w końcu stycznia.

W Budapeszcie wykryto szajkę fałszerzy monet, która działała w Austrii, Czechosłowacji i na Węgrzech.

Włochy wobec sankcji

Rzym. (PAT.) Wśród zagranicznych obserwatorów życia gospodarczego Włoch utrwała się mniemanie, że społeczne skutki sankcyj mogą ujawnić się we wzmocnieniu radykalnych prądów w łonie faszystwu.

Bezrobocie wywołane w niektórych gałęziach pracujących na wywóz, czyniło już aktualną sprawę rozciągnięcia 40-godzinnego tygodnia pracy na wiele dziedzin przemysłu. Równocześnie w kręgach syndykalistycznych, grupujących sfery pracujące, daje się zauważyć dążenie do zwiększenia udziału robotników w kontroli produkcji.

Równolegle odbywa się obarczanie sfer posiadających coraz poważniejszymi świadczeniami, na pokrycie kosztów wojny. Pożyczki, zakrojone na

wielką skalę, cesja wierzytelności i akcyj zagranicznych na rzecz państwa, oraz ostatnia zbiórka złota i srebra, doprowadzić mogą do pewnego zubożenia klas posiadających, na które spadają główne ciężary wojenne.

Uchodzi tu za prawdopodobne, że w miarę przedłużania się wojny oraz w miarę trwania sankcyj, radykalne prądy społeczne przybiorą na sile.

Rzym. (PAT.) W min. prasy i propagandy oświadczone przedstawicielom dzienników zagranicznych, że Włochy ze spokojem mogą patrzeć w przyszłość, ponieważ rząd zdołał zgromadzić duże zapasy nafty i benzyny, które zaspokoją na pewien czas potrzeby armji, marynarki i lotnictwa. Zakaz wywozu nafty dotknąć może tylko ludność cywilną.

Uwzględnione żądania radykałów

Warszawa. (Tel. wł.) Doniesienia prywatne, nadchodzące z Paryża, kładą nacisk na dwugodzinną konferencję pomiędzy Lavalem a Herriotem i wyrażają przekonanie, że Herriot wyszedł pzeważnie o konieczności pozostawienia Laval'a u steru.

Klucz położenia pozostaje w ręku stronnictwa radykalnego, które dotąd się nie oświadczyło. (w)

Paryż. (Tel. wł.) W dobrze poinformowanych kręgach parlamentarnych utrzymują, że min. Herriot otrzymał

już zgodę premiera Laval'a na żądania, wysuwane przez radykałów.

Laval miał w powdnu konieczności obrony kraju odmówić odłączenia gwardji od min. spraw wojskowych, jednak udzielił zezwolenia min. spraw wewn. na żądanie przez niego pomocy tej gwardji bez zezwolenia min. spraw wojskowych.

Również miało nastąpić porozumienie w sprawie sprawozdania Chauvina.

Przybór wód w dorzeczu Renu

Berlin. (Tel. wł.) Z Kolonii nadchodzą alarmujące wiadomości o szybkim wzroście wód Mozeli, która wylała na znacznej przestrzeni. Niespodziewany przybór zaskoczył wszystkich. Fale zerwały liczne łodzie rybackie i mniejsze statki. W Trabentrarbach zatonał prom. Dalszy wzrost Mozeli jest oczekiwany.

Na terenie Saary stan wód pozosta-

je bez zmian. Z środkowego i dolnego biegu Renu donoszą o dalszym przyborze wody, gdy natomiast wiadomości nadchodzące z górnego Renu wskazują na spadek poziomu. W Kolonii z 2.92 m notowanych we wtorek rano, wzrósł poziom rzeki do 4.12 m w środę rano.

W związku z przyborem wody Renu wydano w środę zakaz żeglugi dla flisaków.

Położenie w Chinach północnych

Tokio. (PAT.) Ag. Rengo donosi: Rzecznik min. spraw zagranicznych w rozmowie z przedstawicielami dyplomatycznymi Anglii, Francji i Ameryki, komentując głosy prasy w sprawie autonomji Chin północnych, oświadczył, że rząd japoński nie ma zamiaru mieszać się do tych spraw i zaznaczył, że traktat 9 mocarstw nie ma nic wspólnego z położeniem w Chinach północnych. Co się tyczy stanowiska rządu nankińskiego, rzecznik oświadczył, iż treść rozmowy pomiędzy chińskim min. wojny Ho-Ing-Czinem a gen. Sung-Cze-Juanem, pacyfikatorem prowincyj Hopei i Czaharu nie jest mu znana, trudno więc powiedzieć, czy Japonja zadowolona jest z tych rozmów i dlatego należy czekać na rozwój wypadków w Chinach północnych.

Nagły wyjazd ministra wojny Ho-Ing-Czina z Nankinu do Pekinu, bez odbycia zapowiedzianej konferencji z amb. Arijoszi i marsz. Czang-Kaj-Sze-kiem, należy tłumaczyć usiłowaniem rządu nankińskiego w kierunku skłonięcia gen. Sung-Cze-Juana do porzucenia projektu autonomji Chin północnych.

Rozwiązane kartele

Warszawa. (Tel. wł.) Pomiędzy 44 kartelami, które min. Górecki wczoraj rozwiązał, znajduje się m. in. Zw. Hurtowników Żelaza dla Wielkopolski, Pomorza i w. m. Gdańska z siedzibą w Poznaniu; Zrzeszenie Hurtowników Żelaza w Łodzi, obejmujące 7 przedsiębiorstw; Zrzeszenie Hurtowników Rur w Katowicach, obejmujące 10

przedsiębiorstw. Dalej wchodzi w grę umowa hurtowników branży papierniczej w Łodzi; Centralnego Biura Torrebek w Poznaniu, obejmującego 9 firm; „Centrotorb” w Świętochłowicach, obejmujący 17 firm; umowa hurtowników łódzkich w sprawie regulacji szkła prasowanego i okiennego itd. Rozwiązane porozumienia kartelowe obejmują przeszło 100 przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. (w)

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.29 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.31½ — 5.31¼ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 5. 12. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 63,— oraz za 4% premj. dol. 52,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% złotowe listy zast. po 37.50, zaś za 4% listy zast. konwert. płacono 36,— do 35¼; pozatem poszukiwano 4½% dol. listy zast. po 37,— bez oddawców.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych płacono za akcje Banku Polskiego 95¼ oraz za akcje Piechcin 40,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 63,— P.
4% poz. premj. dol., seria III 52,— P.
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 37,50 +
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 36—35¼ P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 95¼ P.
Piechcin 40,— P.
Tendencja mocniejsza.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 5. 12. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy paryetel Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:
1) żyto 715 g/l.,
2) pszenica 756 g/l.,
3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 90 tonn par. Poznań 12,25
Żyto 30 tonn par. Poznań 12,15
Owies 30 tonn par. Poznań 14,90

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposob. słabe) 11,75— 12,00
Pszenica (Usposob. słabe) 16,50— 16,75
Jęczmień browarowy 14,50— 15,50

Usposobienie spokojne.
Jęczmień 700—725 g/l. 13,75— 14,25
Jęczmień 670—680 g/l. 13,25— 13,70

Usposobienie spokojne.
Owies (Usposob. spokojne) 14,25— 15,00

M a k a
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 19,25— 19,50
żytnia gat. I 0-45% wł. w. 18,75— 19,00
żytnia gat. I 0-55% wł. w. 18,00— 18,75
żytnia gat. II 45-55% wł. w. 14,75— 15,75

Usposobienie spokojne.
pszena gat. IA 0-20% wł. w. 29,00— 30,75
pszena gat. IB 0-45% wł. w. 28,25— 28,75
pszena gat. IC 0-55% wł. w. 27,25— 27,75
pszena gat. ID 0-60% wł. w. 26,25— 26,75
pszena gat. IE 0-65% wł. w. 25,25— 25,75
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 25,00— 25,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 24,50— 25,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 22,25— 22,75
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 20,25— 20,75
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w. 18,75— 19,25

Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie stand 9,25— 9,75
Otręby pszen. grube stand 10,25— 10,75
Otręby pszenne średnie st. 9,25— 10,00
Otręby jęczmienne 9,75— 11,00
Rzepak zimowy 43,00— 44,00
Rzepak zimowy 41,00— 42,00
Siemię lniane 36,00— 38,00
Gorzczyca 34,00— 36,00
Groch Viktorja 25,00— 30,00
Groch Folgera 22,00— 24,00
Łubin niebieski 9,50— 10,00
Łubin żółty 11,00— 11,50
Mak niebieski 62,00— 64,00
Koniczyna czerw. surowa 90,00— 100,00
Koniczyna czerw. 95-97% czyst. 75,00— 95,00
Koniczyna biała 120,00— 130,00
Koniczyna szwedzka 160,00— 175,00
Ziemniaki jadalne 3,75— 4,20
Ziemniaki fabr. za kilo % 16,50— 16,75
Makuch lnian. w taflach 13,50— 13,75
Makuch rzepakowy w tafl. 19,50— 20,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% 21,00— 22,00
Śrut Soja 2,25— 2,45
Słoma pszenna luzem 2,25— 2,45
" pszena prasowana 2,50— 2,75
" żytnia luzem 3,00— 3,25
" żytnia prasowana 3,00— 3,25
" owsiana luzem 3,50— 3,75
" owsiana prasowana 1,75— 1,85
" jęczmienna luzem 2,65— 2,85
" jęczmienna prasow. 5,75— 6,25
Siano zwykłe luzem 6,25— 6,75
" zwykłe prasowane 6,50— 7,00
" nadnoteckie luzem 7,50— 8,00
" nadnoteckie pras. 7,50— 8,00

Ogólne usposobienie słabe.
Ogólny obrót: 3203,4 tonny, w tem żyta 975 tonny, pszenicy 375 tonny, jęczmienia 1040 tonny, owsa 172 tonny.

„Naród zbrojny”

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Berlin, 4 grudnia.

Oto tytuł wystawy, otwartej w tych dniach w stolicy, a obrazującej dorobek literacki Niemiec w zakresie wiedzy wojskowej.

Pruska biblioteka państwowa, która nie pierwszy raz jest gospodarzem tego rodzaju zbiorowych wystaw, wybrała w roku bieżącym „zbrojny” temat dla wystawy. Nie bez powodu! Moda „Bellony” opanowuje wiele tegorocznych imprez w Rzeszy.

Kilka przestronnych sal w potężnym bloku biblioteki państwowej „Pod Lipami” zajęto na wspomnianą wystawę. Już pobieżny rzut oka daje pojęcie o linii przewodniej, która dyktowała organizatorom układ eksponatów. Całość podzielono na dwie grupy: pierwsza, historyczna, zawiera starannie przeprowadzony dobór materiałów z dziejów wojskowości niemieckiej w przeszłości, druga-współczesna, jest wystawą dzisiejszej książki niemieckiej z zakresu literatury wojskowej. Obie grupy łączy myśl przedstawienia dorobku nie jako czegoś oderwanego, lecz jako wypływu wiekowych tradycji wojskowości niemieckiej, przejawiających się zarówno w średniowiecznym cesarstwie, jak w historii domu habsburskiego, lub wreszcie w rozwoju mocarstwowym Prus od czasów elektorów, a kończąc na roku 1918.

Z gablot wygląda wprawdzie kilka szacownych manuskryptów, przypominających, że już w zaraniu historii niemieckiej „znani poci oddawali swe życie w służbę żołnierską i w polu ginęli”. Wielki foljał, bogato iluminowany, zawiera pieśni wojskowe Fryderyka von Hausena, rycerza-śpiewaka, który zginął w r. 1190 w czasie trzeciej krucjaty.

Z postępem wieków kończą się manuskrypty, a zato pojawiają się pierwsze druki. Są więc trzy broszury Marcina Lutera, które dziś nazwalibyśmy literaturą propagandową, a które wtedy były pamfletem na aktualne tematy, n. p. o potrzebie wojny z niewiernymi muzułmanami, lub pytanie, czy jednostki wojujące są godne błogosławieństwa Bożego.

Ze jednak nietylko zaprzętało sobie wtenczas głowę roztrząsaniem na temat moralności wojny, tego dowodem spora liczba dzieł o technice wojennej, — podręczniki strzelania z muszketu, przepisy szermiercze, sztuka artyleryjska i obłącznica, — nierzadko zdobione w drzeworyty Burkmeira i Dürera, pięknie oprawne w skórę i z tłoczeniami.

Nieco późniejszy jest tom „Der vollkommene teutsche Soldath” Flemminga z r. 1726, z całostronnicowymi ilustracjami, który przydałby się niejednemu teatrowi jako podręcznik kostiumów wojskowych tej epoki. I oto już jesteśmy w czasach Fryderyka II. Jest to dzieło zbiorowe, pod wspólnym francuskim tytułem „Oeuvres de Frédéric le Grand”, wydane zostały na okazałym pergaminie i są pod względem typograficznym najpiękniejszą chyba ozdobą wystawy. Tu zarazem zaczyna się cały łańcuch literatury pięknej z końca 18 i początku 19 wieku, gloryfikującej armję pruską.

Zadaleko zaprowadziłoby nas wyliczanie poważnych dzieł z wojskowości niemieckiej wieku 19, czyli okresu

szczególnie bogatego w zdarzenia na polu walki. Wspomniemy tylko o klasyku wiedzy wojskowej Clausewitzu.

Nie można wreszcie spokojnie przejść obok dokumentu, który oznacza początek wojny światowej: nieduży, pożytki już arkusz papieru kancelaryjnego; z wykaligrafowanym niezbyt zręczną ręką rozkazem mobilizacyjnym Wilhelma II. Dokument czekał widocznie w pogotowiu na podpis cesarza, bo pozostawiono w nim wolne miejsce dla daty 2 sierpnia. Datę tę wpisał Wilhelm własnoręcznie, a podpis, zajmujący dużą część karty, zrobiony jest z widocznym rozmachem, — niewątpliwie w innym duchu, aniżeli akt abdykacyjny z listopada 1918.

Ciekawość wiedzie nas na koniec ku czasom dzisiejszym. W dwóch dalszych salach rozłożone są na stołach współczesne dzieła z niemieckiej literatury wojskowej, — liczebnie tak okazały zbiór, że mimowoli nasuwa się myśl, jak mało widocznie klauzule traktatu wersalskiego powstrzymały rozwój teorii wojennej w piśmiennictwie niemieckim!

Widzimy więc działy zatytułowane „Wehrtechnik”, „Wehrpolitik”, „Wehrpsychologie”, „Wehrziehung”, obok tego „Kriegsphilosophie” i „Kriegsführung”. Już same tytuły wywołują w wyobraźni obraz ciężkiego walca

machiny wojennej, która gniecie napotkany opór, pochłaniając miliony istnień. Każda książka tchnie tymże duchem, czy będzie to Steinmetza „So-cjologia wojny”, czy „niewinne” broszurki o radjotelegrafii. Zwraca też uwagę, że wiele dzieł pochodzi z najświeższej doby: „Brandbomben” Rumpfa z 1932, „Taschenbuch der Tanks” Heigla z 1935. Z opisów armij obcych wystawiono książki o sile zbrojnej Francji, Rosji, Włoch, Czechosłowacji, nie zapominając i o Polsce.

Wzrok z trudem ognia nagromadzone tu zapasy najświeższej wiedzy wojskowej niemieckiej. W dziale „wychowania narodu” jest wiele podstawowych pism o narodowym socjalizmie. Z pośród generalicji powojennej wylania się generał v. Seeckt, autor książki „Gedanken eines Soldaten”. Wreszcie nie można pominąć wzmianki o osobnym stole, który jest poświęcony roli Zakonu Niemieckiego w Prusach Wschodnich.

Opuszcza się wystawę z umysłem pełnym przykrych myśli. Tu zgromadził naród, który za wszelką cenę odzyskać chciał swobodę zbrojeń, swoją myśl militarną od najdawniejszych czasów do ostatniej doby. Dał świadectwo, że myśl ta znów w narodzie żyje.

B. L.

UWAGI

Cała Moskwa mówi o pewnym sztygarze z donieckiego zagłębia węglowego, nazwiskiem Stachanow, wynalazcy nowego systemu „super-wydajnej” pracy, — systemu, który jakoby dawał pięciokrotne wyniki pracy zwykłego robotnika w przemyśle.

Metoda nowego sowieckiego „taylorzysty” polega podobno na zręcznym połączeniu pracy ręcznej z pracą mechaniczną, przy usunięciu do ostatecznych granic wszelkich „martwych” stadiów w produkcji człowieka.

Podczas gdy „system Stachanowa” — taka się już utarła nazwa — podlega jeszcze badaniom specyfiki psychotechniki, w niektórych fabrykach sowieckich utworzyły się już drużyny „stachanowców”, którzy głoszą światoburcze teorie ekonomiczne. „Zapędźmy w kozi róg t. zw. postęp świata kapitalistycznego i pokażemy drugim, jak wygląda praca potencjalna spotęgowanego człowieka”.

Górne te zapowiedzi przeszłyby zapewne mimo uszu narodów „burżuazyjnych” i niktby nie słyszał o nowym apostołe pracy sowieckiej, gdyby metody Stachanowa nie poruszył w wielkiej mowie programowej sam dyktator Stalin, z czego wnosić można, że nawet czolowe mózgi w Z. S. S. R. zaprzętały nowy „wynalazek”. Na pierwszym ogólnopartyjnym zjeździe „stachanowców” określił ich Stalin, ni mniej, ni więcej, tylko jako prowadzących nową rewolucję, która nadchodzi, a która — dopiero teraz, po prawie 20 latach (?) — ma być ekonomicznym odpowiednikiem politycznej rewolucji Lenina. Polega to na tem, że decydujący głos w życiu sowieckim ma mieć zdolna jednostka.

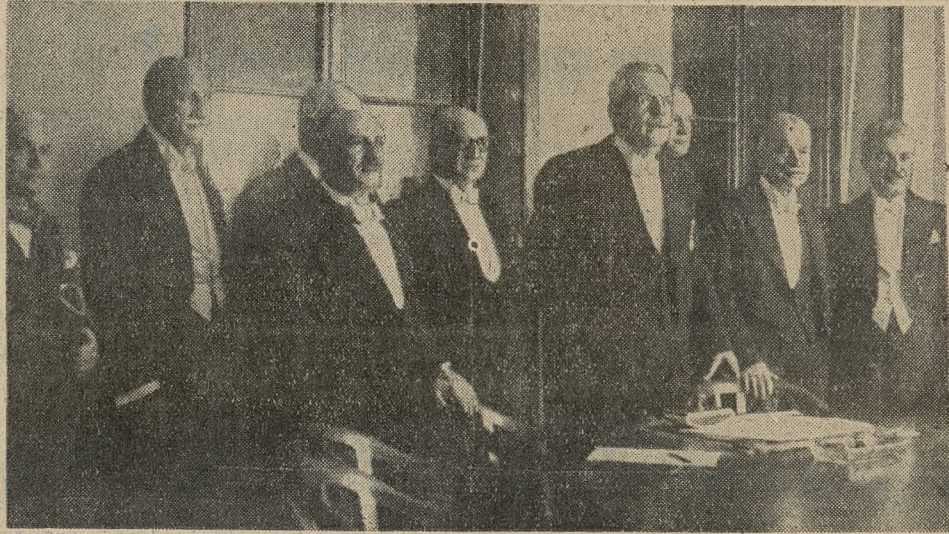
Indywidualizm pracowite, inteligentne, o zmyśle wynalazczym i twórczym ma być wydzielone z szarej masy, by tworzyć rodzaj wylegarni zdrowych talentów i stanowić elitę świata pracowniczego Rosji. Najwyższym celem „stachanowców” ma być — rekord. Sprężyną działania — inteligencja.

Gdyby nie to, że Rosja sowiecka nazbyt często puszcza w świat coraz to nowe i coraz „lepsze” metody uszczęśliwiania ludzkości, tak że audytorjum światowe stępiło już sobie słuch na te syrenie tony, możnaby wpaść w pułapkę i rzeczywiście sądzić, że leży przed nami genialny i światoburczy wynalazek. Ale właśnie, co się tyczy dziedziny celowości i organizacji pracy, jest świat „kapitalistyczny” wielce wymagający. Sam tak dużo w tym zakresie stworzył, że trzeba niemal tupetu, by chcieć go swojemi „wynalazkami” zdystansować.

Dopóki więc 75 procent sławnych traktorów produkcji naduralskiej wyrzucanych będzie na smelc z powodu tandetnej roboty, a obuwie, fabrykowane w okręgu charkowskim, musi być przemocą wciskane różnym kooperatywom, bo nikt nie ma ochoty go nosić, dumne zapowiedzi „stachanowców” nie będą dla produkcji „kapitalistycznej” groźne.

Deklamowanie o genialnej metodzie, która się narodziła w Sowietach, jest odkrywaniem Ameryki, — kraju, w którym nazwiska Taylora i Forda mają dostateczną wymowę.

ZAPRZYSIĘŻENIE NOWEGO RZĄDU

W Atenach odbyło się zaprzysiężenie nowego rządu greckiego. Na zdjęciu z lewej ku prawej: Mantavinos, minister skarbu, Logotetis, minister sprawiedliwości, Valaoritis, minister bez teki, Demertzis, premier i minister wojny, Triantafyllacos, minister marynarki, Decazos, minister bezpieczeństwa publ., Benakis, minister rolnictwa.

O zjazdach krakowskich

T. S. L. na złej drodze - Jubileusz Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej — Zjazd chrześcijańskiego kupiectwa radzi nad kredytem i ceną użem kupieckim

K r a k ó w, 4 grudnia.

Od pewnego czasu Kraków jest stale w nastroju „świętecznym”. Uroczystościom, obchodom, rocznicom i zjazdom niema końca. Orkiestry grają wesoło na ulicach, choć „szaremu” człowiekowi całkiem niewesoło...

Z całej powodzi zjazdów kilka zasługują na szczególniejszą uwagę. Jednym z ciekawszych był zjazd delegatów Towarzystwa Szkoły Ludowej (T. S. L.). Wykazał on martwość tej tak dawniej żywotnej i pozytywnej placówki. Dawniej, dopóki T. S. L. nie zawładnęła „sanacją”, społeczeństwo małopolskie darzyło tę instytucję wielkim zaufaniem i nie szczędziło grosza. Ale bo też ludzie, kierujący dawniej T. S. L., byli całą duszą oddani pracy oświatowej i mimo że byli zdeklarowanymi narodowcami, nigdy im na myśl nie przyszło, aby Towarzystwa nadużywać dla celów partyjnych.

Teraz inaczej, inaczej...

Wystarczy przejrzeć tytuły wygłoszonych pod egidą T. S. L. odczytów, przejrzeć znajdujące się w czytelnikach T. S. L. gazety, zaglądnąć do bibliotek T. S. L., aby przekonać się, że obecni „sanacyjni” kierownicy T. S. L. używają go do ściśle określonych celów politycznych. Skutkiem takiej radykalnej zmiany charakteru tej instytucji jest to, że społeczeństwo straciło do niej poprzednie zaufanie, uważając ją za „sanacyjną” organizację polityczną, niezastępowalną na poparcie ogółu.

*

Niapożbawiony „sanacyjnego” po-

smaku był zjazd osadników kresowych. Na zjazd przybyli oczywiście tylko odpowiednio przesiani delegaci osadników. Przy wejściu na salę obrad zachowano tak daleko idące środki ostrożności, że nie dopuszczono nawet przedstawicieli prasy.

Najciekawszym przedmiotem obrad była sprawa niezatwierdzenia wydziału powiatowego w powiecie krzemienieckim. Gen. Januszajtis, którego wybór na prezesa zarządu powiatowego Związku Osadników nie został przez zarząd główny zatwierdzony, wygłosił przemówienie, w którym zwrócił uwagę na kurczenie się polskiego stanu posiadania na kresach. Większość jednakże miała na zjeździe „sanacja”, która przeprowadziła wszystkie swoje wnioski.

*

Z okazji jubileuszu 525-lecia Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej odbył się w Krakowie dnia 24 listopada wielki zjazd kupiectwa chrześcijańskiego, o którym „Kurjer” już pisał. Założona w roku 1410 obejmowała Kongregacja wszystkich chrześcijańskich kupców krakowskich i miała na celu obronę i popieranie handlu. Na jej czele stali „starsi” i do dnia dzisiejszego prezes Kongregacji nazywa się „starszym”. Z biegiem czasu znaczenie Kongregacji bardzo zmalało, aż dopiero przywilej nadany w r. 1722 przez króla Augusta II przyczynił się do jej odrodzenia.

Jednym z najbardziej żywotnych zadań Kongregacji Kupieckiej była walka z konkurencją Żydów,

którzy wbrew zakazom uprawiali handel w Krakowie.

Do największego znaczenia doszła Kongregacja za czasów Rzeczypospolitej Krakowskiej. Po wcieleniu Krakowa do Austrii i zaprowadzeniu (w r. 1859) wolności handlu Żydzi opanowali handel w Krakowie, a Kongregacja spadła do rzędu zwykłego stowarzyszenia zawodowego.

Kupiectwo polskie przechodzi obecnie poważny kryzys, którego źródłem szukać należy głównie w konkurencji handlu żydowskiego. Wiadomo, że kupcy żydowscy mają do dyspozycji świetnie zorganizowany kredyt, dzięki któremu są w możności przetrwać każde przesilenie gospodarcze.

Zjazd kupców poprzedzony został (23 listopada) zjazdem rady naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, mającym charakter przygotowawczy w stosunku do zjazdu ogólnego.

Na zebraniu plenarnym (24 listopada) wygłoszono następujące referaty: „Kupiectwo polskie a chwila obecna”, „Drogi podniesienia poziomu zawodu kupieckiego”, „Kupiectwo polskie wobec polityki handlu zagranicznego”, „O właściwej formie handlu wewnętrznego”, „Problem świadczeń publicznych w handlu”, „O odbudowę kredytu dla handlu polskiego”, „Zagadnienie ustawodawstwa handlowego”, „Wzmocnienie więzów organizacyjnych kupiectwa polskiego” i „Na progu nowego etapu prac”.

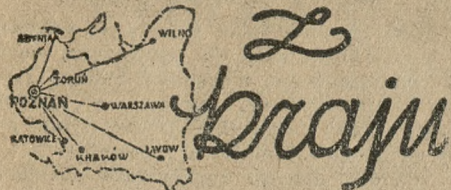
Niestety w najważniejszej sprawie, sprawie walki z zalewem żydowskim, Zjazd nie spełnił pokładanych w nim nadziei, jak już Czytelnikom „Kurjera Poznańskiego” wiadomo.

T. M.

ŻAŁOBA W ANGLJI

ślężniczka Wiktorja, siostra króla angielskiego, zmarła w wieku 67 lat.

ZEBRACTWO WŚRÓD NIELETNICH

W ostatnich czasach daje się zauważyć znaczny wzrost zebraństwa wśród nieletnich. Przyczyną tego jest w wielu wypadkach walka, prowadzona z zebraństwem i włóczęgostwem dorosłych, którzy pragną uniknąć zastosowania wobec nich środków zapobiegawczych, poprawczych i karnych, wyręczają się nieletnimi, skłaniając ich do zebrań. W związku z tem ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło władzom administracyjnym wydanie odpowiednich zarządzeń w sprawie zwracania szczególnej uwagi na wypadki zebrań nieletnich. W razie stwierdzenia, że nieletni nakłoniony został do zebraństwa przez inne osoby, należy bezwzględnie stosować wobec nich sankcje karne, wynikające z prawa o wykroczeniach.

POLICJANT ZASADZONY NA DWA LATA WIĘZIENIA

Sąd apelacyjny w Warszawie rozpatrywał sprawę policjanta Aleksandra Pianki, oskarżonego o usiłowanie zabójstwa, dokonane w szczególnych okolicznościach. Podczas znanych zajęć pod Jasną Górą we wrześniu 1934 roku, Pianko strzelił z odległości dwóch kroków do przypadkowo znajdującego się na terenie zajęć Piotra Jasińskiego. Kula ugodziła Jasińskiego, w chwili, gdy był odwrócony do policjanta plecami. Rannego przewieziono do szpitala.

Po wyzdrowieniu Jasiński wniósł skargę do sądu. Sąd okręgowy skazał Piankę na 2 lata więzienia bez zawieszenia wykonania kary. W sądzie apelacyjnym oskarżonego bronił jeden z adwokatów Żydów. Sąd jednakże nie znalazł żadnych okoliczności łagodzących i wyrok pierwszej instancji utrzymał w mocy.

W ROCZNICĘ NOMINACJI KS. BISKUPA ŁÓDZKIEGO

W ubiegłą niedzielę w kościele katedralnym św. Stanisława Kostki w Łodzi, J. E. ks. biskup sufragan dr. K. Tomczak w asyście duchowieństwa odprawił pontyfikalną mszę św. w intencji J. E. ks. biskupa Włodzimierza Jasińskiego, ordynariusza diecezji łódzkiej, z racji pierwszej rocznicy mianowania na stolicę biskupią w Łodzi. Pienia religijne w czasie uroczystego nabożeństwa wykonał chór alumnów seminarium duchownego. W nabożeństwie wzięli udział kapituła łódzka, księża diekani, duchowieństwo m. Łodzi, zgromadzenia zakonne, oraz delegacje stowarzyszeń katolickich.

MOST NA PILICY — BIAŁOBRZEGACH

Tegoroczny program budowy mostu drogowego przez Pilicę w Białobrzegach na drodze państwowej Warszawa—Kraków został ukończony. Ostatni etap budowy przypada na rok przyszły. Będzie to budowa pozostałych dwóch przęseł mostu, ułożenie kostki bazaltowej na jezdni mostowej, usypanie grobli na prawym brzegu Pilicy od strony Radomia i ułożenie nawierzchni na obydwu dojazdach. Na jesieni 1936 roku nastąpi otwarcie nowego mostu drogowego na Pilicy pod Białobrzegami.

ZGON NESTORA KAZNODZIEJSTWA POLSKIEGO

Dnia 1 grudnia br. zmarł w Krakowie na Stradomiu słynny kaznodzieja, głosny misjonarz i dziejopisarz zakonu OO. Bernardynów, śp. Czesław Bogdalski.

Śp. O. Bogdalski urodził się we Lwowie, wstąpił do zakonu OO. Bernardynów w 17 roku życia i tu wyświęcony na kapłana za jaśniał szeroko jako kaznodzieja. Przez 50 prawie lat przeorał misjami swemi Małopolskę, ziemie b. zaboru rosyjskiego aż dalego w głąb rdzennej Rosji, pracował na Śląsku i w Wielkopolsce. Głośne były jego kazania patriotyczne w czasach niewoli, głoszone w Krakowie na Wawelu, we Lwowie, Warszawie itd. Bogata zostawił po sobie śp. Zmarły spuściznę literacką i był założycielem i długoletnim redaktorem czasopisma dla tercjarstwa polskiego „Dzwonka Trzeciego Zakonu”, który obchodzi w roku bieżącym pięćdziesięciolecie swego istnienia.

WALKA MIĘDZY DWIEMA BANDAMI CYGANÓW

Na stacji kolejowej w Dziedzicach nocą wybuchł zatarg między rywalizującymi ze sobą dwiema bandami cyganów Kwieków i Kowenów, który następnie zamienił się w walkę z odgłosami strzałów rewolwerowych. Ostrecznie zlikwidowała zajście to policja, aresztując 11 cyganów i 6 cyganek. Dwóch rannych cyganów odstawiono do szpitala w Bielsku.

Młodzież Wszechpolska

W czwartek, 5 bm. o godz. 20 w Iokalu M. W. odbędzie się odprawa wszystkich członków i kandydatów Młodzieży Wszechpolskiej.

Krwawa lista sowiecka

Aleksander Kiereński na łamach angielskiego czasopisma „The Contemporary Review” (ostatni zeszyt listopadowy 1935 r.) zamieścił sensacyjny artykuł, w którym m. in. pisze, że ostatnio „polityka bolszewików stała się bardziej demokratyczna, humanitarna i pacyfistyczna”. Czyżby Sowiety zdołały przeciągnąć na swą stronę byłego trybuna i nieudolnego dyktatora Rosji?

Jednocześnie w szeregu innych pism ukazały się ostatnio dokumenty, stwierdzające, że bolszewicy postanowili zastosować nową metodę propagandy nazewnątrz, mianowicie ogłaszać humanitaryzm i pacyfizm, a jednocześnie w dalszym ciągu bezwzględnie tępić wszelkie objawy życia religijnego wewnątrz kraju.

„Osservatore Romano” z 14 listopada r. b. w artykule „Arti di propaganda e nuove conquiste del bolscevismo” (sztuki propagandowe i nowe zdobycze bolszewizmu) wykazuje, że w stosunku wrogim bolszewizmu względem religii, a szczególnie względem Kościoła katolickiego, nic się nie zmieniło, a tylko metodę jawnej walki poza granicami Sowietaów zastąpiono metodą fałszu i podejścia.

Przy tej okazji „Osservatore Romano”, powołując się na głośną dziś i propagowaną po całej Europie broszurę dr. Goebbels'a p. t. „Komunizm bez

maski”, stwierdza, jak straszny i zbrodniczy już dotychczas posiew śmierci, teroru i męczeństwa pozostał bolszewizm po sobie w walce z religią.

Okazuje się, że do roku 1930 zamordowano podczas panowania Sowietaów 31 biskupów, 1.600 księży i 7.000 zakonników. W więzieniach przymierają, podług ostatnich sprawozdań z roku 1930, — 48 biskupów, 3.700 księży i 8.000 zakonników i zakonnic. Międzynarodowy związek przeciw III Międzynarodowce w Genewie ogłasza 6 sierpnia 1935 r. dane, podług których aresztowano ogółem w Rosji 40.000 duchownych, których albo zesłano, albo zabito. Zburzono lub zamknięto ogromną większość świątyń, zamieniając je na kluby, kina itp.

Ta krwawa i straszliwa lista musi wstrząsnąć do głębi każdego cywilizowanego człowieka i jest ostrzeżeniem, nakazujące a narodom chrześcijańskim zdwojenie czujności i przypomnieniem słów, jakie w swoim czasie rzucił przed całym światem w imieniu katolickiej Irlandji de Valera, stwierdzając, że „setki milionów chrześcijan, którzy wierzą w Chrystusa i pokładają w Jego nauce wszystkie swe nadzieje na ten i na przyszły żywot, z niepokojem patrzą na wchodzący w życie europejskie komunizm rosyjski”. (KAP)

Z komitetu ekonomicznego

Warszawa. (Tel. wł.) Zaraz po posiedzeniu sejmowym odbędą się dziś obrady komitetu ekonomicznego ministrów dla omówienia projektów dalszych dekretów.

Komitet zajmie się sprawą oddłużenia urzędników oraz dalszego oddłużenia rolnictwa (w)

Patronka górników

Katowice. (Tel. wł.) Wczoraj z powodu święta patronki górników św. Barbary w zagłębiu węglowym obchodzono ten dzień bardzo uroczystie.

Odnaczonego wielu górników, np. na Śląsku 318, w Rybniku i Chorzowie 92. Między odznaczonymi w Dąbrowie Górniczej znajduje się 78-letnia Marzalena Błach z kopalni „Paryż”, która pracowała już przed 50 laty w podziemiach i dopiero przed paru miesiącami została zwolniona.

Kto studjuje w Gdańsku

Gdańsk, 4 grudnia.

Trudności pieniężne Gdańska stawały pod znakiem zapytania dalsze istnienie politechniki. Wyższa uczelnia w Gdańsku ma dla Niemców specjalne znaczenie, to też wyteżono wszystkie siły, aby ją utrzymać. Na ostatnim posiedzeniu Volkstagu prez. Greiser specjalnie dziękował „Gauleiterowi” Forsterowi za jego starania o utrzymanie politechniki.

W politechnice obchodzono świeżo uroczystości 100-lecie niemieckich kolei żelaznych; przy tej sposobności prof. Pohlhausen podał dane o odbywających studia w Gdańsku. Według prof. Pohlhausena spisy studentów politechniki obecnie wykazują:

Gdańszczan	148
Niemców z Polski	104
Niemców z Rzeszy	644
Cudzoziemców	314.

„Cudzoziemcami” są oczywiście nazwani głównie Polacy, których jest tylko ponad 200. Uderzająco wysoka jest jednak cyfra Niemców, którzy przybyli na studia z Rzeszy Niemieckiej. Jak twierdzi prof. Pohlhausen, na początek obecnego roku akademickiego przybyło do Gdańska 300 nowych studentów z Niemiec, co wydatnie przyczyniło się do utrzymania uczelni. Zdaniem referenta, jest to duża ofiara „niemieckiej macierzy”, której należy się wdzięczność. Na politechnikę gdańską przydziela Berlin 5 procent ogólnego niemieckiego wywozu walut zagranicznych.

Prof. Pohlhausen powiedział, że z wdzięcznością dla Rzeszy trzeba „wyteżyc wszystkie siły, aby i studenci i ciała profesorskie pracowały w duchu szczerze narodowo - socjalistycznym”. Przemówienie prof. Pohlhausena było wierne odbiciem dążeń kierowniczych sfer hitlerowskich w Gdańsku, które rzeczywiście nie szczędzą trudów, aby absolwenci politechniki wynosili z niej możliwie najwięcej fanatyzmu narodowego, skierowanego oczywiście ostrzem na t. zw. „niemiecki wschód”

O tem, że politechnika gdańska utrzymuje się także z dotacji rządu polskiego, nigdy w Gdańsku nie słyszy się ani jednego słowa. Byłoby rzeczą wskazać, aby politechnika gdańska więcej interesowano się w Polsce i starano oddziaływać na jej życie. To dałoby Polsce duże korzyści. E. P.

Tedyny prawdziwie antyseptyczny od 35 lat w służbie dzieci

Pudex Bebe Szofmana

nr 18 233

Polacy mają głodować?

Gdańsk. (Tel. wł.) Całą pomoc dla biednych w czasie zimy przejęła organizacja „Winterhilfswerk”, pozostająca pod opieką senatu. Organizacją kierują jednak wyłącznie hitlerowcy, którzy też zapomogi przydzielają swoim towarzyszom partyjnym. Innym akcją niesienia pomocy biednym zajmować się nie wolno.

Do ofiar na rzecz „Winterhilfswerk” pociągani są też Polacy. Biedna lud-

ność polska jednak przy wydzielaniu zapomóg jest systematycznie pomijana.

W kołach polskich w Gdańsku z tego powodu panuje duże rozgoryczenie i wszyscy domagają się energicznego zajęcia się tą sprawą przez polskie czynniki oficjalne. „Gleichschaltung” opieki społecznej w Gdańsku skazała polskich bezrobotnych w wolnym mieście na nędzę. (p)

Propaganda hitlerowska w Gdańsku

Gdańsk. (Tel. wł.) Kierownictwo partji hitlerowskiej w Gdańsku po dokładnym uporządkowaniu organizacji w terenie przez samego „Gauleitera” Forstera przystępuje obecnie do wielkiej akcji propagandowej.

Brudy, jakie „Gauleiter” znalazł w szeregach organizacyjnych, „wyprano” amnestją.

Dla nadania organizacji nowej prężności, sprowadza się z Niemiec szereg wybitnych przywódców, którzy mają publicznymi wystąpieniami ożywić pracę. Jako pierwszy przybył „Partei-genosse” Sauckel, przywódca okręgowy Turynji. Następnym będzie kierownik akcji antyżydowskiej w Niemczech, Streicher, przywódca Niemców frankońskich. (p)

Ulewne deszcze w Abisynji

Adis Abeba. (PAT.) Cesarz znajduje się dotychczas w Dessje, gdzie naradza się z dowódcami różnych odcinków frontu północnego i układa plany wojenne.

W stolicy pada ulewny deszcz, co wywołuje wśród Abisyńczyków wielkie zadowolenie. Widzą oni w tem dowód, iż siły przyrody sprzyjają Abisynji, gdyż o tej porze ulewy są objawem bardzo niezwykłym.

Wymarsz wojsk z Harraru odbył się w zupełnym porządku. Rozlokowano je w okolicach miasta. Ludność odprowadzała żołnierzy na nowe pozycje. Mówią, że na linii Harrar—Dzidziga jest około 40 tysięcy wojowników.

Korespondenci, którzy zwiedzali front ogadeński, stwierdzają, że Abisyńczycy nie mają żadnej służby sanitarnej. Ranni i chorzy umierają z braku pomocy. Rany są często nieopatrywane w ciągu tygodnia. Lazarety w

Daggabur i Dzidziga są przepelnione takimi rannymi, których z opóźnieniem przewieziono z frontu.

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondenci z Adis Abeby donoszą, że negus pomimo pomyślnych dla niego wyników wojny gotów jest podtrzymać swoje pierwotne propozycje ustępstw terytorjalnych na rzecz Włoch, które zaproponował przed rozpoczęciem wojny. (w)

Na piątek, 6 b. m., godz. 12 w południe do westybulu auli uniwersytetu poznańskiego

Młodzież Wszechpolska

zwołuje

wielki ogólno-akademicki wiec

Wszyscy na wiec!

Wszyscy na wiec!

STRONNICTWO NARODOWE

ŚRÓDMIEŚCIE — SEKCJA MŁODYCH

Zebrań w czwartek, 5 bm. o godz. 20 w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65.

W piątek, 6 grudnia o godz. 20 zbiórka posiadających instrumenty, oraz grających w sali S. N., św. Marcin 65.

KURS KANDYDATÓW

Dziś, w czwartek, 5 bm. o godz. 20 zebrań kursu kandydatów na sali Demu Król. Jadwigi, Aleje Marcinkowskiego 1. — Wstęp tylko za legitymacjami.

Plotki stołeczne

4 grudnia.

Jutro zostanie otwarta sesja sejmowa. Pierwsza w nowych warunkach. Będziemy obserwowali, jak to się wszystko będzie układało. Narazie widać tylko tu i ówdzie błakających się posłów, którzy nie wiedzą, co robić. Gdzieś na mieście różni się naradzają.

Rolnicy pono mają już dość zwartą grupę: tak przynajmniej zapewnijają niektórzy. A inni dodają do tego, że żywiły radykalne, kierujące drobnymi rolnikami, nie chcą współdziałać i współpracować z wielkimi rolnikami w ramach jednej organizacji. Pono powstała jakaś grupa „świata pracy”. Postawie, nawet dotąd bardzo prawowierni, zżymają się na brak jakiegokolwiek klubów i zespołów poselskich i tylko pocieszają się nadzieją, że to niedługo potrwa.

Natomiast prezydium Sejmu zajmuje się gorliwie stroną dekoracyjną gmachu. Tu poczyniono wielkie inwestycje i istotnie wypadły one korzystnie. Postarano się również o zadośćuczynienie stronie towarzyskiej. Zorganizowano w dawnym lokalu Klubu Narodowego „pokoje poselskie”, w których marszałek będzie podejmował posłów herbatką. To nowość.

Swego czasu stroną towarzyską podtrzymywał gorliwie marszałek Trampczyński, ale czynił to w prywatnych swych apartamentach. Każdą „herbatkę” poprzedzał jakimś odczytem i niemało myśli wyrosło podczas tych właśnie „herbatek”. Czy o ich wznowieniu przez p. Cara będzie można to samo powiedzieć — można wątpić.

*

Nad mogiłą

Przed niewielu dniami zeszła z tego świata w Poznaniu jedna z tak charakterystycznych postaci naszych polskich kobiet kresowych o szczególnym wdzięku i niezwykłym harcie ducha.

Ś.p. Emilia z Grekków Ziółkowska dzieciństwo spędziła w małym dworku, pozostałym po konfiskacie w r. 1863 dużych majątków rodzinnych Repki i Sarnaki, przy boku ojca wdowca, stanowiącego typ polskiego ziemianina wolińskiego z czasów przedwojennych. W tym dworku pod strzechą kryły się wykwintne, antyczne meble mahoniowe, gablotki ze starą porcelaną i bogate zbiory numizmatyczne, a obok najcenniejsze zbiory sygnetów. Pan Michał Grekk nie poprzestawał jednak w swem umiłowaniu sztuki na roli zbieracza dawnych pamiątek. Chętnie sam próbował dłota i pióra, rzeźbiąc lub układając wiersze, które chwalił jego serdeczny przyjaciel, poeta Wiktor Gomulicki.

Dziewczynka, w takiej wychowana atmosferze, mogła być bez ujmy dla swej kultury duchowej polskiej przejść przez szkoły rosyjskie w Kijowie, poczem wysłana została na wyższe kursa handlowe p. Siemiradzkiej do Warszawy. Niezmiernie ujmującym usposobieniem i wdziękiem osobistym zjednała tam sobie w sposób szczególny serca koleżanek. Dały temu wyraz przez ofiarowanie zbiorowej pamiątki z dedykacją.

Wojna i rewolucja rosyjska zastała ś.p. Emilię na rodzinnym Wołyniu, gdzie przeszła gehennę bolszewicka, w której straciła w sposób okrutny najbliższe sobie osoby, wśród nich pierwszego swego męża. Po wydobyciu się z tego piekła w r. 1919, w gorączkowym życiu Warszawy, zagrożonej najazdem bolszewickim, ś.p. Emilia oddaje się pracy dla armii naszej w Kole Polek z całym entuzjazmem, jakim się zawsze odznaczała. W ciągłych wyjazdach na front organizuje kantyny żołnierskie, zabiegając o żywność i ciepłe odzienie dla naszych wojaków, dodając im ducha w tragicznych momentach, jak np. przy ewakuacji Mińska, skąd uszła jedna z ostatnich.

Ostatni okres życia spędziła ś.p. Emilia w Poznaniu u boku swego drugiego małżonka, dyr. Franciszka Ziółkowskiego, gorąco oddając się pracy charytatywnej - społecznej.

Śmierć jej przedwczesna pozostawiła żal szczerzy w licznych gronie przyjaciół, których serdeczną życzliwość skarbić sobie umiała i wdziękiem swym i wielką pogodą szlachetnego serca.

W tych dniach wręczono p. Junoszy - Dąbrowskiemu nagrodę za działalność sportową w wysokości 2 000 zł za rok obecny. P. Dąbrowski ma w tej dziedzinie duże zasługi. Nagroda taka jest zagwarantowana i na rok przyszły. Poza tem Związek Dziennikarzy Sportowych ma do dyspozycji stypendja w wysokości 3 000 zł i nagrodę za nowelę w wysokości 2 000 zł.

Widać z tego, jak wielką wagę przywiązuje do sportu państwowy urząd wychowania fizycznego. I jak on respektuje prasę. Nie można tego powiedzieć o wydziale kultury i sztuki w min. oświaty, który spowodował skreślenie dwu stypendiów dziennikarskich po 1 800 zł. Pono wydział ten tłumaczył, że dziennikarstwo nie może mu podlegać. To znaczy, że nie wchodzi w zakres... kultury! Można i tak sądzić. Gdy się czegoś nie chce, argument znaleźć łatwo.

Może nowy minister zmieni tę rządzającą niesprawiedliwość i niewspółmierność między dziennikarstwem wogóle a dziennikarstwem sportowym. Nowy minister — bo nareszcie został mianowany. Prof. W. Świętosławski jest także „sanatorem”. Zasiada z nominacją w Senacie. Już raz wygłosił przemówienie podczas debat nad pełnomocnictwami i prosił w niem o opiekę nad kulturą i nad nauką. Teraz w jego ręku będzie spoczywało urzeczywistnienie jego własnych trosk.

P. Świętosławski stanowi białą kartę. Jest chemikiem i dotąd nie zajmował się szerzej sprawami publicznymi. Nie można go pomawiać o odchylenia od obecnego systemu, ale też jest, zdaje się, innego pokroju, jak Janusz Jędrzejewicz, przeciwko któremu występowano bardzo ostro.

Istniało bowiem niebezpieczeństwo powołania znowu p. J. Jędrzejewicza na to stanowisko. P. Jędrzejewicz natrafił na silną opozycję sfer kościelnych, a także i sfer pedagogicznych, w kołach bowiem nauczycielskich coraz krytyczniej odnoszą się do dokonanej przezeń reformy ustroju szkolnego, nie mówiąc już o reformie szkolnictwa wyższego.

WARSZAWIANIN.

Rozwój handlu polskiego w Zagłębiu Dąbrowskiem

Pisaliśmy niedawno o postępach, jakie czyni handel polski w Płocku i Zgierzu. Obecnie szereg pocieszających danych z Zagłębia Dąbrowskiego podaje sosnowiecki „Kurjer Zachodni”. „Z zadowoleniem — podkreśla to pismo — trzeba stwierdzić, że mimo wysoce niekorzystnych warunków, w postaci braku odpowiedniego wyrobienia oraz dostatecznego kapitału, i mimo nieprzebiegającej w środkach, a z reguły nieuczciwej konkurencji żydowskiej, handel polski wprawdzie wolno, lecz systematycznie się rozwija i wzmacnia.

„Rozwój handlu polskiego na terenie Zagłębia jest zjawiskiem młodem, datującym się od kilku lat, jednakże stopniowo wzrastającym i obejmującym coraz szersze kręgi. Rzecz zrozumiała, iż większych przedsiębiorstw polskich, posiadających silne podstawy, w postaci znaczniejszych kapitałów, posiadamy jeszcze niewiele, obserwując jednak stały wzrost sklepów polskich widzi się, iż Polacy doceniają wartość i znaczenie handlu i coraz

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

Na podstawie informacji, zaczerpniętych z czynników miarodajnych stwierdzamy, że władze szkolne na terenie Kuratorium lwowskiego zredukowały w ostatnim roku 933 godziny nauki religii w szkołach powszechnych miejskich i wiejskich, w 28 diekanatach archidiecezji lwowskiej. Z tego 134 szkół wiejskich pozbawionych jest zupełnie nauki religii. Zredukowane zostały etaty katechetów: we Lwowie w gimnazjach VI, VII i X, oraz w gimnazjum w Trembowli. Poza tem uległa również redukcji nauka religii w szkołach powszechnych: w Trembowli w szkole żeńskiej 7-klasowej, w Borszczowie w szkole męskiej 7-klasowej i w szkole żeńskiej 7-klasowej; w Śniatynie w szkole męskiej 7-klasowej i w szkole żeńskiej 7-klasowej; w Horoleńcu w

Redukcja godzin nauki religii

szkole męskiej 7-klasowej i w szkole żeńskiej 7-klasowej; w Delatynie w szkole powszechnej. W niektórych szkołach połączono klasy o zupełnie różnym programie nauczania.

Władze szkolne bez porozumienia nawet z władzą duchowną poleciły naukę religii nauczycielom i nauczycielkom nie mającym misji kanonicznej np. w Ehrenfeld paraf. Żółkiew, w Kapuścińcach paraf. Lisowce, w Żużelu paraf. Beż. Przydzielano katechetom etatowym szkoły z różnych parafii np. katecheta etatowy w Sokolnikach uczy na terenie parafii Signiówka, Zubrza i Nowarja.

Niewątpliwie, że powyższe redukcje i chaos wprowadzony do szkół na terenie archidiecezji lwowskiej w dziedzinie nauczania religii jest połączony z wielką szkodą moralną dla polskiej dżiatwy na Kresach. (KAP.)

ODOL

pastą do zębów

Palacze, chcąc uchronić zęby przed brzydkim zabarwieniem, muszą czyścić je systematycznie codziennie pastą do zębów ODOL. Pastą do zębów ODOL zapobiega tworzeniu się osadu nazębnego i brzydkiego zabarwienia zębów oraz wydzielaniu niemiłego zapachu z jamy ustnej.

czyści i konserwuje zęby

Tg 2230

liczniej doń się garną, wypierając pomalą handel niepolski”.

U premiera Kościalkowskiego

Premier Kościalkowski przyjął na dłuższej audjencji b. ambasadora Filipowicza i przemysłowca Antoniego Plutyńskiego, zwolenników wielkich prac inwestycyjnych przy pomocy wydania „lechitów”, a niekrepowania się programem bezwzględnej deflacji. Konferencja ta jest żywo komentowana w prasie warszawskiej.

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszkowych, braku apetytu, atonji kiszek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnem podrażnieniu, bólach głowy migrenowych zastosowanie 1 — 2 szklanek naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego.

Tg 2229

Dziesięciolecie diecezji śląskiej

Dnia 28 października 1925 r. papież Pius XI bullą „Vixdum Poloniae unitas” ustalił nową organizację kościelną w Polsce, dzieląc Polskę na 5 prowincyj kościelnych i 25 ordynariatów kościelnych.

Dnia 11 listopada 1925 r. nuncjusz papieski arcybiskup Lauri ogłosił dekret, powołujący do życia nową diecezję z siedzibą w Katowicach. Pierwszym biskupem katowickim został ówczesny administrator apostołski ks. dr. August Hlond. Pierwszy biskup katowicki sprawował rządy do dnia 24-go czerwca 1926 r., w którym to dniu powołany został na stolicę prymasowską w Poznaniu. Jako drugi biskup zasiadł na stolicy w Katowicach ks. dr. Arkadiusz Lisiecki, który sprawował rządy w diecezji śląskiej przez 4 lata do swej

śmierci 13 maja 1930 r. Dnia 2 września tegoż roku Ojciec św. mianował trzecim biskupem katowickim ks. prałata Stanisława Adamskiego. Dnia 30 listopada 1930 roku JE. ks. biskup Adamski obejmuje rządy w diecezji. Dnia 30 listopada b. r. upłynęło zatem 5 lat od tej chwili.

Podczas, gdy inne diecezje utworzone w Polsce w tym czasie posiadały już swoją historję i tradycję, gotową administrację i swoje katedry, w diecezji katowickiej trzeba było wszystko stwarzać od podstaw. W krótkim czasie, bo zaledwie w 10 lat, dokonano wielką część pracy potrzebnej, by życie religijne w diecezji mogło się należycie rozwijać. W roku 1926 otwarto nowozbudowane Seminarjum Śląskie w Krakowie W Zielone Świąta 1927 r. rozpoczęto budowę katedry i gmachu kurjalnego. Budowa katedry doprowaizona jest do wysokości piętra. W ciągu 10 lat liczba diecezjan wzrosła o 220 tysięcy, liczba kapłanów i duszpasterzy o 55, liczba parafij o 18. W tym czasie wybudowano 39 nowych kościołów, 9 kościołów tymczasowych, 20 plebanij. W budowie znajduje się obecnie wraz z katedrą 7 kościołów.

Księgarnia św. Wojciecha oddaje Czytelnikom naszym tom drugi

Marjana Seydy

„Polski na przełomie dziejów”

po cenie obniżonej o przeszło połowę, a mianowicie wynoszącej

tylko 9 zł.

Przypominamy, że tom drugi „Polski na przełomie dziejów” (fakty i dokumenty) jest tak ujęty, że stanowi całość w sobie zamkniętą, a obejmuje decydujący okres wojny światowej, od zbrojnego wystąpienia Stanów Zjednoczonych do końca wojny.

Tom ten przedstawia przytem całokształt działalności Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu, będąc jedną jej monografią.

Wydawnictwo nasze pośredniczy w nabywaniu tego dzieła między Czytelnikami naszymi a Księgarnią św. Wojciecha.

„Polskę na przełomie” (tom drugi) można nabyć na miejscu

w administracji pisma naszego za 9 zł.

Czytelnicy poza Poznaniem otrzymają wspomnianą książkę przesyłką pocztową, jeżeli przyślą do administracji naszej 10 zł; natomiast za zaliczeniem pocztowym będą płacić 11 zł.

Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu

H

40 852 lekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kofeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezsenność, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kofeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacji wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedynie kofeina, ten niepożądany, pod-

A

niecający składnik, został z ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Kawa Hag jest zatem nie tylko dobrodziejstwem dla osób o wrażliwym organizmie — rozkoszują się nią też najwybredniejsi smakosze. Słusznie zauważył pewien lekarz, że kawa Hag jest błogosławieństwem dla ludzkości.

G

Kawa Hag chroni serce i nerwy!

Na co szły kredyty z P. K. O.?

Oszczędności społeczeństwa zużywał rząd i banki rządowe

„Polityka Gospodarcza”, dwutygodnik, wydawany w Łodzi, poruszył niezmiernie ważne zagadnienie, mające doniosłe znaczenie dla życia ekonomicznego w Polsce, zagadnienie polityki lokacyjnej PKO. Im więcej zgromadziło się wkładów, tem donioślejszą jest sprawa lokowania przez PKO. posiadanych przez nią środków.

Podajemy poniżej dosłownie artykuł dwutygodnika łódzkiego, zawarty w nr. 4-tym pod tytułem: „Polityka lokacyjna PKO.”.

— Co miesiąc pouczają nas notatki prasowe o ruchu wkładów Pocztowej Kasy Oszczędności. Nieco mniej natomiast czytamy o lokatach PKO. Dla ekonomisty sprawa ta jest bardzo interesująca. Podamy więc zestawienie aktywów Pocztowej Kasy Oszczędności według cyfr bilansowych na dzień 31 grudnia 1934 roku. Zaznaczamy, że pozycje bilansowe przegrupowaliśmy i przerobiliśmy nieco. Uczyniliśmy to jednak wyłącznie na podstawie sprawozdania PKO. za rok 1934, a więc na podstawie ściśle i miarodajnej. Oto interesujące nas aktywa PKO.:

- Papiery państwowe, skrypty dłużne państwa, bilety państwowe, skrypty Fund. Drogowego 218 milj. złotych.
- Obligacje i listy banków państwowych 352 milionów złotych.
- Lokaty w bankach państwowych i urzędach pocztowych 89 milj. zł.
- Należności od skarbu państwa za II i III waloryzację 22 milj. zł.
- Wartości rzeczowe 48 milj. zł.
- Dział ubezpieczeń na życie 1 milj. złotych.
- Sumy przechodnie 4 milj. zł.
- Kredyty dla osób i przedsiębiorstw prywatnych (pożyczki wekslowe, zastawowe, skup weksli, dłużnicy, zaliczki) 38 milj. zł.
- Listy zastawne towarzystw kre-

dytowych ziemskich i miejskich 29 milionów złotych.

i) Akcje 10 milionów złotych.
Z zestawienia tego wyliczyć można, że kredyty dla gospodarki prywatnej wynoszą maksimum 67 milionów złotych (g plus h), zaś kredyty dla państwa i banków państwowych 681 milj. (a, b, c, d).

Pewne wątpliwości może nasunąć zaliczenie portfeli listów zastawnych i obligacji Banku Gosp. Kraj. i Banku Rolnego do kredytów publicznych. Przecież — można powiedzieć — dzięki nabywaniu tych papierów banki państwowe udzielały pożyczek rolnictwu, budownictwu, przemysłowi i tak dalej. Składną w grupie „h” mogą się znajdować kredyty dla państwa względnie przedsiębiorstw państwowych.

Trzeba jednak pomyśleć o tem, że listy zastawne banków państwowych

PKO. nabywała przeważnie od funduszy obrotowych skarbu państwa, w kilka lat po rzeczywistym udzieleniu kredytów przez banki państwowe. Była to operacja wtórna, polegająca na odkupieniu pieniędzmi, znajdującymi się w kasach PKO., listów zastawnych banków państwowych od skarbu państwa, czyli na upłynianiu rezerwy skarbowych.

Dodać należy, że wywody „Polityki Gospodarczej” stanowią ilustrację znanego faktu, podniesionego również w przemówieniu wicepremiera Kwiatkowskiego, iż znakomita część kapitałów, narastających na rynku pieniężnym w ostatnich latach, szła na potrzeby skarbu, na pokrywanie deficytów budżetu państwowego.

Byłoby rzeczą interesującą, zbadać również, jak dalece polityka dyskontowa Banku Polskiego służy potrzebom banków i przedsiębiorstw państwowych, a w jakim stopniu uwzględnia interesy prywatnego życia gospodarczego.

Zestawień takich — niestety — dotąd nie posiadamy.

Przedstawiciel Kościoła Wschodniego w kolegium kardynalskim

Od dłuższego już czasu krążyły wieści, że Ojciec św. przy kreacji nowych kardynałów obdarzył purpurą któregoś z patriarchów Kościoła Wschodniego, dając tem wyraz jedności wszystkich obrządków w jednym świętym Kościele katolickim.

Praktycznie biorąc, powoływanie do kolegium kardynalskiego dostojników reprezentujących obrządku wschodnie nie jest w Kościele nowością. Kardynałem był w XV w. Izydor z Kijowa, który podpisał akt Unji florenckiej, podobnie jak wspólnie z tamym występującym Grek Bessarion, bardzo poważny kandydat do rządów Stolicą Piotro-

wą. W czasach nowszych Pius IX ozdobił purpurą kardynalską w r. 1856 greko-katolickiego metropolitę halickiego Michała Lewickiego, a Leon XIII najpierw patriarchę ormiańskiego Antoniego Haszuna, a kilka lat później, w r. 1895, unickiego metropolitę lwowskiego Sylwestra Sembratowicza.

Tym razem wybór padł na syryjskiego patriarchę Antjochji Ignacego Gabrijela Tappouni. Dziwnem może się wydawać, że zaszczyt purpury kardynalskiej spada na przedstawiciela jednego z najmniej znanych obecnie obrządków wschodnich katolickich, liczbą bowiem wiernych obrządku syryjskiego niewiele przekracza 70 tysięcy głów i jest o wiele niższą od wiernych najbardziej na Bliskim Wschodzie rozpowszechnionego obrządku maronickiego (około 400 tys. dusz). Oczywiście, nie są i nie będą znane bliższe motywy tego wyboru, wszystko jednak zdaje się tu przemawiać za tem, że obok niewątpliwie wielkich zasług osobistych patriarchy Tappouniego poważną rolę odgrywały również względy historyczne.

Antjochja syryjska posiada niezwykle stare tradycje chrześcijańskie. Tu powstał pierwszy Kościół wśród pogan, tu niejako urzędowo powstała nazwa chrześcijan, tu, jak twierdzi św. Jan Chryzostom, była stolica św. Piotra, zanim się przeniósł do Rzymu, stąd wreszcie ruszali w świat pierwsi misjonarze wśród pogan i tu wracali, by sterani pracą, nowych sił nabrać do głoszenia Ewangelji. Język liturgiczny syryjski bardzo jest zbliżony do języka aramejskiego, którym mówił na ziemi Jezus Chrystus i apostołowie. Sama liturgia syryjska wreszcie jest, jak twierdzą badacze, źródłem i jak gdyby matką liturgii bizantyjskiej. Powołując zatem do kolegium kardynalskiego przedstawiciela obrządku syryjskiego, Ojciec św. specjalnie tem pragnął uczcić pierwsze gminy chrześcijańskie.

Patriarcha Tappouni jest to człowiek niepowważalny, kapłan na miarę pierwszych chrześcijan. Urodzony w Mossulu 3 listopada 1879 r. w okresie, gdy Turcy, ówczesni władcy Syrii, na każdym kroku prześladowali wszystko, co chrześcijańskie, od zarania dni swoich postanowił poświęcić się pracy nad duchowem podniesieniem swych współbraci i umocnieniem ich w wierze, jedynym i największym skarbem, jaki posiadali. Zrazu wśród ludu, później u boku patriarchy syryjskiego, który nawet nie mógł urzędować w stolicy syryjskiej, lecz rządził wiernymi z Bejrutu, pracował Tappouni gorliwie nad dobrem Kościoła i wiernych. W r. 1912 konsekrowany zo-

stał na biskupa tytularnego Danaby, a kilka miesięcy później mianowany wikariuszem patriarchalnym w Mardin z tytułem biskupa Bathnan-Sarug. Trudna to była placówka, zwłaszcza, że wkrótce wybuchła wojna i rozliczne związane z nią trudności. Biskupa Tappouniego, który wiele ucierpiał od władz tureckich, aresztowano, deportowano z Mardin, wreszcie skazano na śmierć, której cudem tylko uniknął. Po wojnie, gdy Mardin pozostawał w granicach Turcji, przebywał czas jakiś u boku patriarchy w Bejrucie, poczem w dniu 24 lutego 1921 r. powierzono mu arcybiskupstwo w Aleppo. Po śmierci patriarchy Ignacego Efrema II Rahmaniego powołany został 24 czerwca 1929 roku na stolicę patriarchalną i na stanowisku tem zatwierdzony na konsystorzu w dniu 17 lipca tegoż roku.

Obrządek syryjski posiada obecnie, prócz patriarchatu antjochijskiego z siedzibą w Bejrucie, dwa arcybiskupstwa w Syrii (Damaszek i Emesa), dwa arcybiskupstwa w Iraku (Bagdad i Mossul), trzy biskupstwa (w Berito w Syrii oraz Gezira i Mardin w Turcji) i kilka misyj w Turcji i Iraku. (KAP.)

Skazanie redaktora

Sąd grodzki w Kościanie rozprawił dwie sprawy prasowe narodowej „Gazety Polskiej” w Kościanie. Na ławie oskarżonych zasiadł po raz pierwszy red. Marjan Urbański, który swego czasu pełnił funkcje redaktora odpowiedzialnego. Sąd skazał red. Urbańskiego za umieszczenie artykułu z dnia 8. 9. 1935, omawiającego sprawę wyborczą, na 2 tygodnie aresztu, z zawieszeniem na dwa lata oraz na pokrycie kosztów sądowych.

W drugiej sprawie konfiskaty artykułu, umieszczonego w dniu 17. 9. 1935, omawiającego znane zajście w Krzywiniu, sąd odroczył sprawę celem zawnieszenia świadków, którzyby stwierdzili fakt podania przez Policję Państwową komunikatu policyjnego dla pisma.

Meczec turecki w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.) Oddział warszawski Stow. architektów R. P. ogłosił, na zlecenie komitetu budowy meczetu, konkurs na projekt meczetu.

Plac dla projektowanego meczetu znajduje się w stolicy, otoczony ulicą Mekki, Zimorowicza, Medyny i Krzywickiego.

Termin składania prac w lokalu S. A. R. P. przy ul. Czackiego 5, upływa 3 lutego 1936 r. o godz. 18.

Zatruty alkohol na weselu

Kraków. (Tel. wł.) Wasył Kanus, zamieszkały w wiosce Szkle, sprawiał swej córce wesele i w czasie zabawy raczył duży zastęp swych gości jakąś nalewką, zaprawioną spirytusem denaturowanym. Obecni pili na umór, niektórzy nawet po kilkanaście kieliszków.

Skutek libacji był ten, iż 40-letni gospodarz, Michał Swoboda, niebawem zakończył życie, wypił bowiem coś 26 kieliszków owej nalewki, Andrzej Kozak zachorował ciężko i stracił wzrok, reszta gości rozchorowała się na dobre.

Tragiczna sprzeczką

Warszawa. (Tel. wł.) We wsi Nurzec na linii kolejowej Czeremcha—Siedlce urzędnik ruchu Bielawski podczas sprzeczek na tle osobistym strzelił trzykrotnie z rewolweru do zawiadowcy stacji, Domańskiego, ranil go w pierś i ramię, poczem sam odebrał sobie życie. Domański jest ciężko ranny.

O jednego „cadyka” mniej...

Jerozolima. (PAT.) Cadyk z Góry Kalwarji, Abraham Alter, przebywający obecnie w Palestynie, zwrócił się do rządu pa. estyńskiego o udzielenie mu oraz synowi jego Mererowi zezwoleń na stałe osiedlenie w Palestynie.

Przed strajkiem fryzjerów

Związek pomocników fryzjerskich w Poznaniu zwołał na wczoraj, godz. 20, swych członków na wielkie zebranie protestacyjne. Okazało się, że ani sala parterowa, ani sala cechu w Domu Rzemieślniczym nie zdołała pomieścić zebranych, których stawiło się na zebraniu około tysiąc osób. Trzeba było wystarać się o dużą salę balkonową Domu Rzemieślniczego, która dzięki zabiegom zarządu została o godz. 21 opróżniona przez obradujący tam cech. W międzyczasie wielka ilość czekających opuściła już Dom Rzemieślniczy. Krótka po 9-tej przez Związek Pracowników Fryzjerskich, p. Przesada, zagał zebranie i powitał zebranych, którzy w liczbie przeszło 800 wypełniali salę.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, objął przewodnictwo zebrania członek honorowy p. Wybieralski, i oddał głos prezesowi Związku p. Przesadzie, który w blisko godzinny referacie omówił nowe rozporządzenie ministra opieki społecznej z dnia 18 września 1935 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich.

Mówca podkreślił, że autor rozporządzenia nie orientował się w stosunkach zawodowych, zwłaszcza w stosunkach na ziemiach zachodnich. Oświadczył dalej, że nie można zakładów fryzjerskich z zachodniej Polski stawiać na równi z brudnymi żydowskimi fryzjerniami na kresach, do których należy stosować taką ustawę. Co do paragrafu 9 rozporządzenia, według którego w zakładach golarskich i fryzjerskich zatrudniać wolno tylko te osoby, które przedłożą świadectwo lekarza urzędowego, stwierdzające, że nie są one dotknięte żadną z chorób zakaźnych ani wenerycznych, ani zaraźliwą lub odrażającą chorobą skórą, mówca wystąpił przeciw temu rozporządzeniu, poniżającą godność pracowników. W dal-

szym ciągu wystąpił jeszcze przeciw pracy niedzielną, której właściciele zakładów żądają od swych pracowników nawet pod rygorem zwolnienia. Referat nagrodzili zgromadzeni niemiłkającymi oklaskami.

W dyskusji przemawiali pp.: Kaniewski, Budny, Przesada, Dettloff, Zaleziński, Michałak i Moskowiak i poruszyli głównie ubliżające cześci zawodu rozporządzenie, które głównie jest nadzwyczaj poniżające dla fryzjerek, a które, mimo prośb ze strony Związku, mają być badane nie przez lekarki, lecz przez lekarza urzędowego.

Pod koniec zebrania uchwalono wysłać do ministra opieki społecznej rezolucję z następującymi żadaniami: 1) ustalenie zatwierdzonego przez mistrzów i władze cennika i podzielenie zakładów na kategorie; 2) wstrzymanie uczni i uczenie na przeciąg lat 5; 3) zakazanie wykonywania zawodu fryzjerskiego przez domokrażców; 4) zwolnienie wszystkich kursistek i ukaranie tych, którzy, nie posiadając koncesji do prowadzenia kursu, takie urządzają; 5) zamknięcie tych zakładów, które nie przestrzegają przepisów sanitarnych oraz powyżej wymienionych postulatów; 6) stworzenie wspólnego pośrednictwa pracy; 7) zbiorowej umowy o czasie pracy i płacy; 8) badania lekarskie przekazać Ubezpieczalni Społecznej; 9) przestrzeganie ustawy o spoczynku świątecznym i 10) cło na żyłki w wysokości 1000 proc. ad valorem.

Przyszłe posiedzenie, na którym zapadnie decyzja, czy pomocnicy fryzjerzy przystąpią do strajku przedświątecznego, odbędzie się w dn. 18 grudnia br. o godz. 20 na dużej sali Domu Rzemieślniczego.

Wczorajsze zebranie pomocników fryzjerskich zakończone zostało o godz. 23.20. (pt)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Grudzień
6
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Mikołaja b.
Sobota: Ambrożego b.

Kalendarz słowiański
Piątek: Jarogniewa
Sobota: Ludomyśła
Słońca: wschód 7,46
zachód 15,40
Długość dnia 7 g. 54 min
Księżyc: wschód 13,04
zachód 3,09

Faza: 4 dzień przed pełnią.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,92 mtr.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Sródmieście: Apt. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego. ul. Nowa. — Apt. Zielona. ul. Wrocławska 31. — Apt. Czerwona. St. Rynek 37. — Apt. przy Grobli. W. Garbary 41. — Jeźyce: Apt. im. Mickiewicza. ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością. ul. Dąbrowskiego 76. — Łazarz: Apt. św. Łazarza. ul. Strusia 3. — Górczyn: Apt. Karpińskiego. ul. Focha 158. — Wilda: Apt. przy Bramie. Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna. Górna Wilda 96. — Główna: Apt. przy Krzyżu. ul. Główna 19. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA KOŚCIELNA

W kościele św. Marcina w piątek 6 bm. z okazji I. piątku miesiąca całodniowe wystawienie Najśw. Sakramentu. Początek o godz. 7 rano, o godz. 9 wotywa, o godz. 19,30 nabożeństwo z procesją. — W czwartek 5 bm. o godz. 19,30 „Godzina święta” z nowenną do Najśw. Marii Panny.

WYKŁADY

Wykład z dziedziny fizyki. Zakład Fizyki Doświadczalnej U. P. urządził cykl odczytów popularnych z najnowszych dziedzin fizyki. Trzeci z kolei odczyt p. t. „O rozszerzaniu się wszechświata” odbędzie się w piątek 6 b. m. o godzinie 18 w sali fizyki, Collegium Minus, II ptr., schody wieżowe. Wstęp bezpłatny.

„Jak wyrobić poczucie obowiązku?”. — To ciekawe zagadnienie oświetli w swym wykładzie S. Barbara Zubińska. dyr. Seminarjum Nauczycielskiego w Warszawie. Wykład w czwartek 5 bm. o godz. 18 w sali Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Tow. Pomocy Naukowej dla Dzieciąt. Ciągnięcie loterii obrazów odbędzie się 13 bm. w biurze Towarzystwa. Kilka ostatnich losów jest do nabycia w Księgarni św. Wojciecha.

KRONIKA MIEJSCOWA

Komunikat Orbisu. Dokąd na Gwiazdkę i na Sylwestra? Jedziemy za paszportami bezpłatnymi do Paryża i na Riwiere, do Budapesztu, do Berlina, do Bukaresztu, do Rzymu, Kowna i Królewca, do Rumunii, do Grecji, do Londynu, do Ziemi św. Wyjazdy przed gwiazdką. Prospekt ORBIS, Poznań, Plac Wolności 9, tel. 52-18.

ng 18 369

Nieuleczalnie chory wyjechał dziś w czwartek o godz. 5 rano do Lourdes.

Praca pogotowia ratunkowego (66-66) za listopad. Pogotowie ratunkowe (66-66) udzieliło w listopadzie rb. pomocy 1340 osobom, z tego na miesiąc 1032, a w ambulatorjum 308 osobom. Po udzieleniu pomocy 97 osób przewieziono do szpitali, a 32 do domów. Pogotowie interwenjowało w 391 wypadkach nagłego zaślania (w tym 12 wypadków śmierci), opatrzyło w 462 wypadkach rany powstałe z urazów i wzywane było do 9 osób, które popełniły samobójstwo. Przewozów chorych przez pogotowie było w listopadzie rb. — 456.

Koncert w Tygodniu Miłosierdzia na Jeźycach. W poniedziałek dnia 2 bm. odbył się koncert na sali amarantowej przy ul. Słowackiego 19 na biednych Konferencji Pań św. Wincentego a Paula na Jeźycach. W koncercie brali udział: artysta opery Józef Woliński, skrzypaczka prof. Maria Szrajberówna i pianistka p. Krawczyńska. Koncert dzięki wybitnym artystom udał się doskonale. Rozentuzjowana publiczność dziękowała burza oklasków.

Nie będzie wiosennych wyścigów konnych. Jak się dowiadujemy, Poznań na wiosnę roku przyszłego pozbawiony będzie sezonu wyścigów konnych na Ławicy, gdyż zarząd Towarzystwa postanowił urządzić jednorazowy sezon wiosennej letni na torze katowickim. W Poznaniu zato przedłużony zostanie sezon jesienny

Pięć wagonów cukru w trzech godzinach

Od chwili pojawienia się wiadomości, że cukier będzie tańszy, zakup cukru w Banku Cukrownictwa był niewielki. Kupcy-hurtownicy nie chcieli czynić nowych zakupów, pragnąc wyzerpać stare zapasy.

Dopiero dzisiaj, po otrzymaniu konkretnych wiadomości o obowiązującej niższej cenie cukru, ruch w głównej składnicy przy ul. Zachodniej od wczesnego rana był tak wielki, że w ciągu 3 godzin sprzedano 5 wagonów cukru, licząc każdy wagon po 100 kwintali. Składnica sprzedaje hurtownikom po 95,98 zł za 100 kg cukru, ci zaś składom detalicznym po 97,40 za 100 kilo, łącznie z workiem.

Cena detaliczna wynosi od dzisiaj 50 groszy za pół kilograma. Tani cukier jest już teraz we wszystkich składach.

Cena detaliczna wynosi od dzisiaj 50 groszy za pół kilograma. Tani cukier jest już teraz we wszystkich składach.

Seanse 5-7-9 **APOLLO** 5-7-9 Seanse

Od jutra, piątek 6 bm.

Genjalna aktorka i ulubienica publiczności

SYLVIA SYDNEY u szczytu swej sławy w arcyfilmie

SERCE INDJANKI

Niezwykły — intrygujący ROMANS młodego miljonera amerykańskiego i pięknej Indjanki

DZIS, w czwartek, poraz ostatni — fenomenalna komedia „WACUŚ” z ADOLFEM DYMSZĄ

Nadużycia w Banku Ludowym w Lesznie

będą przedmiotem kilkudniowej rozprawy sądowej

Leszno (ch). Ciekawy proces w sprawie upadłości Banku Ludowego w Lesznie rozpoczął się w nadchodzący poniedziałek 9. bm. przed izbą karną S. O. w Lesznie i potrwa prawdopodobnie 6 dni tj. do 14. bm. Akt oskarżenia obejmujący 80 stron pisma maszynowego zarzuca oskarżonym nadużycia, z powodu których Bank poniósł straty wynoszące około 1,5 milj. zł. Na ławie oskarżonych zasiada: Stan. Rychlicki, Franc. Breziński, Józef Pawelczyk, Stanisława Bukiewiczowa, Cyryl Bajon, Br. Przewoźniak i Adam Kraje-wicz

Na rozprawę powołano około 130 świadków i 3 biegłych.

Rozprawie przewodniczyć będzie sędzia s. o. dr. Woźniak z Poznania, a jako wotanci biorą udział sędziowie Długolecki z Poznania i Krakowski z Leszna.

Sprawa ta budzi w mieście naszym zrozumiałe zainteresowanie, jako że straty poniesione przez Bank będą musiały być pokryte przez udziałowców, przeważnie miejscowych kupców i rzemieślników, jak i okolicznych rolników.

(początek w ostatnich dniach września 1936) do 16 a może i więcej dni wyścigowych, przyczem pewne są już zgłoszenia ponad 300 koni. (S. F.)

Zator na Al. Marcinkowskiego. Przechodzący Al. Marcinkowskiego tuż w pobliżu domu, oznaczonego nr. 20, obok pomnika Higieji, mają obecnie przejście utrudnione, gdyż tworzy się tutaj zator wozów, jakie nie mogą dostać się na teren budowy P. K. O. i dlatego muszą czekać na ulicy. Nieraz wóz zbiera się kilka, co utrudnia nie tylko komunikację pieszą, ale i kołową. Przejżdżające tędy samochody korzystają z wąskiego pasa obok pomnika Higieji. Należałoby stanowczo uregulować sprawę przywozu materiału budowlanego na plac P. K. O., aby wozy nie przeszkadzały komunikacji na tak ruchliwym odcinku. (sk)

KRONIKA POLICYJNA

Ujęcia. Za kradzież z wozu ujęto 45-letniego robotnika Czesława Pawłaka, mieszkającego na Zagórze 10 i Leona Zajęcowskiego bez stałego mieszkania. Ostatni notowany jest 10-krotnie za kradzieże składowe i karany już 14 razy przez sąd z powodu kradzieży. (kl)

Amator pożyczek. Do mieszkania p. Tadeusza Koczorowskiego, przy ul. Staszica 20 przybył posłaniec z listem, podając, że przysłała go właściciel „Grand Cafe” p. Brenz. P. Koczorowskiemu sprawa wydała się podejrzana, gdyż w liście była prośba o pożyczkę 25 zł. Doprrowadził on posłańca do komisariatu VII, gdzie chłopiec oświadczył, że list wręczył mu nieznanemu osobnikowi w Piekarach. Miał on tam na niego oczekiwać w bramie. Policja, idąc w myśl zeznań posłańca, przytrzymała na Piekarach w bramie domu Marjana Nowaka (ul. Bukowska 34), który oczekiwał na powrót gońca z pożyczką. Nowak miał przy sobie trzy inne listy, adresowane do poszczególnych osób, w których zwracał się o pożyczki w gotówce. (kl)

Może zemsta? P. Teofil Ciecicki (G. Wilda 65) doniósł policji, że późnym

wieczorem przystąpiło do niego na ulicy kilku osobników i zbiło go łaskami. Według przekonania p. Ciecickiego byli to pracownicy „Drukarni Centralnej”, którzy opuścili pracę, a w ich miejsce właściciel drukarni przyjął p. Ciecickiego.

KRONIKA SĄDOWA

Afera mydlana. We wtorek przed sądem okręgowym zasiadli na ławie oskarżonych Marjan Nowak, Edmund Leitgeber, Kazimierz Fryczyński i Mieczysław Rychlicki. Pierwszy oskarżony jest o to, że 4 kwietnia br. posługując się podrobionem zaświadczeniem odbioru, podjął z firmy Stempniewicz w Poznaniu transport mydła wartości 945 zł, oraz, że 5-go kwietnia br. posługując się również podrobionem pokwitowaniem, odebrał od niej Grumskiego kilka pak zapalek, wartości 880 zł. Drugi oskarżony miał wręczyć Nowakowi fałszywe dowody i ułatwić mu całą transakcję. Oskarżonemu Fryczyńskiemu zarzuca się udzielenie pomocy we wszystkich machinacjach przez zamówienie partyj wymienionych towarów pod fałszywym nazwiskiem, oskarżonemu Rychlickiemu zaś, że na początku kwietnia br. nabył owe towary, pochodzące z kradzieży.

Zaden z oskarżonych do winy się nie przyznał. Nowak nie zaprzeczył wprawdzie, że podejmował z firmy Stempniewicz mydło, a od Grumskiego zapalki, ale czynił to na zlecenie nieznanego sobie bliżej osobników, którzy wynajęli go w tym celu z wozem. Pozostali oskarżeni wykazują bądź swe alibi i brak udziału w całej sprawie, bądź działania w dobrej wierze.

Po przesłuchaniu szeregu świadków dowodowych obrona oskarżonych wniosła o przerwę w rozprawie i powołanie kilku świadków, którzy na rozprawę się nie stawili, ponieważ od ich zeznań w dużej mierze zależeć będzie alibi oskarżonego Leitgebra. Prokurator ze swej strony wniósł o powołanie biegłego grafologa,

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie sale nowo-odrestaurowane i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3124

Przeniesienie dowódcy 17 p. ułanów

Jak się dowiadujemy, z dn. 1 stycznia 1936 r. obecny dowódca 17 pułku ułanów i komendant garnizonu Leszno, płk. dypl. Aleksander Pragłowski przeniesiony zostaje do Warszawy do M. S. Wojsk.

Płk. Pragłowski był dowódcą 17 p. ułanów od r. 1929 i pod jego dowództwem pułk zdobył szereg nagród w zawodach hippicznych, jak srebrną lancę Prezydenta R. P. (trzykrotnie), buńczuk brygady za sprawność służby łączności, mistrzostwo armji w jeździe konnej i wiele innych. Oficerowie 17 p. ułanów niejednokrotnie reprezentowali Polskę zagranicą w ekipach jeździeckich.

Następca płk. dypl. Pragłowskiego nie jest jeszcze znany. (lh)

celem zbadania próby pisma osk. Nowaka, oraz zarekwirowanie ksiąg firmy „Argo”, będącej własnością osk. Rychlickiego, aby zbadać, czy pozycja wpłaty za nabyte mydło jest uwidoczniona.

Sąd, przychylając się do wniosków, rozprawę przerwał do dnia 16 grudnia godz. 9 rano. (m)

Jeden rok więzienia za kradzież zegarka. Latem rb. Alojzy Schmidt szedł ul. św. Marcina w towarzystwie niej. Zofji Cierniakówny. W pewnym momencie przeszedł koło niego jakiś nieznanemu osobnik i silnie go potrącił. Schmidt wyrzekł pod jego adresem na temat jego niewłaściwego zachowania kilka nieparlamentarnych słów. Osobnik ów nacisnął czapkę i szybko się oddalił. Po pewnym czasie Schmidt sięgnął do kieszeni po zegarek, aby stwierdzić, która godzina. Niestety zegarka w kieszeni nie znalazł. Domyślił się od razu, że kradzieży mógł dokonać tylko ów osobnik, który w tak niekulturalny sposób zachował się wobec niego. Puścił się więc za nim w pogoni, lecz nadaremnie. Amator zegarka znikł w mrokach nocy. Jakiś przechodzień, widząc zmartwienie Schmidta, poradził mu, aby zapytał o nazwisko osobnika swej towarzyszki, która go napewno zna. Rzeczywiście w czasie przesłuchania policyjnego Czerniakówna wydała nazwisko tego osobnika, którym był Teofil Czerwiński, kilkakrotnie policyjnie notowany. Na rozprawie przed sądem grodzkim w Poznaniu osk. Czerwiński nie chciał wyjawiać, w jaki sposób dokonał kradzieży. Zostanie to już jego tajemnicą zawodową. Sąd z uwagi na dotychczasową przeszłość oskarżonego skazał go na rok więzienia. (m)

Barbarzyński Niemiec. W końcu kwietnia r. b. kilku małych chłopców m. i. 6-letni Józef Scigocki, otrząsało chrabaszcz z drzew rosnących na terenie gospodarstwa Hermana Mathies'a w Swarzędzu. Właściciel, widząc to, wybiegł do chłopców z krzykiem i pogroźkami, a Józefa Scigockiego, który nie zdażył uciec, schwycił i zamknął w stajni, uwiązawszy go jak zwierzę pociągowe na grubym i ciężkim łańcuchu. W tym stanie małe przebywał blisko godzinę, dopóki go nie uwolniła jego matka, zaalarmowana przez kolegów małego Józia.

Barbarzyński czyn Niemca został zameldowany w policji i tą drogą sprawa oparła się o sąd okręgowy w Poznaniu. Po rozpatrzeniu sprawy s. o. Stachowski wymierzył oskarżonemu Hermanowi Mathiesowi karę 10 miesięcy bezwzględnej więzienia. (m)

Skazanie nieuczciwego sołtysa. — Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę 61-letniego Józefa Olejniczaka, oskarżonego o przywłaszczenie sobie pieniędzy publicznych. Olejniczak pełnił we wsi Drezepol pow. Krotoszyń funkcję sołtysa. W tym charakterze dopuścił się w latach 1928 do 1933 całego szeregu nadużyć na szkodę kasy gminnej i kasy szkolnej. Ogólna suma, którą zużył na cele osobiste, wyniosła 1080 zł. Sąd okręgowy w Ostrowiu wyrokiem z dnia 11 kwietnia rb. skazał niesumiennego sołtysa na rok więzienia, zawiązując mu wykonanie kary na przeciąg 3 lat. Wskutek apelacji prokuratora sprawa znalazła się w sądzie apelacyjnym, który wyrok pierwszej instancji zatwierdził. (m)

Nie zabójstwo, lecz spowodowanie śmierci człowieka. Na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Poznaniu zasiadł w środę 48-letni Antoni Mich, zamieszkały w Poznaniu przy ul. Górczyńskiej 21, oskarżony o to, że w dniu 31 sierpnia rb. umyślnie uderzył bagnetem Franciszka Wilhelma, raniąc go w szyję i powodując jego śmierć.

W dniu tym osk. Mich wysłał swą cór-

ZATOR WOZÓW NA AL. MARCINKOWSKIEGO

kę z poleceniem zamknięcia bramy domu. Przed domem stało kilku mężczyzn, którzy bramy zamknąć nie pozwolili. Najoporniejszym był Franciszek Wilhelm.

*Zawiadomiony o zachowaniu się osobników osk. Mich wyszedł na ulicę i tu wywiązała się kłótnia. W pewnym momencie Wilhelm wyjął z kieszeni jakiś błyszczący przedmiot i wymierzony nim w oskarżonego. Mich, uprzedzając go, uderzył go trzymanym w ręku bagnetem w szyję. Wilhelm w stanie groźnym został odwieziony do szpitala, gdzie następnego dnia zmarł. Przed sądem oskarżony tłumaczył się, że użył broni w obronie własnej, gdyż był napadnięty. Występujący w procesie świadkowie stwierdzili, że zachowanie się stojących przed bramą było wyzywające. Szczególnie groźną postawę przyjął Wilhelm, który w pewnym momencie sięgnął do kieszeni, prawdopodobnie po nóż. Obronca oskarżonego, adw. Kwasięborski, w dłuższym wywodzie zanalizował tło zajścia, podkreślił te momenty, które uprawniały oskarżonego do obrony własnego życia. Po naradzie sąd ogłosił wyrok, w którym przyjmując, że osk. przekroczył granicę obrony koniecznej, skazał go na rok aresztu z zawieszeniem na 3 lata.

* Szofer pod zarzutem spowodowania katastrofy. Przed sądem okręgowym w Poznaniu toczyła się w środę rozprawa przeciwko 32-letniemu Stefanowi Szelażowi, zam. w Poznaniu przy ulicy Zródlanej 11, szoferowi z zawodu.

Akt oskarżenia zarzucał mu, że w dn. 29 sierpnia r. ub. nieumyślnie spowodował zderzenie prowadzonego przez siebie autobusu z lokomotywą, w wyniku czego cztery osoby zostały ciężko ranne.

Osk. Szelażowicz prowadził autobus, kursujący na linii Gostyń — Poznań. Na skrzyżowaniu szosy Dolsk — Srem z torrem kolejowym, prowadzącym ze Sremu do Jarocina, wskutek panującej mgły nie zauważył, że od Jarocina żąda lokomotywa. Pędzący z dość znaczną szybkością autobus uderzył z wielką siłą w parowóz. Skutki zderzenia były fatalne. Cztery osoby zostały ciężko ranne, z których jedna doznała trwałego kalectwa; autobus, odrzucony na bok, został zniszczony.

Na rozprawie, której przewodniczył sędzia dr. Woźniak, osk. Szelażowicz nie przyznał się do zarzucanego mu przestępstwa, dowodząc, że winę za wywołanie katastrofy ponosi maszynista prowadzący lokomotywę, gdyż, mimo silnej mgły, nie dawał żadnego sygnału gwizdem. Osk. nie mógł zatrzymać autobusu, gdyż, wylaniający się z mgły parowóz, ujrzał w ostatniej chwili. Na jakakolwiek akcję z jego strony, zmierzającą do uniknięcia zderzenia, było już za późno. Zeznania świadków, przeważnie pasażerów autobusu, mające ustalić, czy w dniu tym była mgła i jakie było pole widzenia, były z sobą sprzeczne. Jedni twierdzili, że dzień był bardzo mglisty i że na dwadzieścia metrów nie można było już rozróżnić przedmiotów. Inni natomiast twierdzili, że, choć dzień był pochmurny, pole widzenia było jednak bardzo duże. Wobec rozbieżnych zeznań sąd, na wniosek obrońcy oskarżonego, dr. Rosnera, rozprawę przerwał do dnia 18 grudnia, a to celem zawiadzenia nowych świadków, mających stwierdzić, że w dniu katastrofy panowała silna mgła. (m)

Z WIELKOPOLSKI

* Bydgoszcz. Prace przy budowie tramwaju na Bielawki są w pełnym toku. Linia biegnie lewym brzegiem ulicy i jest jednotorowa. Pomiedzy Gdańska a szpitalnym powiatowym ulozony bedzie jeden rozjazd dla mijania sie wagonow, w poblizu gmachu internatu kresowego. Roboty prowadzone sa z pospiechem, aby wedlug poprzednio juz nakreslonego planu pod koniec grudnia mozna bylo oddac te linie do publicznego uzytku.

— W piątek o godz. 8 wiecz. w Stow. Techników, przy ul. Cieszkowskiego 4, odbywa się wieczór dyskusyjny, który zagal odczyt inż. dr. Mazgaja na temat radiotelewizji. Zarząd Stow. Techników zwraca uwagę członków tej instytucji, że z dniem 10 grudnia upływa termin zgłoszeń o zniżkową prenumeratę „Przeglądu technicznego”.

— W Bydgoszczy napadło dwóch osobników na 43-letniego rybaka Romana Dąbrowskiego, zam. przy ul. Toruńskiej. Jeden z nich uderzył Dąbrowskiego pięścią kilka razy w twarz, a drugi chwycił go z tyłu za rękę. Podczas szamotanii skradziono mu 120 zł w gotówce. Natychmiastowy pościg za sprawcami rozboju doprowadził do szybkiego ujęcia jednego z nich, a mianowicie 21-letn. Stanisława Urbańskiego z Bydgoszczy. Drugi, Andrzej Giel, zdolał zbiec i ukrywa się. (kl)

* Krotoszyn. Tow. Powstańców i Wojaków odbyło plenarne posiedzenie, na którym omawiano sprawy aktualne.

— Samochód eterosobowy PZ 11 334, własność przemysłowca p. Romana Florczyka z Dobrzyca, zapalił się w drodze pod Fabianowem. Szofer Jan Forecki, będący sam w podróży, zauważył wydobywający się dym z motoru, co spowodowało go do wyskoczenia. Samochód wpadł do przydrożnego rowu, uderzając o drzewo, co spowodowało eksplozję. Samochód spalił się doszczętnie.

— Odbyło się tu zebranie organizacyjne komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. W skład komitetu weszli: burmistrz Fenrych, Kumorek, Chmielecki i Polomski. W skład komisji rewizyjnej weszli p. Buchtowa, dr. Pawłowski i p. Tykociński.

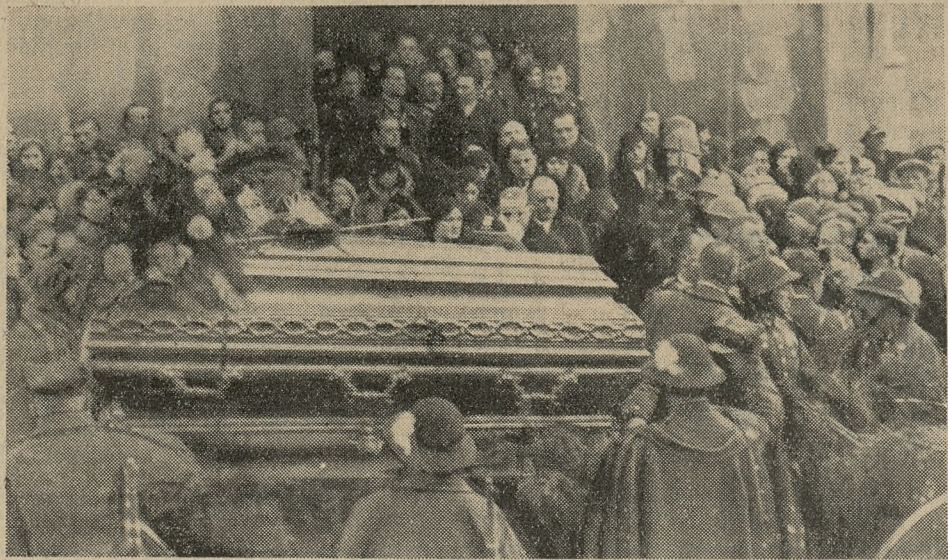
— Kino „Promień” wyświetla: „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku”. — Kino „Bałtyk” wyświetla „Imitacja życia”. (fk)

* Mosina. Na zebraniu rady miejskiej w dniu 20 listopada nie doszło do wyboru burmistrza, ponieważ ustąpiła komisja wyborcza. Rada miejska wybrała nową komisję, do której weszli pp. wiceburm. Litke, ławnik Stanikowski i radni A. Szymański, Trenner i Różański. Nowa komisja na ostatnim posiedzeniu z 31 nadesłanych ofert wybrała tylko 2 kandydatów. — Na posiedzeniu w dniu 3. bm., zagajonem przez wi-

Pogrzeb s. p. ppłk. Karola Świnarskiego

Jak donosiliśmy przed kilku dniami, po ciężkiej operacji rozstał się z tym światem śp. ppłk. Karol Świnarski, dowódca 2 pułku strzelców podhalańskich. Przedwcześnie Zmarły, kiedy po raz ostatni odwiedził swoich naj-

ku, również z 56 p. p. została wydelegowana kompania honorowa. Zwłoki spoczywały na katafalku wśród licznych wieńców. Na poduszce odznaczenia zmarłego: „Virtuti Militari”, Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi i me-

Pogrzeb śp. ppłk. Karola Świnarskiego, dow. 2 p. strzel. podhal., w Krotoszynie.

bliższych w Krotoszynie, wyraził życzenie, by po śmierci pochowano go w rodzinnym mieście, tj. w Krotoszynie. Życzeniu Zmarłego uczyniono zadość, śmiertelne szczątki przewieziono z Warszawy do Krotoszyna i w przeddzień pogrzebu złożono w miejscowym kościele garnizonowym.

Już od samego rana tłumy publiczności zgromadziły się przed kościołem, by oddać zmarłemu ostatnią przysługę. O godz. 9-tej rozpoczęła się msza św. żałobna, w której udział przedstawiciele władz państwowych, cywilnych i wojskowych, władz samorządowych, liczne delegacje, oraz tłumy publiczności. Na pogrzeb przybyli oficerowie i kompania honorowa 2 puł-

dale. Po mszy św. oficerowie 2 pułku wynieśli swego dowódcę na lawetę, poczem kondukt żałobny z orkiestrą 56 p. p. na czele ruszył na cmentarz. Przed cmentarzem kompania honorowa złożyła zmarłemu ostatni raport. Po odprawieniu egzekwji pożegnał swego dowódcę w imieniu całego 2 pułku, oficer tegoż pułku, w krótkich, lecz bardzo serdecznych słowach, w których podkreślił, że w zmarłym traci pułk dzielnego dowódcę i dobrego żołnierza.

Śp. płk. Karol Świnarski był w r. 1919 jako kapitan jednym z organizatorów 57 p. p. w Poznaniu, w którym potem dowodził batalionem.

Teatr Wielki

W sobotę, dnia 7 grudnia b. m. wystąpi

ZYGMUNT ZALESKI

W OPERZE „BORYS GODUNOW”

Zapowiedź występu słynnego basy Zygmunta Zaleskiego wywołała olbrzymie zainteresowanie temwycęją, że świetny ten artysta wystąpi w najlepszej swej roli cara Borysa kreując ją po mistrzowsku.

Dalszą obsadę stanowią pp.: M. Kisielng 18 432

lewska, J. Musielewska, dr. W. Roessler-Stokowska, M. Janowska, H. Majchrzakówna, M. Sumicki, R. Cirin, R. Peter, K. Urbanowicz i J. Gruszczyński.

Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyr. Dr. Zygmunta Latoszewskiego.

ceburmistrza Litkego, powołano na przewodniczącego zebrania kier. szkoły p. Skibińskiego, a na ławników pp. Obierskiego i Trennera. Członkiem komisji p. A. Szymański przedstawił dwie kandydatury: p. Czystewskiego, b. posta i burmistrza, oraz p. Wl. Pałczyńskiego, por. rez., urzędnika firmy „Barwa”. Na burmistrza miasta Mosiny wybrano na okres 5-letni większość głosów p. Wl. Pałczyńskiego z Mosiny.

— Akcja dożywiania dzieci w tut. szkole powsz. weszła z dniem 1. bm. we właściwe stadium. Dla najbardziej potrzebujących dzieci wydzielona bezpłatnie po szklance ciepłego mleka lub kawy z bułeczka. Dzieci zamożniejszych rodziców placą za mleko tygodniowo 24 grosze.

— Złodzieje zakradli się do właśc. maj. Budzyń p. B. Neumana i zabrali mu krowę. (ms)

* Nakło. W tut. cukrowni zdarzył się w nocy nieszezęśliwy wypadek. Silnemu poparzeniu uległ robotnik Szatkowski z Nakła. Doznał on poparzeń na całym ciele, za wyjątkiem tylko twarzy. W stanie bardzo poważnym przewieziono go do szpitala. (nc)

* Nowy Tomyl. W nieruchomości p. Mani, przy Rynku 3, zajmuje lokal tut. komornik sądowy. Na drzwiach wejściowych znajduje się tabliczka z następującym napisem: „Komornik Sądu Grodzkiego — gocziny przyjąć od 1—9. — Możeby p. komornik nauczył się jednak cokolwiek lepiej języka polskiego. (n)

* Ostrów. Do p. W. K. z podmiejskiego Zebcowa chodził w konkursy niej. Władysław Kaźmierczak i nabrał panna na 80 zł. Gdy nagle znikł z horyzontu, zawiadzona zrobiła donos do policji, która stwierdziła, że rzekomy Kaźmierczak nazywa się Władysław Szczęotka, lecz ulotnił się. Poszukuje go obecnie policja.

— Hale miejskie na starem targowisku, w którym umieszczano od lat eksmitowanych, wracają do swego pierwotnego przeznaczenia. Miasto opróżniło ostatnio hale targowe z lokatorów i przeprowadza gruntowny remont. Hale wydzierżawia miasto zamiejscowym rzeźnikom, którzy podczas targów sprzedawają tam mięso.

— Otwarcie wystawy robót ręcznych żeńskiego „Sokoła” odbędzie się w niedzielę, 8. bm. o godz. 15 w „Grand Cafe”.

— Obchód ku uczczeniu 25 rocznicy śmierci wielkiego działacza społecznego i patrioty ks. Piotra Wawrzyniaka odbędzie się w Ostrowie w nadchodzącą niedzielę, 8. bm. Rozpocznie się nabożeństwem w kościele o godz. 10.30. Po nabożeństwie o godz. 12 w sali Domu Katol. odbędzie się uroczysta akademja. (os)

* Szamotuly. W czasie kopania gliny na polach maj. Chlewiska natknęli się robotnicy na kościotrupa, leżącego 1/4 metra pod ziemią. Najstarsi mieszkańcy wioski nie pamiętają, by w ostatnich 80 latach zaszedł wypadek tajemniczego zaginięcia człowieka. Dalsze śledztwo spoczywa w rękach policji.

letnie nieslubne dziecko, którego trupka pod osłoną nocy zakopala w polu rolnika Schwarzera.

— W parowozowni Zajaczkowo-tczewskiej, podczas załadowywania na parowóz węgla, spadł z parowozu na tor maszynista kolejowy 41-letni Józef Czarnecki z Tczewa, który doznał złamaania kilku żeber i innych ciężkich obrażeń cieleśnych. Ofiarę wypadku w stanie ciężkim przewieziono do tut. szpitala św. Wincentego.

— Podczas kopania głębiej studni u roln. Jana Schroedera w Dalwinie, pow. Tczew, wysliznął się wciągnięty przez robotnika Łagowskiego na górę żelazny kubel z ziemią i spadł na głowę pracującego w dniu studni mistrza studniarskiego Nyrnberga, zamieszkałego w Stanisławiu, pow. Tczew. Wskutek strzaskania czaszki, Nyrnberg wkrótce potem zmarł. (at)

* Toruń. Staraniem Kl. Kynologów urządzono imprezę: „Pani i jej pies”. Publiczność przedstawiło się 80 rasowych psów. Pierwsza nagroda przyznano dogowi por. Chrzanowskiego.

— Popelnił samobójstwo Maurycy Jeske-Choiński, właściciel niewielkiej drukarni. Zmarły był synem znanego powieściopisarza Teodora Jeste-Choińskiego.

— Niejaki Piotr Tadys przechodząc przez nowy most wpadł do rzeki i utonął.

— Przytrzymano włamywacza Jelińskiego i jego paserów. Odebrane złodziejom przedmioty złożono w I. Głównym Komisarjacie P. P. przy ul. Waly.

— Odbyły się zawody bokserskie „Gryfu” z drużyną bydgoskiej „Polonii”. „Gryf” zwyciężył „Polonię” w stosunku 9:5.

— Odbyło się ogólne zebranie miejscowych oddziałów K. S. M. Omówiono sprawę sportu w szeregach K. S. M. Prezes okręgu wygłosił referat o Paderewskim.

JARMARKI

* Międzychód. We wtorek, 10 grudnia jarmark kramny, na bydo, konie, świnię.

* Września. We wtorek, 10 grudnia jarmark ogólny, t. j. kramny oraz na bydo i konie.

Przeciw zniesieniu powiatu

Wąbrzeźno (n). Opinia publiczna powiatu wąbrzeskiego zaniepokojona została wiadomością o zamierzonej likwidacji powiatu.

Aby przeciwstawić się temu projektowi, ze wszystkich miejscowości odzywiają się głosy protestów. W ostatnich dniach odbyło się zebranie Rady Powiatowej, która uchwaliła memoriał oraz rezolucję, w której nie tylko sprzeciwia się zamierzonej likwidacji, ale wnosi o rozszerzenie powiatu przez przyłączenie Dobrzyńa, Brudzewa, Kotnowa, Wielkądźdza i Radzyna.

W ubiegłą zaś niedzielę odbyło się wielkie zebranie przedstawicieli wszystkich organizacji gospodarczych i społecznych z Wąbrzeźna i powiatu. Jednocześnie postanowiono wysłać do miarodajnych władz prośbę, aby powiatu nie likwidowano.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na Dom Sierót na Śródcie: Dnia 4-go grudnia rb. wypłaciliśmy na ręce Siostry Kromolickiej 17,30 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: A. Wolaska i B. H. Mietlickie z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą opiekę 5, Marja Żupańska z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o błogosławieństwo dla całej rodziny 4, razem z poprzednio pokwitowaniami 117 zł.

Na szewca Szymańskiego: Wal. 1. M. P. Janikowo na opał 20, razem z poprzednio pokwitowaniami 41,50 zł.

Dla nieuleczalnie chorego inwalidy na podróz do groty Matki Boskiej w Lourdes: Wal. 2, Szydłowska z prośbą o pracę dla syna i w pewnej intencji 1, pracownicy Konsumu Urzędników Polskich z prośbą o błogosławieństwo dla ofiarodawców 8, dr. M. W. 5. C. W. z prośbą o zdrowie 3, Z. K. z prośbą do Matki Najśw. o zdrowie dla szwagra, syna i siebie 1, Tomasz Arlt, Poznań 3, A. L. z prośbą o modlitwę 1, dr. Stęszewski, Koźmin 5, A. Krenz, Parlinek 4, W. Petrusiewiczowa, Czacz z prośbą o modlitwę 4, L. Zak, Wybranowo z życzeniem szczęśliwej drogi i wyzdrowienia 3, A. Wilkanska, Żnin z prośbą o „Zdrowaś Marjo” o zdrowie dla chorej ofiarodawczyni 2,50, Marja Kozłowska, Gniezno z prośbą o modlitwę 2, A. Kołodziejczak, Krobia 2, Brycki, Makowsko 2, Karolina Rydzewska, Ostrow z prośbą o modlitwę o zdrowie 2, N. N. Gola z prośbą o „Zdrowaś Marjo” 2, razem z poprzednio pokwitowaniami 152 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi. Dnia 4. b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Kup. Lucjan Sliwiński i Elż. Kroenke w Kłodzku; sekr. skarb. Marj. Nikiel i abs. W. S. H. Jan. Muśnicka; rzeźn. Ant. Frykowski i ekspdj. Zofja Kościelniakówna; obuw. Otto Schiefelbein i krawc. Marianna Weimann; rob. przem. Józ. Kuźnierczak i Joanna Nadolnik w Rogietówku; obuw. Edw. Krieger i ekspdj. Jan. Rakower; mech. Stan. Spychala i hafc. Miecz. Melewska; kraw. Nachmann-Krokoeki i Chana Kajzer; handl. Gustav Schiebush i ekspdj. Marj. Schramm; urz. skarb. Wl. Jarwiński i Hel. Korzeniewska; rob. Marjan Cyłka i Ludw. Kaczmarek w Śródcie; urz. ubezp. społ. Ludw. Pawlak i ekspdj. Stan. Schmidt; rob. Sylw. Lutowski w Bininie, pow. Szamotuly i krawc. Zofja Chodziakówna; slus.-mech. Henr. Dykier i hafc. Ant. Mikołajczak; handl. Czesł. Łabędzki i Jan. Frackowiakówna; form. Edm. Gronowski i biur. Cec. Adamska; m. rzeźn. Jan Łagoda i Jan Mańka; owdow. introl. Wilh. Treumann i owdow. Wiktorja Bartosiewicz z d. Bogacka.

Zgony:

Dnia 4 grudnia 1935 r. zapisano następujące zgony: Marja Blachowska z domu Gawronówna, wdowa, 78 lat; Katarzyna Lisiecka z domu Juskowiakówna, wdowa, 62 lata; Stanisław Bentkowski, 6 lat; Stanisława Czajczyńska z domu Brzozowska, 42 lata Jerzy Marciniak, 7 miesięcy, 0 dn; Danuta Pawlicka, 23 dni.

Z POMORZA

* Grudziądz. Piękny 500-morgowy folwark właściciela Paszoty w Plemietach nabył na subhaście adwokat Rudka z Grudziądza.

— Zaproszony na wieczornice oświatowa T. C. L. ks. dr. Milik z Poznania wygłosił ciekawy wykład na t. „T. C. L. a przyszłość Polski”. Po wieczornicy ks. dr. Milik odbył konferencję z zarządem grudziądzkiego koła T. C. L. (gn)

* Tczew. W niedzielę policja tut. aresztowała i osadziła w więzieniu 26-letnią bezrobotną Wandę Czeziórównę, pochodzącą z Rokitek, pow. Tczew, która w ub. tygodniu otrula swe dwu-

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

FOTOGRAFJA, KTÓRA JEST FOTOGRAFJĄ

Mamy zbiór angielskiej fotografii — Jak fotografują Angliki? — Natura i soczewka — Nie na cudzym podwórku — Motywy jako obraz życia angielskiego — Praca i sport — Zdrowy konserwatyzm — Na wysokim poziomie.

Rzadko zdarzają się wystawy tak starannie przygotowane, co więcej, o tak jednolicie i konsekwentnie przeprowadzonej linii — jak zbiór artystycznych fotografii angielskich, umieszczony obecnie w Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych. Uderza przedewszystkiem w całej kolekcji ściśle rzeczowy i szczerzy stosunek do sztuki fotograficznej. Brakiem takiego stanowiska grzeszą wszystkie prawie wystawy fotografii, na których znajdujemy mniej lub więcej natrętne zagładanie na cudze podwórko — niepotrzebne zgoła podpatrywanie grafiki malarskiej. U Anglików niema tego ani śladu i to uważać należy za główną cechę całego pokazu. Ani śladu „poprawiania” natury przy pomocy sztucznych powiększeń, retuszu, zamglonych nastrojów i rozpięających się plam itp. Mamy zato dzięki świetnej soczewce i jej wprawnemu nastawianiu — piękno natury w najwierniejszej prawdzie, bez żadnych — często niepotrzebnych i chybionych — dodatków. I zupełnie słusznie. Niechaj widz sam na sam z pięknem przyrody pozostaje i niechaj je przeżywa bez obcej sugestji. Nie skusi fotografia angielskiego taki nawet nastrojowy motyw, jak „Zachód słońca nad Westminsterem”, który tak łatwo może uwieść w dziedzinę malarskiej akwafinty. Reprodukuje on natomiast świetnie moment, zjawisko świetlne, tak dla londyńskiego krajobrazu charakterystyczne. Nastroj powstaje sam, tworzy go wiernie oddana prawda natury. Podobne rozwiązanie tego samego problemu odnajdujemy w „Porcie w Newlyn”.

O tem, ściśle rzeczowym, stanowisku fotografii angielskiej świadczy już sam stosunek do tematu. Dobór motywów jest już zgóry obliczony na możliwość, najlepiej odpowiadającą obiektywowi, wykluczając wszelki kompromis. Więc np. „Pierwioski w Dryburgh” — wzgórze, zasłane gęsto kwiatami — motyw dla malarza prawie że niedostępny, a dla fotografa-artysty pole do popisu niezrównane. Natomiast w tematach malarskich widać postępowanie się środkami czysto fotograficznymi. Więc przedewszystkiem duży smak w ujęciu motywów i artysty w kompozycji obrazu. Dalej bardzo umiejętne kontrastowanie walorami plam jasnych i ciemnych; występują te efekty najdobitniej w krajobrazach z chmurami — natomiast subtelne stopniowanie półtonów zaznacza się przedewszystkiem w pejzażach z drzewami, jak np. „Domostwo w Sussexie”. Jako przykład subtelnej i artystycznej roboty posłużyć może scena z polowania na cietrzewie („Cietrzewie”). Z przymglonej równi łąk trzyna się stado ptactwa i naukos clemnemi sylwetkami przecina tło jasnego nieba. Nastrojowy ten moment podchwycił artysta z niezrównaną zręcznością podał go widzowi w prawdziwie artystycznej formie i w świetnym wykonaniu technicznym.

Podobnie pięknych i interesujących plasz znajduje się na wystawie więcej, brak miejsca jednakże nie pozwala zająć się wszystkimi. W całości dają one pełny niemal obraz życia społeczeństwa angielskiego. Nie znajdujemy w fotografiach Anglików żadnych czułościowych nastrojów, teatralnych póż i sentymentalnych kompozycji, jakie zawsze prawie spotyka się na mnogich wystawach fotografii. W miejsce tego jest atmosfera zdrowia, ruchu, pracy i sportu. Pierwsze miejsce oczywiście zajmują sceny z polowań, „parforsów” i wyścigów. Z tej dziedziny wymienić trzeba świetny moment dwóch jeźdźców w pełnym galopie („Konie wyścigowe Derby”). Dalej następuje sport, uprawiany w plenerze, więc golf, tenis, hokej itp., wreszcie — widać z dużym zamiłowaniem uprawiane — rybołówstwo. Również dużo zainteresowania poświęca się tematowi pracy, zwłaszcza pracy na roli. Więc orka i żniwa. Czują soczewka oddaje z precyzyjną wiernością czystość powietrza wiejskiego, dalekie perspektywy i pierwszoplanowe szczegóły.

Jak widać, przewagę we wszystkich scenach ma plener. Lecz i krajobraz sam dla siebie reprezentowany jest licznie. Są więc motywy morskie, kraj-

obraz górski, wiatraki na równinach, aleje drzew i wnętrza lasów. Uzupełniają tę różnorodną skalę tematów sceny fabryczne, jak np. „Wielki piec w Sheffield”, gdzie artysta z powodzeniem wydobywa efekty świetlne. „Ekspress nocny” zwraca uwagę bardzo oryginalną kompozycją, której oś stanowi pionowy słup dymu, buchający wysoko — aż po szczyt plaszyszy — z kominu parowozu. „Fabryka ceramiki” wskazywałaby na nieco nowoczesne ujęcie kompozycyjne.

Naogół jednak w ekspozycjach angielskich nie znajdujemy rozwiązywania nowych problemów, jakie np. widzieliśmy na wystawie fotografii sowieckiej. Angliki są konserwatywni. Lecz to, co dają, podane jest w jak najlepszej formie i w doskonałym wykonaniu technicznym. W całej kolekcji niema ani jednej odbitki, któraby psuła ogólny poziom lub wyrwała się swym odmiennym charakterem od bardzo jednolicie dobranej całości. Taki dobór prac zdarza się rzadko. Poznańskiemu Stowarzyszeniu Polsko-Angielskiemu należy się uznanie za urządzenie tej pięknej wystawy. Nakońc jedną uwagę, może raczej rada dla zwiedzających. W sali obok wystawiają warszawscy graficy — jest więc okazja doraźnego zestawienia grafiki malarskiej z fotografią.

Jan Mroziński

O POLSCĘ W RUMUNJI

„PUIUL DE LUP”

Tak w drugiej połowie XIX stulecia jak i w początkach XX wieku publiczność rumuńska niejednokrotnie oglądała polskie postacie historyczne na deskach swoich teatrów. Dramaty historyczne Bazylego Alecsandri i B. P. Hasdeu nie budziły jednakże uczuć przychylnych dla Polski. Później, dramaty Mikołaja Iorgi, pozbawione dynamiki i nerwu teatralnego pozostały jedynie blade i nudne wrażenia. Znając te rzeczy, czekałem z pewnym uprzedzeniem w Teatrze Narodowym w Bukareszcie na podniesienie się kurtyny, mającej odstąpić dramat historyczny „Wilcze” („Puiul de lup”) wybitnej autorki scenicznej pani Lukrecji Petrescu.

Mimo pewnych anachronizmów historycznych, zdałem sobie odrazu sprawę, że akcja rozgrywa się pod koniec 15 wieku. Podjazd wornika mołdawskiego, Dragomira, przeprowadza wziętego do niewoli w okolicy Kołomyi ciężko rannego syna „wojewody kołomyjskiego” (I) Wojewodzie, zwany „Pan Vlasco”, leczący się z ran na dworze wornika, zakochując się w jego córce. W miłej atmosferze zapomina szybko o nienawiści do Mołdawjan i prosi o rękę pięknej Mołdawjanki. Wornik Dragomir przyjmuje bez zastrzeżeń oświadczenia Polaka, uważając je za pewnego rodzaju zaszczyt, mimo ostrzeżeń otoczenia: „Nie myślcie, iż wilcze już się oswoiło. Miećcie się na baczności!”

Tymczasem wojska polskie, dowodzone przez samego króla (Olbrachta), zostają w zdradziecki sposób zniszczone w bukowińskich lasach. Wojewodzie, nie mogąc uwierzyć w tę klęskę, pragnie uciekać do swoich, ale Mołdawjanka nie chce go od siebie puścić. Pewnego dnia oddział polskich rozbitków podchodzi pod warownię Wornika, potykając się z Mołdawjanami. „Pan Vlasco” przesadza wały i pędzi do Polaków. Ci jednak biorą go za wroga i ranią śmiertelnie. Rycerze mołdawscy przynoszą go po chwili konającego. Wśród odgłosów walki pop błogosławi związek małżeński nieśczęśliwej Mołdawjanki z polskim wojewodzie, który jednak umiera przy odczytywaniu modłów liturgicznych.

Mimo pewnej egzaltacji i naiwności, sztuka trzyma w żywym napięciu uwagę widza przez cały czas przedstawienia. Oczy są stale skierowane na pięknego i ustrojonego po polsku „Pana Vlasco”, który swoją postawą i sposobem bycia, odcina się ostro od prostego mołdawskiego rycerstwa i który pod wpływem miłej i uroczej Mołdawjanki zda się na chwilę zapominać o swojej ojczyźnie.

Dr. Stanisław Łukasik.
Kraków.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział Poznański Tow. Botanicznego odbędzie zebranie naukowe jutro, w piątek, dn. 6. XII. br. o godz. 18 w sali wykładowej Zakładu Botaniki Ogólnej U. P. ul. Słowackiego 4/6, II p. Na porządku dziennym — wykłady: Duda J., Brodowska H., Skrobińska I., Wolnicka J. nt. „O chemotropizmie korzeni”. Tomaszewski Z. nt. „Czy próchnica torfu może być biologicznie czynna?”. i „Kronika Botaniczna”. Goście mile widziani.

Wydział Lekarski Tow. Przyj. Nauk odbędzie zebranie wspólnie z Tow. Miłośników Historji i Filozofji Medycyny jutro, w piątek, 6 grudnia br. o godz. 20 w sali wykładowej Kliniki Dermatologicznej U. P. Szpital Miejski, III p. ul. Szkolna 10. Na porządku dziennym: komunikaty, pokazy, wykłady: prof. dr. A. Wrzaska pt. „O bohaterach nauki polskiej Benedykcje Dybowskim i Janie Jędrzejewicz”, doc. dr. K. Nowakowskiego pt. „Z dziedziny schorzeń nerkowych” i dr. P. Chojnackiego pt. „O ziarniniakach plazmatycznych spojówki (plasmomata cocjunctivae)”.

Polak bada Pireneje. Młody geograf krakowski dr. Józef Szaflarski od szeregu lat prowadzi szczegółowe badania nad dawnym zlodowaczeniem Zachodnich Karpat. Dla celów porównawczych udał się ostatnio do środkowych Pirenejów aby zająć się tam połodowcowym krajobrazem. Rezultatem tych badań jest oryginalna mapa terenowa i rozprawka o morfologii jednej z licznych dolin Pirenejów Centralnych. Wnosi ona szereg nieznanych dotąd w nauce szczegółów i wskazuje na przedsięwzięcie krakowskiego badacza. Pracę wydał jako 16 zeszyt swych rozpraw Instytut Geograficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie autor jest asystentem prof. dr. Jerzego Smoleńskiego. (j. m.)

TEATR

Bilans teatru katowickiego. Z Katowic donoszą nam (ad): Teatr katowicki dał w czasie od 1 września 1934 r. do 31 maja 1935 r. — 27 premier w 357 przedstawieniach. Ogólna suma widzów w ciągu trwania całego sezonu osiągnęła liczbę 193.945 osób. Na Katowice przypada 141.029, na prowincję 47.966, na Śląsk Opolski 4.950 widzów. Liczba widzów z sezonu na sezon rośnie.

Jewrejnow w Pradze. Narodni Divadlo wystawiło słynną sztukę Gribojedowa „Biała fema, kto ma rozum” („Gore at uma”). Reżyserował słynny inscenizator rosyjski Mikołaj Jewrejnow, autor „Tego co najważniejsze”, która to sztuka po wojnie obiegła wszystkie sceny polskie. Późniejszy „Okręt Sprawiedliwych”, wystawiony w warszawskim Teatrze Polskim zeszedł ze sceny przy szybkim fiasko.

LITERATURA

Zdziechowski o Tołstoju. W Wilnie, na śródzie literackiej, mówił znakomity znawca Rosji, prof. dr. Marjan Zdziechowski, o Tołstoju jako o pisarzu i społeczniku, z racji 25 rocznicy zgonu, przypadającej na ten rok.

Z litewskiego na niemiecki. W Kownie wyszła antologia literatury litewskiej w przekładzie niemieckim. Tłumacz Horst Engel, poprzedził antologję poglądem na rozwój literatury litewskiej.

SZKOLNICTWO

„Jak rozpoznawać uzdolnienia uczniów?” Zagadnienie to omawia dzieło prof. Claparède’a przetłumaczone świeżo, przejrzane i uzupełnione przypisami przez prof. St. Baley’a. Autor przytacza tu i omawia testy psychologiczne i pedagogiczne oraz podaje rezultaty cechowania omówionych testów na dzieciach. W ten sposób książka pozwala śledzić, jak pewne właściwości psychiczne rozwijają się z wiekiem i jakie w tym rozwoju mogą zachodzić różnice indywidualne. Dzieło prof. Claparède’a zainteresuje zarówno nauczycieli, jak „praktycznych psychologów”. Książkę wydała Książnica - Atlas. (sz)

RUCH REGIONALISTYCZNY

„Gregorjanki” w Krobl. Zapomniany zwyczaj ludowy z okolic Krobi podał Władysław Stachowski na łamach „Kroniki gostyńskiej”. Opierając się o materiały pozostawione przez s. p. prof. Bolesława Erzpekiego przedstawił on zwyczaj przebierania się w dniu 12 marca chłopaków wiejskich za biskupów, kanoników, żołnierzy itp. Opchodzą oni chałupy i zbierają „subwencję”. Po przyjęciu do chałupy „biskup” wygłasza wierszowaną przemowę, poczem przemawiały inne postacie; przemowy te zostały podane przez wydawcę. W tymże zeszycie rozprawa E. Klinkowskiego o nieudanej próbie osiedlenia niemieckich kolonistów w Krobl 1804/5 r., oraz przyczynek do stosunków pomiędzy St. Przybyszewskim, a pewnym obywatelom gostyńskim Czesławem Ganowiczem. Zeszyt poprzedni „Kroniki” został poświęcony omówieniu sprawy Kasyna gostyńskiego w stuletnią rocznicę powstania tej instytucji. (J. St.)

WIECZÓR PLASTYKI TANECZNEJ

W najbliższą sobotę, to jest 7 grudnia odbędzie się w Pałacu Działyńskich kolejny występ uczenia szkoły rytmiki i plastyki, prowadzonej przez prof. Wiechowiczową. Występy te, odbywające się w pewnych odstępach czasu, zawsze interesują wysoce amatorów sztuki tanecznej, opartej o najnowsze kierunki w tym zakresie.

Tym razem produkcje będą miały na programie muzykę Bacha, Rameau, Chopina, Prokofjewa i Paderewskiego. Wykonywane będą te utwory solowo, oraz zbiorowo, w zespolech. Osobnym i nowym zupełnie działem będą formy muzyczne, tłumaczone na ruch, ale bez muzyki. Znajdzie się tutaj przedstawiony w ten sposób rytm i duch walca. Poza tem będą wykonane tańce z samą perkusją, t. j. gongiem, które na poprzednim wieczorze zwróciły już powszechną uwagę. Jako osobny numer ukaże się w programie wiersz Bronisława Przyłuskiego p. t. „Zapalczany las”, recytowany oraz interpretowany plastycznie.

Jako solistka występuje m. in. p. Mira Lanżanka, która jest już tak zaawansowaną, że w niedługim czasie urządzi swój własny wieczór taneczny. Jest to druga uczennica prof. Wiechowiczowej — obok p. Hildebrandtówny — która po ukończeniu nauki, zaczyna działalność na własną rękę. Początek o godz. 20-tej.

Podziękowanie Paderewskiego. Poznańskie Towarzystwo Muzyczne wysłało do Paderewskiego do Morges depezę, z okazji uroczystości ku czci mistrza. Paderewski podziękował Towarzystwu depezą o następującym brzmieniu: „Za łaskawie przesłane życzenia i wyrażone w telegramie uczucia składam serdeczne dzięki”.

Dworzaka „Rusałka” będzie wkrótce śpiewana we Francji, we Włoszech (Rzym) i w Ameryce. W Pradze jest ona najczęściej grywaną po „Sprzedanej narzeczonej”.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Jak słycać było „koncert europejski”. We wtorek wieczorem nadawała rozgłośnia warszawska kolejny polski „koncert europejski”, przejmowany przez liczne rozgłośnie europejskie (czeskie, niemieckie, hiszpańskie i in.). Jeden z radio-słuchaczy pisze nam: „Prosiłbym o wyjaśnienie, czy transmisja była wogóle tak zła, jak mi się wydało, gdy słuchał przez Poznań na swoim odbiorniku? Brzmiało to głucho, zwłaszcza kontrabasy w utworach orkiestrowych brzęczały zamazując cały obraz dźwiękowy, kotły dudniły z tym samym rezultatem. Taksamo zawiodły skrzypce, które grała p. Umińska, która ma ładny ton i zwykle doskonale przez radio wychodzi. Nawet srebrzysty głos p. Szelemińskiej dochodził jak przez tłumiaczy ekran. Może kto ze słuchaczy poda swoje wrażenia? Chciałbym skontrolować czy przypadkiem mój aparat nie ponosi jakiej winy — chociaż potem słuchałem stacji zagranicznych i dochodziły wybornie”.

VARIA

Dla techników-amatorów bardzo pożyteczną lekturą będzie wydana, jako piąty tomik Biblioteki Młodego Technika (w nakładzie Księgarni św. Wojciecha), książka P. T. Pietrzykowskiego „Prace z metali. Druk. Taśmówka. Blacha”. We wstępie autor opisuje instrumenty potrzebne w amatorskiej pracowni technicznej i podaje wskazówki, w jaki sposób wykonać samemu cały szereg pożytecznych, a prostych przedmiotów. Ponad sto przepisów, ilustrowanych rysunkami, nauczy domorosłych techników, jak prostymi środkami można sobie zмайstrować, czy łątkę, czy grabie, czy foremki do ciasta, tarkę, czy kasetkę, czy wiele innych potrzebnych przedmiotów. (op)

W następnym Dziale:

PAWEŁ WŁODKOWICZ

przez

prof. dr. Bohdan Winiarskiego

Pisma nadesłane

„Turysta w Polsce”. Nr. 10. Treść: J. Mileśka: „Harcerskie osiągnięcia turystyczne”. — J. A. Szczepański: „Prace i zamierzenia Polskiego Klubu Wysokogórskiego”. — Dr. S. Leszczycki: „Przykładna gospodarka turystyczna”. — R. Platz: „Z Berlina do Królewca polskimi szlakami wodnemi”. — W. Tirsoff: „Górskie wyprawy zimowe”. — K. Kamski: „Soła od Milówki”. — T. Bierniakiewicz: „Wartość gimnastyki narciarskiej”. — K. Sosnowski: „Pieniny w zimowej szacie”. — Kronika turystyczna. — Adr. Red. Kraków, ul. Piłsudskiego 19.

HALLO! TU WARSZAWA...

Rekordzistka światowa jest... mężczyzną

Zdenka Koubkova porzuca bieżnię i stroje kobiece

Warszawa, w grudniu
Kiedy na polskim firmamencie sportowym zabłysnęła silna gwiazda dzielnej Sokolicy Stanisławy Walasiewiczówny, po świecie przeszedł szmer podziwu. Nasza „latająca ambasadorka” okazała się niezwykle fenomenem i w niezliczonych zwycięskich startach zyskała zasłużone imię najszybszej kobiety świata. Zwyciężyła w Ameryce, w Europie i Japonii, była „gwoździem” każdego zawodów lekkoatletycznych. Była i jest. A jeżeli znalazły się konkurentki, ubiegające się o odebranie jej palmy pierwszeństwa, potrafiła zawsze zadokumentować swoją wyższość.

Jedną jednak zawodniczką dała się pannie Stasi we znaki, mianowicie czeska lekkoatletka — Zdenka Koubkova. Była przez pewien czas najgroźniejszą konkurentką Walasiewiczówny, odnosiła wspaniałe sukcesy, zwyciężyła nawet Polkę, wpisując swe nazwisko na liście rekordów światowych na dystansach 80 i 800 m. Czesi, mistrzowie propagandy, wnet okrzyknęli Koubkovą najszybszą kobietą świata i wysyłali ją po całej Europie, by zwyciężyła i rozesałowała barwy czeskie. Świat sportowy znowu zdumiał, tembardziej, że wyniki Koubkovej były niemal fantastyczne.

Zdenka Koubkova, znakomita lekkoatletka czeska i rekordzistka świata w biegu na 800 mtr., w stroju sportowym.

Czyż trzeba podkreślać, że każde zawody z udziałem Czeski i naszej panny Stasi potrafiły emocjonować wypełnione trybuny? Wszak sportowcy poznańscy mają jeszcze świeżo w pamięci ów wielki dzień, kiedy dzięki biegowi „Kurjera Poznańskiego” na bieżni stadjonu miejskiego miało się rozstrzygnąć: Walasiewiczówna czy Koubkova? Polka przeważała wówczas na swojej stronie, a Czeska zrosiła przegraną obfitymi łzami.

Najniespodziewanie zaczął się nad nazwiskiem Zdenki Koubkovej rysować cień. Najpierw leciuteńki. Powstały prosto ploteczki, szeptane początkowo na ucho, zwolna jednak przybierały poczęły konkretniejszą formę. Słowem — poczęto mówić, że Koubkova nie jest Koubkovą, ale... Koubkiem!

Mówiono o różnych wybrykach słynnej lekkoatletki, wskazywano na jej niezwykle — jak na kobietę — wyniki sportowe, ale Czesi potrafili spr-

wę zatuszować zdecydowaniem oświadczeniem wobec całego świata sportowego, że Koubkova jest prosto wyjątkowym fenomenem. I kropka. Wszystko wydawało się być w porządku.

Tymczasem — przed kilkoma miesiącami — poszła w świat nowa wiadomość: Zdenka Koubkova, filar czeskiej reprezentacji lekkoatletycznej, porzuca sport. Co za niepowetowana strata! Tym razem była to prawda, ale prawda, zastaniająca rewelacyjne wprost kulisy. Otóż okazało się, że Czeszka któregoś dnia „zaatakowała” w szatni jedną z koleżanek. Skandalu nie dało się ukryć i teraz sport czeski oplakuje bezpowrotną utratę swej rekordzistki światowej, mistrzyni krajowej i wogóle wszechstronnej lekkoatletki.

Jedno jest pewne: Koubkova — to fenomen, ale nie sportowy, lecz fenomen natury! Niezwykła tragedia człowieka, któremu wydawało się, że jest kobietą, a tymczasem był dziwnym pomieszaniem płci.

Koubkova przechodziła gehennę. Walczyła z naturą, nie chciała utracić wspaniałego stanowiska w hierarchii sportowej i co pewien czas poddawała się operacji. Nie słuchała rad lekarzy, bo chciała być kobietą. Lecz nie udało się jej zwalczyć natury. Musiała ulec! I oto wczoraj obiegła sensacyjna wiadomość, zaczerpnięta z prasy czeskiej, że Zdenka Koubkova zdecydowała się zostać... mężczyzną. W tych dniach podda się ostatecznej operacji i zabieg chirurgiczny spowoduje u niej szybkie rozwinięcie cech męskich, hamowanych dotychczas.

Z tym momentem powstanie nowe zagadnienie: czy w liście rekordów świata należy pozostawić nazwisko Koubkovej, czy też wykreślić! Ten pierwszy w dziejach historii sportu

niezwykły wypadek stanie się nieładą lamigłówną dla Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej. Pominąwszy te wszystkie niezwykłości, warto zaznaczyć, że wyniki sportowe Koubko-

Najnowsze zdjęcie Zdenki Koubkovej, ubranej po męsku, w marynarce i koszuli sportowej i w męskim uczesaniu. Najnowsze zdjęcie Zdenki Koubkovej, ubranej po męsku, w marynarce i koszuli sportowej i w męskim uczesaniu. Najnowsze zdjęcie Zdenki Koubkovej, ubranej po męsku, w marynarce i koszuli sportowej i w męskim uczesaniu. Najnowsze zdjęcie Zdenki Koubkovej, ubranej po męsku, w marynarce i koszuli sportowej i w męskim uczesaniu.

ELLIOT

SPORT

Lekka atletyka

Kurs instruktorski PZLA. W celu ustalenia najlepszych metod treningu we wszystkich gałęziach lekkoatletyki, zarząd PZLA organizuje kurs instruktorski o charakterze metodyczno - unifikacyjnym, w dniach 16 - 21 bm. w Centralnym Instytucie W. F.

Na kurs powołani zostali trenerzy PZLA oraz instruktorzy po jednym z każdego okręgu. Ponadto na koszt własny zgłosić mogą kandydaturę przodownicy lekkoatletyczni, oraz instruktorzy poza wyznaczonym kontyngentem.

Koszt wyżywienia na kursie wyniesie 4 zł dziennie. Ukończenie kursu obowiązywać będzie do pracy na rzecz danego okręgu. Zgłoszenia za pośrednictwem związków okręgowych do dnia 8 bm. należy kierować do zarządu PZLA w Warszawie.

Pięściarstwo

Terminarz finałowych rozgrywek w drużynowych mistrzostwach Polski przedstawia się następująco:

15 grudnia: w Poznaniu Warta — IKP. (Łódź), w Warszawie Skoda — I. K. B. (Świętochłowice).

5 stycznia: w Poznaniu Warta — Skoda, w Łodzi I. K. P. (Łódź) — I. K. B. (Świętochłowice).

19 stycznia: w Warszawie Skoda — I. K. P. (Łódź), w Świętochłowicach I. K. B. — Warta.

9 lutego: w Łodzi I. K. P. (Łódź) — Warta, w Świętochłowicach I. K. B. — Skoda.

23 lutego: w Warszawie Skoda — Warta, w Świętochłowicach I. K. B. — I. K. P. (Łódź).

8 marca: w Łodzi I. K. P. (Łódź) — Skoda, w Poznaniu Warta — I. K. B. Świętochłowice.

Zarząd WOZB otrzymał wiadomość, że bokserzy Hamburga przybędą na mecz z Warszawą w składzie 8 zawodników, wobec czego podany przez nas wczoraj skład gości uzupełniamy nazwiskiem 8 pięściarza. Skład ten obecnie brzmi:

Graf, Peters, Hens, Dünsing, Bredehorn, Baumgarten, Otte i Voigt.

Na meczu tym osemka warszawska wystąpi w składzie: Rotholz, Czortek, Kozłowski, Polus, Seweryniak, Karpiński, Ożarek i Garstecki.

W ringu sędziować będzie sędzia węgierski, Varaga lub Vadasz.

Piłka nożna

Czwórmecz o puchar ufundowany przez T. G. „Sokół” Jeżyce. Kierownictwo oddziału piłki nożnej T. G. „Sokół” Jeżyce, zawiadamia, iż z dniem 8 bm. począwszy, rozgrywane będą przez cały miesiąc grudzień zawody o puchar, w których udział biorą: „San”, „Pogoń”, „Czarni”, „Sokół” Jeżyce.

Zawody powyższe rozgrywane będą w każdą niedzielę o godz. 11 i 14 na boisku b. areny P. W. K. z wyjątkiem meczu „Czarni” — „Sokół”, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę o godz. 14 na stadionie jeżyckim (dawn. radjostacja).

Reprezentacja Krakowa wyleżdża do Grecji, gdzie rozegra trzy spotkania: 22 z

reprezentacją Aten, 25 z reprezentacją Salonik i 29 z reprezentacją państwową w Atenach.

Ciągnięcie pożyczki inwestycyjnej

Po 1.000 złotych

Nr. 6 z Serji: 122, 226 1166, 6178, 6830, 6895, 10829, 11183, 13331, 16222, 17578, 18185, 18998, 20267, 20278. Nr. 25 — 1217, 2895, 4025, 4524, 6862, 8749, 13223, 14834, 15493, 16426, 17930, 18143, 18419, 22027, 22396. Nr. 28 — 81, 546, 3829, 5606, 6343, 6564, 9504, 9888, 12876, 14185, 15852, 16674, 16834, 18609, 22145. Nr. 29 — 607, 818, 3956, 4099, 4328, 4612, 4699, 4740, 5407, 5584, 6404, 7357, 8911, 9706, 12176, 12194, 12856, 14531, 15285, 15575, 16261, 16407, 16553, 16595, 17233, 18216, 18361, 20644, 21490, 21854, 22292. Nr. 36 — 200, 2290, 2352, 2681, 6672, 8070, 9425, 10227, 10976, 11613, 15831, 16320, 17340, 18246, 22148. Nr. 37 — 681, 1720, 3376, 3752, 4549, 6248, 9087, 9222, 10123, 10961, 13036, 19805, 21616, 22497, 22807. Nr. 38 — 55, 2998, 3637, 3680, 3851, 6776, 9517, 11720, 12992, 13065, 14563, 17753, 21360, 21556, 21985. Nr. 45 — 858, 1749, 3211, 4102, 4328, 8584, 9525, 10535, 10747, 11395, 13114, 13964, 14341, 15745, 17085, 22184. Nr. 46 — 983, 1010, 2169, 3552, 4327, 4718, 5212, 5588, 6635, 8321, 9762, 9824, 10387, 18799, 22870.

Po 500 złotych

Nr. 4 z Serji: 260, 1381, 1767 3004, 3373, 3567, 3769, 4309, 4377, 6715, 7869, 8184, 8535, 9866, 9984, 10956, 11115, 12111, 12566, 14191, 14662, 15534, 15737, 15890, 17016, 17236, 18082, 19061, 19925, 20662, 21044, 21652, 21977, 21978, 22240. Nr. 11 — 250, 1575, 2134, 2388, 4499, 5219, 5685, 5928, 6984, 7087, 7260, 7595, 9599, 10208, 10535, 11825, 11889, 12014, 12026, 13427, 13593, 13696, 13859, 14603, 14625, 14680, 14720, 15482, 15767, 16723, 17929, 17993, 18196, 18181, 22395. Nr. 24 — 124, 421, 1085, 1603, 1677, 2293, 2945, 4432, 4669, 4698, 5731, 7650, 8749, 9149, 9299, 9777, 10149, 10711, 11219, 12036, 12468, 12683, 14597, 14800, 16347, 16365, 16752, 16857, 18551, 18905, 19777, 21075, 22471, 22856. Nr. 38 — 401, 764, 1161, 1230, 1648, 2326, 2766, 3132, 3248, 4024, 4453, 5033, 5267, 7739, 8573, 9163, 9514, 9534, 10467, 10712, 10745, 11060, 12064, 12203, 13160, 14187, 15510, 16407, 16973, 18176, 19109, 20874, 22153, 22187, 22387. Nr. 45 — 72, 218, 552, 1115, 2176, 33307, 3319, 3886, 3417, 3580, 4606, 6012, 6520, 7309, 7655, 8123, 8810, 8944, 9238, 10416, 11119, 12114, 13274, 13400, 13787, 14205, 14720, 16818, 18065, 18279, 18982, 20018, 20488, 21965, 22164. Nr. 49 — 330, 528, 614, 656, 2037, 3084, 3660, 4144, 4484, 5393, 6002, 6914, 7685, 8330, 8442, 8980, 9878, 10383, 10489, 11000, 11102, 11238, 13266, 13707, 13922, 16098, 16193, 16415, 19798, 19956, 20220, 20424, 20797, 20809.

Piąty dzień...

Przypominamy, że dzisiaj w piąty dzień „Tygodnia Miłosierdzia” Rada Miejskowa w Poznaniu Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo przeprowadza kwestę na rzecz Stow. Pań Miłosierdzia najuboższych parafii. Przedwzrostkiem Naramowice oczekują pomocy.

Każdy uczynek miłosierny spełniony dla bliźniego w imię Chrystusa — to Caritas.

W Brazylii zanika żebractwo

W portowych miastach brazylijskich, w Rio de Janeiro, każdego cudzoziemca oblegali na ulicach żebracy niezwykle natrętni i uporczywi. Zebracy byli wszędzie, pod kościołami, przy wejściu do teatrów, w halach hotelowych, w poczekalniach kolejowych. Teraz zmieniło się to radykalnie. Zebracy znikli z powierzchni. Za żebranie dostają się oni do aresztu, a stamtąd ekspedjowani są do obozów pracy, przeważnie kolonii rolniczych, gdzie muszą przebywać tak długo, aż z zarobków uzbiera się pewna suma, którą po wypuszczeniu z obozu b. żebrak otrzymuje jako wiatyk na drogę.

Koubkova na stadionie miejskim w Poznaniu 17 września 1933 z okazji biegu „Kurjera Poznańskiego”. Bieg pierwszy, przed Walasiewiczówną.

Wystawa lalek, urządzona staraniem Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo na św. Łazarzu. Otwarcie wystawy w sobotę, dnia 7 grudnia, o godz. 17 w salce przy kościele M. B. Bolesnej.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przed rewizją gospodarki przedsiębiorstw państwowych?

W przemówieniu wicepremiera Kwiatkowskiego z dnia 25 listopada rb. zauważyliśmy m. in. trzy zdania następujące:

„Dla spraw karteli wyznaczyłem komisję, w której decydujący wpływ posiadać będą urzędnicy państwowi... Natomiast umówiliśmy się z kol. Góreckim, ministrem przemysłu i handlu że do przedsiębiorstw państwowych pojdzie właśnie komisja prywatna. Zdaje mi się, że dostaniemy oświadczenie odwrotne od tych, które posiadamy”.

Ze słów powyższych wynika, że wicepremier zamierza sobie wyrobić pogląd na odchylenie, jakie zachodzą między rzeczywistymi wynikami gospodarki przedsiębiorstw państwowych a wynikami bilansowymi, przez nie wykazywanymi. Sprawa jest rzeczywiście bardzo ciekawa.

Przedsiębiorstwa prywatne (np. spółki akcyjne) starają się najczęściej wykazać zysk mniejszy aniżeli on jest istotnie. Dzieje się tak przede wszystkim ze względów podatkowych, przy czym pewne znaczenie posiada także obawa, aby drogą nadmiernej wydzielania dywidendy nie osłabić siły finansowej przedsiębiorstwa. Taktyka „umniejszania” zysku trwa tak długo, jak długo przedsiębiorstwo dobrze się dzieje. Natomiast, kiedy eksploatacja zaczyna przynosić deficyt, kwestje podatkowe, sprawa dywidendy itp. momenty tracą swoje poprzednie znaczenie, zatem silniej dochodzi do głosu względnie na akcjonariuszów, na sytuację kredytową przedsiębiorstwa, kurs akcji itd. Wówczas to w obliczu deficytu, przedsiębiorca stara się wykazać jak najmniejszy niedobór i w tym celu zmniejsza odnośny na amortyzację, usiłując przesunąć pewne wydatki na następny okres operacyjny itd.

Jeśli tak się dzieje w prywatnym życiu gospodarczym, to nie dziwnego, że i w przedsiębiorstwach państwowych odbywa się upiększanie bilansów. Jest to ludzkie! Przedsiębiorstwa państwowe posiadają zdecydowanych przeciwników zarówno wśród przedstawicieli nauki, jak i ogółu płatników podatkowych. Stąd naturalna tendencja państwa, aby wyniki swych przedsiębiorstw, których sama racja bytu jest podawana w wątpliwość, a mniejsza wydajność odpowiada ogólnemu przekonaniu, przedstawić w możliwie najkorzystniejszym świetle.

Stąd rozpiętość była bardzo znaczna między rzeczywistymi wynikami gospodarki przedsiębiorstw państwowych a wynikami, jakie wykazują ich

bilanse. Można tę rozbieżność rozumieć, ale nie można jej tolerować! Koła gospodarcze od dawien dawna domagają się, aby dopuszczono komisję, składającą się z przedstawicieli „obozu inicjatywy gospodarczej”, t. zn. prywatnych rzeczoznawców, do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych. Jak dotychczas, postulatów tych

Nowe dekryty gospodarcze

Dekret o wierzytelnościach hipotecznych i listach zastawnych towarzystw kredytowych miejskich.

Na podstawie świeżo opublikowanego dekretu z dnia 3 bm. w sprawie wierzytelności hipotecznych i listów zastawnych towarzystw kredytowych miejskich — spłatę kapitału wszystkich wierzytelności hipotecznych tych towarzystw wstrzymuje się na okres 2½ lat, poczynając od pierwszej raty, zawierającej część umorzeniową, płatnej po wejściu w życie dekretu. Dotychczasowe okresy umorzenia tych wierzytelności pozostają niezmiennione, natomiast ich plany amortyzacyjne ulegają odpowiednim zmianom. Listy zastawne tych towarzystw, wypuszczone na podstawie wymienionych na wstępie wierzytelności, ulegają umorzeniu na zasadach, odpowiadających okresom umorzenia i wstrzymywania spłaty kapitału tych wierzytelności.

Wszystkie listy zast., wypuszczone przez te towarzystwa do dnia wejścia w życie dekretu, mogą być umarzone w drodze losowania lub wykupu, bez względu na odmienne przepisy statutów lub warunki emisyjne. Przedterminowe spłaty wierzytelności hipotecznych, na których podstawie wypuszczono listy zast., i spłaty kwot umorzeniowych, zawartych w ratach bieżących od takich wierzytelności, jeżeli raty te są uiszczane w ciągu miesiąca od daty ich płatności — mogą być dokonywane listami zast. odpowiedniej serii według ich wartości nominalnej.

nie wysłuchiwało. Czyżby teraz powiał inny wiatr?

Zresztą nie sama lustracja przedsiębiorstw państwowych jest rzeczą najważniejszą. Chodzi bowiem o to, aby z krytycznej oceny gospodarki etatystycznej wysnuto odpowiednie wnioski i wcielono je w życie, zapobiegając dalszej nieudolności w administrowaniu mieniem narodowym.

Dając zarobek Żydowi, przyczyniasz się do pozbawienia chleba i pracy tysięcy Polaków!

Min. skarbu został upoważniony na przeciąg 2 lat do wprowadzania w porządek z min. sprawiedliwości do statutów towarzystw kredytowych miejskich zmian, dotyczących organizacji i sposobu powoływania władz towarzystw.

Dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

Obniżenie wysokości odsetek ustawowych

W uzupełnieniu naszych informacji o obniżeniu odsetek prywatno - prawnych podajemy, iż tymże dekretem m. skarbu został upoważniony do obniżania w drodze rozporządzeń stopy odsetek do 8 proc. rocznie. Obniżona stopa będzie stosowana od dnia wejścia w życie takiego rozporządzenia, choćby tytuł prawny do odsetek powstał przed tym dniem.

Odsetki ustawowe, przypadające za czas przed wejściem w życie omawianego dekretu, choćby zasądzone, obniżono z mocy samego prawa do 8 proc. rocznie. Jeżeli z tytułu egzekucyjnego nie wynika wyraźnie, że obejmuje on odsetki umowne, odsetki mogą być egzekwowane tylko w wysokości obniżonych odsetek ustawowych. Jeżeli dłużnik zapłacił odsetki ustawowe ponad stopę 8 proc., a wierzyciel jeszcze nie został spłacony, dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet tego długu; nie służy mu jednak roszczenie o zwrot tych odsetek.

Odsetki z tytułu długów rolniczych wynoszą 6 proc. rocznie.

Dekret wchodzi w życie dnia 7 bm.

KRONIKA GOSPODARCZA

Giełda pieniężna w listopadzie

Giełdy światowe wykazały w miesiącu ubiegłym przeważnie tendencję słabą. Lekka, lecz krótką poprawę zauważono jedynie przy końcu pierwszej dekady, natomiast koniec miesiąca przyniósł dopiero ogólny nastrój mocniejszy, który jednakże wobec stale piętrzących się konfliktów włosko-angielskich może również szybko minąć.

Nasze pożyczki państwowe w New Yorku utrzymały się w kursie, mimo częstych wahań, przyczem niektóre typy uzyskały nawet lekką poprawę w kursie wobec notowań z początku listopada.

Ogólna niepewność finansowych rynków światowych odbiła się dobitnie na naszych giełdach krajowych, czego dowodem niebywałe małe obroty, a szczególnie naszego

rynku lokalnego, mianowicie 219 000 zł (wobec 458 000 w październiku).

Notowania były następujące: 5% pożyczkę konwersyjną obracano po 66 — 62%, zaś 4% premj. dol. po 51 — 52, 50 — 51, 50, poza tem 4% pożycz. inwestycyjną po 109 oraz 3% pożycz. budowlaną po 39 — 40 — 39, 50. Papierami komunalnymi wzgl. prywatnymi nie dokonano żadnych transakcyj. Z papierów lokacyjnych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego notowano: 4½% dol. listy zast. 36, 75 — 36 — 37%, zaś 4½% listy zast. złote w złocie po 40 — 39, ½%, poza tem 4½% złotych listy zast. po 36, 75 — 37, 50 — 37%, i w końcu 4% listy zast. konwert. po 36, 75 — 37, 25 — 36 — 36, 75%. Z akcji bankowych notowano: Bank Cukrownictwa po 64 — oraz Bank Polski po 94 — 93 — 95. S. K.

PODATKI I OPŁATY

(p) Charakter prawny krajania i fałcowania papieru. Izba przem.-handl. w Poznaniu wypowiedziała pogląd, że krajanie lub fałcowanie papieru, bibuły, tektury itp. przez przedsiębiorstwa handlowe należy uważać za czynności przygotowawcze w rozumieniu art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym. (AZ)

(p) Drobną sprzedaż mięsa i wędlin w połączeniu z wyrębem mięsa. Sąd Najwyższy wyrokiem z dn. 3. VI. 1935 r. 3K. 568/35 wyjaśnił, że sam ubój zwierzęcia nie jest przetworzeniem zwierzęcia na mięso, dopiero wytwory z tego mięsa można uważać za zajęcie przemysłowe lub rzemiosło masarskie. Masarz, wytwarzający wędliny, na prowadzoną przytem sprzedaż mięsa ma obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego II, III lub IV kategorii w zależności od tech zewnętrznych tej sprzedaży. (K)

(p) Wydatek na połączenie z kanalizacją i wodociągami miejskim. N. T. A. wyrokiem z dn. 12. VI. 1935 r. I. rej. 6839/33 ustalił tezę, że wydatek poniesiony przez właściciela domu na połączenie z kanalizacją i wodociągami miejskim nie podlega, jako wydatek na ulepszenie źródła dochodu, potrąceniu, choćby połączenie to było przymusowe. (K)

Z KRAJU

(k) Ustawodawstwo gospodarcze. Ukaż się nr. 88 „Dziennika Ustaw R. P.” z dnia 4 grudnia r. b., w którym opublikowano m. in. dalszą serię dekretów gospodarczych, noszących datę dnia 3 grudnia r. b.: o zmianie ustawy z dnia 29 marca 1933 r. o ulgach w zakresie oprocentowa-

ogółem 412,5 (381,7), w czem polskie monety srebrne 325,8 (928,8), bilon nikłowy i brązowy 86,7 (82,9).

(k) Pogorszenie w Łodzi. Pierwsze dni grudnia na rynku włókienniczym Łodzi nie przyniosły poprawy po niekorzystnym naogół okresie listopada. Zwłaszcza przemysł wełniany z dużym niepokojem obserwuje wzmagałą się w ostatnich dniach falę zwrotów towarów i wzrastającą liczbę niewypłacalności. Trudności płatnicze objęły wszystkie prawie ośrodki handlu włókienniczego w całej Polsce, przyczem szczególnie silnie zjawisko to daje się zaobserwować w branży konfekcyjnej. Przemysł łódzki poniósł naskutek trudności płatniczych swych odbiorców poważne straty.

(k) Oznaczenie pochodzenia towarów krajowych. Min. przemysłu i handlu zwróciło się do Związku izb przem.-handl. z prośbą o wypowiedzenie opinii w sprawie nowelizacji rozp. Rady Ministrów z dn. 21. XII. 1927 r. o oznaczaniu pochodzenia niektórych towarów krajowych w wewnętrznym handlu detalicznym w kierunku objęcia tem rozporządzeniem również amunicji i materiałów wybuchowych, nie podpadających pod postanowienia rozporządzenia o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

(k) Zastępstwa firm niemieckich na Targach Poznańskich. Izba przem. - handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że według otrzymanych z niemieckiego konsulatu generalnego w Poznaniu informacji, przedstawiciele, mający zamiar przyjąć zastępstwa firm niemieckich na Targach Poznańskich w r. 1936, winny złożyć zgłoszenia bezpośrednio najpóźniej do 15 stycznia 1936 r. pod adresem: dypl. inż. Hormann Lutz, Berlin — Wilmorsdorf, Wilhelmsaue 4. Spóźnione podania nie będą uwzględnione.

(k) Spóźnione zaproszenia na konferencje do Warszawy. Koła gospodarcze Wielkopolski żalą się na zwyczaj, który zakradł się do praktyki władz, jak również instytucji warszawskich, które rozsyłają zaproszenia na konferencje, mające odbyć się w stolicy, na jeden lub dwa dni przed terminem konferencji. Ostatnio zdarzył się wypadek, że otrzymano w Poznaniu zaproszenie na konferencje, odbywającą się w dniu otrzymania zaproszenia. Spóźnione zaproszenia bywają przyczyną nieobecności przedstawicieli prowincjonalnych kół gospodarczych na konferencjach stołecznych, co pociąga za sobą ujemne dla nich konsekwencje w myśl zasady, że „nieobecni ponoszą szkodę”. (AZ)

(k) Zebranie w sprawie stosunków z w. m. Gdańskiem. Dn. 6 grudnia br. o godz. 11 przed południem na wielkiej sali posiedzeń Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu odbędzie się zebranie w sprawie stosunków handlowych z wolnym miastem Gdańskiem. Na to zebranie Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu zaprasza zainteresowanych.

Z ZAGRANICZY

(z) Zmiana rumuńskich przepisów wywozowych i dewizowych. Decyzja rumuńskiej rady ministrów, powzięta obecnie, ustala nowe zasady przepisów wywozowych i dewizowych. Wprowadzone zostają różnice między dewizami „mocnymi” i „słabymi”. Przywilej nabycia dewiz „mocnych” przysługuje rumuńskiemu Bankowi Narodowemu. Dewizy słabe mogą się znajdować w wolnym obrocie. W celu umożliwienia wypłat premij walutowych będzie utworzony specjalny fundusz w Banku Narodowym. Fundusz ten powstanie z dodatkowych opłat do przywozu towarów i 12% taksy pobieranej od wywozu produktów naftowych. Równocześnie postanowione jest utworzenie specjalnego urzędu dewizowego. Istniejąca dotychczas komisja handlu zagranicznego zostanie zniesiona. Zniesione będą również premie przywozowe i wywozowe. Rozszerzenie istniejących list kompensacyjnych może nastąpić na podstawie specjalnej decyzji rady ministrów. Nowe rumuńskie zarządzenie wywozowe i dewizowe wchodzi w życie z dn. 1 grudnia b. r. Należy oczekiwać w związku z tem, że dotychczasowe umowy płatnicze będą wypowiedziane.

(z) Przewidywania poważnych reform gospodarczych w Sowietach. Agencja Havasa donosi z Londynu: Sfera naogół dobrze poinformowana w sprawach sowieckich, dowiadując się, iż rząd Z. S. R. R. przygotowuje szereg nowych posunięć, mających na celu uporządkowanie dziedziny gospodarczej, finansowej i monetarnej. Obecna jednostka monetarna w Z. S. R. R. ma być zastąpiona przez nową. Ceny detaliczne mają w styczniu 1936 r. ulec powszechnej niższe, wynoszącej od 15 — 40 proc. Place i uposażenia będą obniżone w nieco mniejszym stopniu. Uczynione zostaną wysiłki w celu zwiększenia minimum rentowności, wymaganej od każdego rolnika, przyczem na tem minimum oparta będzie kalkulacja plac. O ile chodzi o obecny pieniądz sowiecki, istnieją właściwie dwa jego rodzaje: jeden oparty na złocie, drugi nie mający żadnego pokrycia. Projektowana reforma monetarna ma na celu dojsię do pieniądza zdrowego, którego pokrycie będzie wzrastalo dzięki zwiększonemu wydobyciu złota i poprawie gospodarczej. Projektowane środki mają być dalszym ciągiem decyzji niedawno powziętych, a polegających na zniesieniu handlu walutami obcymi.

Krótkie informacje gospodarcze

— W przemyśle włókienniczym w Polsce nastąpił w ostatnich miesiącach nienotowany od szeregu lat wzrost ruchu inwestycyjnego, idącego w kierunku modernizacji aparatu produkcyjnego. Ponadto w okręgu łódzkim tworzone są nowe działy produkcji.

— Prezesem Rady Interesantów Portu Gdańskiego został dr. St. Goldman w miejsce dyr. Konderskiego, który ustąpił.

— Przy przywozie towarów z Meksyku i Coatarie do Polski importerzy muszą z dniem 1 lutego 1936 r. przedkładać świadectwa pochodzenia, wystawione w kraju pochodzenia towarów i wizowane przez tamtejsze konsulaty R. P.

— Dr. Schacht w przemówieniu swoim w Akademii Prawa Niemieckiego, wyjaśniając rolę spółki akcyjnej w Niemczech narodowo-socjalistycznych, bronił ustroju kapitalistycznego, oświadczył m. in.: „Działa, samoloty i lodzie podwodne, to wszystko na czem opiera się współczesna obrona państwa — nie mogłoby egzystować bez bardzo rozwiniętego przemysłu, opartego na systemie kapitalistycznym”.

— Duńska izba rolnicza postanowiła obniżyć pogyłwie nierogacizny w Danii w drodze znieszenia 40 tys. sztuk świń.

— Podatek obrotowy od importu w Danii został zmniejszony do wysokości starej stawki, ponieważ parlament podwyżki tego podatku nie zatwierdził.

— Statki holenderskie w drodze do Indji Holenderskich będą omijały porty włoskie Genue i Neapol, w których dotychczas się zatrzymywały.

— W Haifie uruchomiono oddział banku Polska Kasa Opieki.

— Do krajów Dalekiego Wschodu udała się niemiecka misja gospodarcza, która ostatnio odwiedziła Japonię, przeprowadzając tam szereg rozmów z przedstawicielami rządu i sfer gospodarczych.

— Rząd Indji Holenderskich zamierza zwiększyć plantacje trzciny cukrowej na Jawie oraz podnieść produkcję cukru do 1,5 milj. tonn.

— Unja Południowo-Afrykańska wprowadziła cło antydumpingowe od sprowadzanych z zagranicy czarnych rur żelaznych i stalowych wszelkich wymiarów. Dotyczy to m. in. i Polski.

Korespondencja

Z czytelnikami

— **A. O.** Dekret Prez. R. P. w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów wydany został dnia 14 listopada rb. i obowiązuje z dniem 1 grudnia rb. Od mieszkań 3- wzgl. 4-pokojowych przysługuje 10 proc. obniżka komornego podstawowego. O ile lokator mycia schodów nie każe uskutecznić sam, musi opłacić stróża, który te czynności wykonuje. Lokator jest obowiązany uiszczać czynsz w terminie umówionym; kontrakt z roku 1920 obowiązuje nadal. Jeżeli termin płatności czynszu nie jest oznaczony przez umowę, czynsz winien być płacony z góry najpóźniej do 3 każdego miesiąca. (K)

— **Halina F.** — Poznań. Bez przedłożenia nam kwitu abonamentowego, informacji nie udzielamy. (K)

— **St. Sz. 62 514.** Ponieważ Pan zawarł umowę, wedle której wysokość komornego ustalona została w myśl art. 3 ustawy o ochronie lokatorów (dobrowolna umowa,

przeło zniżka komornego Panu nie przysługuje. (K)

— **„Stenografja“.** W Polsce rozpowszechnione są stenografie Gumińskiego, Majerskiego, Balczyńskiej, a najwięcej Korbla, która nie jest oryginalnym systemem polskim, tylko przełożeniem jakiegoś systemu obcego. Czy wydano wspomnianą książkę wzgl. broszurę, nie jest nam wiadomem. (K)

— **M. P. F.** Ponieważ lokator zawarł z Panem dobrowolną umowę, wedle której wysokość komornego ustalona została w myśl art. 3 ustawy o ochronie lokatorów, przeło zniżka komornego mu nie przysługuje. (K)

— **„Emeryt. nauczyciel“.** Ponieważ Pan zawarł dobrowolną umowę, wedle której wysokość komornego ustalona została w myśl art. 9 ustawy o ochronie lokatorów, przeło zniżka komornego Panu nie przysługuje. Zasadniczo nie może podwójt być równocześnie radnym gromadzkim. Przeciwno wyrokowi Wojewódzkiego Sądu Admin., przysługuje w każdym razie prawo zaskarżenia do Najwyższego Trybunału Admin. w Warszawie, lecz tylko przez adwokata. (K)

— **A. K. Grodzisk.** Dług ten podlega tylko ustawie moratoryjnej, która jednakże obniżenia reszty ceny kupna nie przewiduje, a tylko wstrzymała wymagalność spłaty kapitału do 1 stycznia 1938 r. Odsetki należy jednakże punktualnie płacić i to 6 proc. w stosunku rocznym. (K)

Nieodwołalnie ostatnie 3 dni. Dziś w czwartek, jutro w piątek i pojutrze w sobotę w kinie Metropolis

Książę Woronców

z **Brygidą Helm** w roli głównej.
Wspaniały dramat o niespotykanym przepychu wystawy, ilustrujący niezwykle przygody miłosne, żądze pieniędzy, chęć użycia, intrygę, zakazaną miłość, hazard, honor i wierność w barwach realistycznych i niesłychanie intrygujących. „KSIĄŻE WORONCOW” to film dla wszystkich miłośników prawdziwej sztuki kinematograficznej.
ng 18 524

— **M. K.** — Poznań. Hipoteki, powstałe po 1 lipca 1932 r., nie podlegają żadnej ustawie ulgowej i należy płacić odsetki umówione. (K)

— **Wanda H. St.** Obecne miejsce zamieszkania danych biur, jest redakcji nieznane. Radzimy zwrócić się do biura ewidencji ludności w Poznaniu, Plac Sapieżyński nr. 10 a, gdzie będzie można adresy te wyśrodkować. Odnośnie pożyczki konwersyjnej, zaleca się monitorować Ministerstwo Skarbu listem poleconym o załatwienie sprawy. (K)

— **Stała abonentka Z. P. Kolberg:** „Lud polski”, wielotomowe dzieło. — „Lud”, czasopismo, wychodzące we Lwowie, Uniwers. Jana Kazimierza. (K)

Dywaniki - przed łóżka

imit. Bouclé
tylko 2⁹⁰ zł

Centrala **K. Kużaj**, ul. Woźna 12
Dywanów

ng 7 008-18,66

— **„Stały abonent 05429“.** W tym wypadku przysługuje Panu 15-proc. obniżka komornego; mieszkanie to nie jest wolne od podatku lokalowego, ponieważ jest czteroizbowe. (K)

— **„Orbis“.** Bez przedłożenia nam kwitu abonamentowego informacji nie udzielamy. (K)

— **„Ziemianin“.** Adres: Jan Kiepusa, Krynica, Hotel Patria; H. Ford, Detroit U. S. A. Miejsca ich obecnego pobytu nie znamy. (K)

Przy ARTRETYZMIE

reumatyzmie i bólach ischiasu stosuje się ziola magistra Wolskiego ze znakiem ochronnym „Reumosa”, zawierające rzadką roślinę chińską Schin-Schen.
ng 17 674

Dnia 5 grudnia 1935 r. o godz. 0,30, zasnęła w Bogu, po krótkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i najukochańsza matka, ś. p.

z Prentkich

Wiktorja Hałasowa

przeżywszy lat 67, o czym zawiadamia

w imieniu stroskanej rodziny

ks. Antoni Hałas

Poznań, Bydgoszcz.

Księżę Konfratrów proszę o Memento we mszy św.

Nabożeństwo żałobne w wigiljach odbędzie się w sobotę dnia 7. bm. o godz. 10,15 w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej w Poznaniu-Naramowice, poczem eksportacja zwłok do Bydgoszczy. zg 12 341

Ogólnych zawiadomień nie wysyła się.

Podarki gwiazdkowe

Perfumy, wody kolońskie, pudry, szminki, mydła toaletowe, Kartonaze zawierające: Perfumy, pudry etc gustowne rozpylacze w wielkim wyborze.

OZDOBY CHOINKOWE

Swieczki — Lichtarzyki — Ognie zimne — Girlandy — Lamete — Nicl złote i srebrne — włosy anielskie — Śnieg — Druciki poleca

CENTRALNA DROGERJA Pr 6 950/1-49,35,6

J. CZEPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek 8.

Tel.: 33-24, 33-15, 32-38, 31-15, 33-53

Oddział: Fr. Ratajczaka 38. Tel. 27-49.

„Haftoplis“

wykonuje mereżkę okretke, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekacyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

St. Rynek 6, tel. 28-10
wejście Wiankowa. Pg 5 771

Mieszkanie 8 pokojowe

z komfortem (centralne ogrzewanie) na III ptr. w centrum (winda) od 1 stycznia 1936 r. do wynajęcia. Zgłoszenia Plac Wolności 18 m. 14. zg 12 342

Przyjaciołom dobrych pierników — przyjemna wieść!

Do wszystkich znawców, smakoszy i przyjaciół dobrych pierników, idziemy przygotowani starannie.

Prawdziwy najlepszy miód, pierwszorządne surowce, starannie dobrane i wyszukane przyprawy dające aromatyczny, subtelny i pikantny smak, specjalna technika wypieku, oto atuty, dla których wszystkie rodzaje pierników „Goplany” posiadają nieprzeciętną dobroć.

Nie odmawiajcie Sobie i dzieciom wyśmienitych pierników „Goplany” pamiętając, że pierniki „Goplany” polepszą Wam humor świąteczny.

Ng 7 012-49,29

W dniu 29. 11. 1935 r., zmarł, ś. p.

dr. med. Henryk Horsetzky
z Bojanowa

W dniu 30. 11. 1935 r., zmarł, ś. p.

dr. med. Ignacy Opiełiński
ze Środy.

W Zmarłych straciliśmy gorliwych członków naszej organizacji. Cześć Ich pamięci.

Związek Lekarzy Państwa Polskiego
Okręg Wielkopolski.
dg 5114

Dnia 3. bm., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Marja Błachowska

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 6 grudnia rb. o godz. 14,30 z domu żałobcy, ul. Krzyżowa 6 na cmentarz par. O. O. Zmarłych wstańców.

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Boskiej w Poznaniu.
Wypadek 365. zg 12 345

Ravis

Feramat usuwa naticymiasz po zastosowaniu czerwonosy i blyczczenie NOSA nadajac idealne biały i matowy wyglad

Bezplatnych pokazow i informacji udziela:
Perfumerja M. Cegielski, 27 Grudnia 15 i Z. T. Zebrowski dypl. hig kosm., Piekary 5

Cukier Tańszy od dzisiaj

a pierniki toruńskie
owoce suszone
świece cholankowe
orzechy — mak

Śledzie i wszelkie towary kolonialne
bardzo tanio

HURTOWNI KOLONJALNEJ

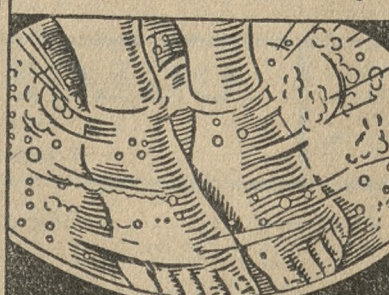
M. ZYWERT i S-ka

Poznań - Składowa 4.

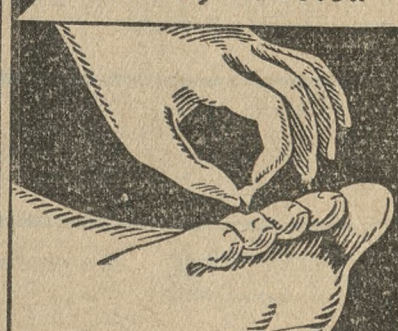
1 Czy ODCISKI Cię bołają?

2 Zanurz nogi w tej cudownej kąpieli tlenowej

3 Odejmij palcami każdy odcisk

BÓL Znikł - w ciągu 3-ch minut!

Wizerunki 1, 2 i 3 ilustrują tę historję. Kup teraz paczkę Saltrat Rodell w aptece, składzie apiecznym lub drogerji. Wyp do ciepłej kąpieli nożnej dostateczną ilość, by woda przybrała wyglad mleka. W miarę jak wydzielany tlen wnika

w zbolale, delikatne tkanki, zapalenie i wrzliwość ustępa natychmiast. Całkowita ulga przychodzi w ciągu 3-ch minut. Szczęśliwy wynik gwarantowany lub zwrot pieniędzy. Skład główny: L. Nasterowski, Warszawa, Kaliska 9.

SZWAJCARSKIE ZEGARKI

nowoczesne formy — mechanizmy pod gwarancją

MODNE ZEGARY na biurko

OGROMNY WYBÓR BUDZIKÓW — ceny niskie

W. SZULC w Poznaniu - plac Wolności 5

firma zał. w r. 1873

Pg 6718/48,97

Telefon 14-84

NIE CUD — A RZECZYWISTOŚĆ!!!

Witajcie nieoceniony p. profesorze jasnowidzu Golzani!

Wobec namnożenia się u nas w Odrodzonej Polsce, w kraju wysokiej kultury różnych jasnowidzów wprowadzających w błąd i narażających P. T. na niepowetowane straty materialne i moralne, zwrócić się szereg wybitnych osób do słynnego jasnowidza p. Profesora GOLZANIEGO z prośbą o możliwe przeciwwyświetlenie temu szkodliwemu elementowi rekrutującemu się z nieuków tej to dziedziny. W tym krzyżowym czasie tysiące ludzi chętnie szukają porad u jasnowidza, dlatego chcąc aby P. T. nie została narażona na różne straty, p. Profesor Golzani apeluje do całego Narodu Polskiego, by nie dawał się naciągać i że będzie chętnie udzielał wskazówek P. T., co niewątpliwie przyczyni się do ujarzżenia wszystkich pseudo-jasnowidzów i szarlatanów. Kto z P. T. Czytelników zwracał się kiedykolwiek do tak zwanych samozwańców-jasnowidzów, raczy łaskawie podać swój adres, z zapewnieniem o ścisłej dyskrecji. Każdy zainteresowany w najbardziej zawiłych sprawach, jak: handlowych, loteryjnych, kradzieżowych, sądowych, miłości, jakoteż horoskopów na przyszłość, zechce nadesłać datę urodzenia, charakter pisma oraz 1.60 znaczkami na koszty portycji. Wyczerpująca seansów bezpłatnie nie wykonuje się. Wobec ogromnego zainteresowania jest niemożliwością osobiste przyjmowanie, zatem zgłaszać się tylko listownie. Adresować: Jasnowidz Profesor GOLZANI, Kraków, Skrytka Poczтовая 474. ng 19 139/40

GARSONKI i BLUSKI WELNIANE

S. KACZMAREK

obecnie 27 Grudnia 10

dg 5003

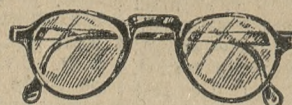
Asygnaty „Kredyt”

Cerata

obrusy i z metra kupisz tanio u Waligórskiego, Poznań, Poczta- znań, 27 Grudnia 4 III p. Pod- wa 31. d 5106 sedek. zd 73 605

Gospodarstwo

100 morgowe pszenna ziemia budynki murowane śpiesznie sprzedam 24 tys. wpłaty 9 tys. Po- znań, 27 Grudnia 4 III p. Pod- wa 31. d 5106 sedek. zd 73 605

OCZY - TO SKARB SZANUJ JE!

Nowoczesne OKULARY i BINOKLE.

Fachowa i rzetelna obsługa.

K. GREGER ul. 27 Grudnia 18

Dostawca Ubezpieczalni Społecznej

Pg 6501-46.9

Ostatnie zapasy win węgierskich

sprzedaje za bezcen masa upadłościowa

Pg 7 015-49.74

tirmy

HIPOLIT ROBIŃSKI

w Poznaniu, św. Marcina 23.

NAJTRWAŁSZE PLATERY
NAJLEPSZA ALPAKA
ng 19 161

B-cia Henneberg

Warszawa

Do nabycia w pierwszorzędnych magazynach.

ng 17 913

DRUKARNIA

kompletnie urządzona, w śródmieściu w Poznaniu, ewentualnie z wydzierżawieniem dotychczasowego lokalu, w całości na sprzedaż. 2 nowoczesne maszyny płaskie 70x100 i 55x75 z motorem, rozrusznikiem itd., linotyp, tyglówka, bostonka, perforówka, prasa introligatorska, kilka tysięcy kg. czcionek i wszelki sprzęt drukarski itd. itd.

Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów pod adresem:

DRUKARNIA MIESZCZAŃSKA, Tow. AKC.

Pg 6988-49.14

Poznań, Murna 2.

Elektromontera

samodzielnego do lat 35, żonatego, ożenianego z prowadzeniem motoru „Ursusa” i obsługą baterji akumulatorowej oraz instalacji, człowieka nawskroś sumiennego i trzeźwego, z długoletnią praktyką, który może złożyć kaucję wzgl. gwarancję w wysokości do 2000 zł do samodzielnego prowadzenia i obsługi małej elektrowni, poszukując się za skromnym wynagrodzeniem podług umowy. Zgłoszenia tylko z dobrymi referencjami przysyłać do 12. 12. br. do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dg 5117.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Dyrekcja ZACHODNIO-POLSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO w Poznaniu podaje niniejszem w myśl art. 15—21 oraz 50 Rozp. Prez. Rzpl. z dnia 27. 10. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812) do publicznej wiadomości, że niżej wymienione, zabudowane nieruchomości miejskie wraz z przynależnościami, przynoszące trwałe dochód czynszowy, celem ściągnięcia zaległości z udzielonych przez Towarzystwo długoterminowych pożyczek hipotecznych, będą sprzedane przez pierwszą publiczną licytację na podstawie przepisów Rozp. Prez. Rzpl. z dn. 27. 10. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812) w kancelarji notariusza Dr. Jana Sławskiego w Poznaniu, ul. Rzeczy- pospolitej nr. 1.

Właściciel nieruchomości (dłużnik)	Księga hipoteczna przechowywana w Sądzie Grodzkim	Nieruchomość położona	Cena wywołania	Wysokość rękojmi	Nieruchomość obciążona pożyczką Towarzystwa (kwota niemorzona)	Dzień i godzina licytacji
kupiec Walenty Knapowski i żona Stanisława z domu Szkułdarsz, jako współwłaściciele w równych częściach	w Rogoźnie Rogoźno tom II, wykaz L. 71	w Rogoźnie przy Rynku 70-71	77.800,—	5.000,—	23.061,87	13 stycznia 1936 godz. 11
kupiec Jan Osiniński z Trzemeszna	W Trzemesznie tom VI, wykaz L. 231	w Trzemesznie plac Kilińskiego nr. 16	66.900,—	4.000,—	14.201,04	15 stycznia 1936 godz. 11
kupiec Leonard Piątkowski z Nakła	Nakło n/Not, Nakło n/N, tom 18/19 wykaz L. 767/804	w Nakle n/Not, ul. Dąbrowskiego 239-a i 239-b	187 156,90	11.000,—	53.306,—	16 stycznia 1936 godzina 11
kupiec Stanisław Piotrowski z Poznania	w Poznaniu Poznań-Chwaliszewo tom III, wykaz L. 58	w Poznaniu ul. Chwaliszewo nr. 49	175.265,—	14.500,—	47.920,—	18 stycznia 1936 godzina 11

Przystępujący do licytacji winni złożyć uprzednio w kasie Towarzystwa wymienioną w rubryce platej rękojmię w gotówce lub w papierach wartościowych, mających wedle obowiązujących przepisów bezpieczeństwo pupilarne.

Osoby trzecie, które wniosły pozew o zwolnienie od egzekucji całych lub części wymienionych nieruchomości i uzyskały zawieszenie postępowania egzekucyjnego, wzywa się, by wykazały to najpóźniej na licytacji, a przed wezwaniem do czynienia postąpien, inaczej prawa ich nie będą przeszkodą licytacji i nabywca uzyska prawo własności.

Akta hipoteczne i postępowania egzekucyjnego przeglądać można w biurze Towarzystwa w Poznaniu, ulica Fredry 8a, gdzie w godzinach urzędowych udziela się wszelkich wyjaśnień i informacji; nieruchomości oglądać można w ciągu ostatnich 7 dni przed licytacją, codziennie od 8 do 18, z wyjątkiem niedziel i świąt. Przystępujący do licytowania winni wykazać się w terminie zezwoleniem właściwych władz Zarządu Miejskiego, wzgl. Starostwa) na nabycie nieruchomości z licytacji. ng 19 163

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-FARCELE

Dom

sprzedam blisko Poznania — nadający na przedsiębiorstwo lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 761

kamienica

5 piętrowa Poznań, wolne mieszkanie wprost od właściciela — pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 806

Gromada Piątkowo

sprzeda ca 30 morg ziemi w całości lub na parcele. Informacji sołtys i telef. 33-71. zdg 73 239

Wille

przy Bukowskiej lub Ostroroga kupie zaraz, wpłace do 20 tysięcy Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 246

Willi

większej jednorodzinnej 10 pokoi lub więcej poszukuje — dzierżawy lub kupna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 632

Wille

na Ostrorogu kupie do 15 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 73 661

Kamienica

centrum 22 000.— Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 73 773

Starością

domek - willek z ogrodem korzystnie sprzedam lub wydzierżawie. Informacji telefon 65-90. zdg 73 528/9

Parcele

leśne Kobylepole tanio sprzedam. Fredry 6. m. 7. zdg 73 844

Kamienicę

składami mieszkania komfortowe wyjazdem św. Marcina, wpłaty 110 tysięcy, przejęcie amortyzacji. — Oferty kupujących Kurjer Pozn. zdg 73 833

Domek

2 pokoje, kuchnia, świerc morgi ogrodu sprzedam spiesznie spowodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 939

2. PIENIĄDZ

Przyjme cichego wspólnika

zł 6 — 8000 do powiększenia do- brze prosp. przedsiębiorstwa han- dlowego branży metal. Zabezpie- czenie udziału. Zgłoszenia Ku- rjer Pozn. zdg 73 757

3%

Pożyczkę Inwestycyjną kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 745, skiego ng 19 146

Wspólnika

do dobrze zaprowadzonego inte- resu w śródmieściu z gotówka 3—5 tysięcy dla spłaty. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 632

Pożyczki

do 25 tys. zł poszukuje zaraz. Za- bezpieczenie hipoteczne i miejsce na nowoczesnie wybudowanym domie mieszk. kosztem 85 tre- dzi. Wysoki procent. Łaskawo- zgłoszenia do Kurjera Poznań- skiego ng 19 146

Kulturalny udziałowiec
lub kapitalista (stka) potrzebny
celem sfinansowania masowej
produkcji artykułu zaprowadzo-
nego w całej Polsce w branży
radjowej. Poważne zyski i
zapewnienie. Współ-
praca. Gotówka ca 10.000 zł.
Poważne rzeczowe oferty do
Kurjera Poznańskiego pod
zdg 73 746

4. OSOBISTE

**Dobre — smaczne —
tanie**
Co? — Webera
śniadanie
Nowa 4. ng 17 040
Zadajcie
Gaja
przyprawy do zup. ng 17 022

Nowości sezonu
stałe świeży w
Magazynie Obuwia
Fr. Rogoziński,
Poznań, Stary Rynek 64
Kalosze
Śniegowce
Deszczówki
w wielkim wyborze.
Pg 57978-40.412

6. OŻENKI

Do
lat 28. przystojna, miła, niebied-
na pania poślubi brunet na bar-
dzo dobrym stanowisku. Oferty
Kurjer Poznański zdg 72 674

Pan
samotny, lat 56 właściciel nieru-
chomości w małym mieście pra-
gnie nawiązać znajomość z star-
szą panią lub bezdzietną wdową
— Cel matrymonialny. — Łask.
oferty Kurjer Pozn. zdg 73 664

Panna
jednaczka, skromna, inteligent-
na, dla braku znajomości poszu-
kuje pana do lat 40 ewtl. wdowa
na odpowiednim stanowisku.
Cel matrymonialny. Oferty
Kurjer Poznański zdg 73 686

Przystojny
brunet, lat 27 dobrze sytuowany
materialem niezależny, szuka żo-
ny milej sympatycznej do lat 20.
Zgłoszenia z fotografią, która się
zwraca pod zdg 73 787 Kurjer
Poznański.

Współniczeki
do przedsiębiorstwa radiotech-
nicznego, fryzjerskiego, podać
wiek, sumę, życiorys, fotografie.
Ożenek zapewniony. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 73 890

7. SPRZEDAŻE

Masło
w beczkach pasteryzowane, co-
dziennie świeże poleca Markow-
ski, Jasna 16, telefon 68-95.
Pg 6390-49.20

Orzechy
włoskie 11 złotych, orzechy tu-
szczone 24, miód kuracyjny 14,
pszczoły 12, jabłka deserowe 5,
nieociolkowe opłacono wysła Sa-
gorowicz. Zaleszczyki, zdg 70 483

Kolonjalke
sprzedam. Mostowa 17.
zdg 73 334

Ford
z nową karoserią sprzedam. Zgło-
szenia Oredownik, Oborniki,
Czarnkowska 1. ng 19 060

**„Standard“
piece kafilowe**
najlepszy i najtańszy system o-
grzewczy. dostarcza franko
mieszkanie, po cenach obniżonych
firma: M. Perkwicz Ludwiko-
wo, p. Moskwa, składowa w Po-
znanu, ul. Składowa 5/7
Pg 6398/9-49.26/7

Wóz
rzeźnicki duży, dobrze utrzy-
many sprzedam. Tomczyk, Pa-
laczka 26. dg 5053

**Brokaty, farby arty-
styczne, tempery**
poleca najtaniej
Skład Farb
Poznań, ng 18 265

Piekary
1. obok Składu Kolder.

Kolonjalke
zaprowadzona mieszkaniem sprze-
dam. Długa 8 mieszkamie 6.
zdg 73 159

Samochód Citroen
6-cylind. limuzyna o bardzo
małym spalaniu, 4-drzwiowy o bar-
dzo dobrym wyładzie i stanie
sprzedam za 2000 zł gotówka.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 73 225

2 000 świerków
(choinki) ma do oddania zarząd
leśny Drzeżkowsko, pow. Leszno.
1,50—2,30 mtr. wysokości.
zdg 73 444

Pianino
wartościowe zagraniczne. Mar-
cina 15 — 5.
zdg 73 600

Futro
sprzedam. Półwiejska 38a — 17.
zdg 73 758

Maszyny do pisania
oraz części, przybory, naprawy.
Skóra 8-ka, Al. Marcinkowskie-
go 23.

Rzeźnictwo
dobrze położone kompletne urza-
dzenie sprzedam. Wierzbice 28
zdg 73 642

Skład
towarów spożywczych z ubika-
cją Marsz. Focha od zaraz na
sprzedaż. Adres Kurjer Pozn.
zdg 73 656

Pianino
tanie sprzedam. Pierackiego 10,
m. 10. zdg 73 776

Pianino
salonowe. Plac Wolności 7 — 15
podwórze 2 zdg 73 780

Dobra egzystencja
dom handlowy, centrum Pozna-
nia, urządzeniem, towaram
obrot 25 000, mieszkanie sprze-
dam. Do objęcia potrzeba około
18 000.— Oferty Kurjer Pozn.
zdg 73 781

Skład
kolonialno-delicatesowy tano. —
Półwiejska 30, m. 4.
zdg 73 741

Odkurzacz
fabryki markowej, gwarancja
fabryczna bardzo tano sprze-
dam. Oferty Kurjer Ponański
zdg 73 744

Pianino
krzyżowe, zagraniczne. Słowac-
kiego 38—16. zdg 73 753

Futro
meskie tano. Adres Kurjer Po-
znański zdg 73 754

Palme
żywa. Przechyńska 6 — 3.
zdg 73 699

Sypialnię
jasno debowa sprzedam. —
Adres Kurjer Pozn. zdg 73 729

Narty
Piotra Wawrzyńska 32 — 6.
zdg 73 731

Fortepian
krótki, płyta stalowa okazymie.
Górna Wilda 100 — 7. zdg 73 735

Tanio
na sprzedaż 1 maszynna siodlar-
ska model 783 „Singer” z za-
pędem nożnym i ewentl. moto-
rowym, bardzo mało używana.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 73 663

Singera
maszynne krawiecką, 2 kurtki,
plaszcz i ubranie od 2—4. Strze-
lecka 5, m. 9. zdg 73 665

Futro
damskie seal-beasam — bez kol-
nierza okazymie — dobrym sta-
nie 400 gotówka. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 73 678

Piec
kuchenny, kombinowany, gazo-
wo-węglowy sprzedam. Jani-
szewska, Szczęśliwka 21.
zdg 73 679

Choinkowe
kilo 1,40 hurtownie Fabryka cu-
ków Śledziński, Poznań, Wro-
niecka 17. zdg 73 636

Choinki
6 000 sztuk ładne drzewka
gwiazdkowe sprzedawać będzie-
my tano dnia 13-go grudnia na
dworcu kolejowym tylko hur-
townie.

Cukierenkę
centrum, dobry punkt, ruchliwa
dzierżawa 60.— spowodu choro-
by sprzedam 700 zł. zdecydowa-
nemu. Adres Kurjer Pozn.
zdg 73 810

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 6224/5

Podarki gwiazdkowe!
Brzytwy, aparaty
do golenia,
scyzoryki, nożyczki,
nakrycia stołowe
noże i widelce — ze stali
nierdzewnej.
łyżki, łyżeczki, nożyki do owoc.
widelczyki do ciast, koszyczki do
szklanek, cukiernice i wiele in-
nych praktycznych przedmiotów.

Wybór wielki
Geny możliwe
najniższe.
Ed. Karge
Poznań, ul. Nowa 7/8
Przyjmuje asygnaty „Kredyt”.
Pg 6 952-49.71

Radjoodbiornik
2 lamp. „Telefunken” z głośni-
kiem nowy do sieci na prad sta-
ły sprzedam. Piekary 8a, m. 44.
zdg 73 854

Samochód
osobowy kmuzyna Fiat 503 w
pierwszorzednym stanie, 2 koka
zapasowe, znowodu wyjazdu
sprzedam. Adres Wskaże Kur-
jer Poznański zdg 73 856

Skład
żelaza porcelany do wydzierża-
wania zaraz na prowincji przy
ruchliwej ulicy, do objęcia po-
trzeba 1 500—2 000 zł. Oferty
Dąbrowskiego 44, m. 5.
zdg 73 853

Pianino
800 meble pałacowe. Dominikań-
ska 1 — 1. zdg 73 850

Chevrolet
4 osob. otwarty, b. dobr. stanie
sprzedam. Telefon 59-36.
zdg 73 845

Rower
meski luksusowy oraz futro ele-
gantkie, okazymie. Józefa 9 —
2. zdg 73 847

Jadalnia
polerowana. Stolarska,
zdg 73 836

Skład
delicatesowy przy ruchliwej uli-
cy dobrze prosperujący, mieszka-
niem, poważnym reflektantem. —
Adres Kurjer Pozn. zdg 73 837

Dobermana
suczka. Młyńska 2 m. 6.
zdg 73 947

Skład bielizny
damskiej, nowoczesnie urządzo-
ny w Poznaniu ruchliwym punk-
cie sprzedam natychmiast. Zgło-
szenia „Par”. Poznań, Marcini-
kowskiego 11 pod 57.204
Pg 7011-57.204

Męskie
ubranie, płaszcz, futro, bielizna.
Słowackiego 34 m. 5. zdg 73 885

Radjo
prąd zmienny tano. Ratajczaka
26 — 17. zdg 73 799

Sypialkę
kuchnie tano sprzedam. Wedzi-
kowski, Piekary 11.
zdg 73 913

Gospodynie domu
mają okazje taniego zakupu w
Hurtowni Szklą
27 Grudnia 4, pietro zdg 73 904

Wózki
lakowe, zwierzanka gumowe tano
„Gumy”. 27 Grudnia 15.
zdg 73 944

Sprzedam
piękna resztówka 220 móg 55 klm
od Gdyni przy stacji kolejowej,
tylko za 14 000 złotych bez ży-
wego inwentarza. Ketrzyno —
poczta Linia powiat Morski Jar-
zabkiewicz. zdg 73 934

Futro
sportowe, średnia figure, lampe
na biurko, żelazka na gaz uży-
wane, stół wyciągany, czarny,
obrazy, kapa tułowa tano. —
H. Rakowska Poczta 1.
zdg 73 866

Wyprzedzą lalkę
zabawek, wózki lalczyne, dziecie-
ce. Traubeyska, Pierackiego 11
podwórze. Kredytuje. zdg 73 862

Tania sprzedaż
gwiazdkowa!
Gabinet mahoniowy,
sypialnia myrtowa,
jadalnia mahoniowa
różne inne przedmioty bardzo
tano.

Gabinet orzechowy
nowy tylko 400.—, sypialnia de-
bowa nowa tylko 400.—, jadalnie
debowa używana 150.—, 200.—
tylko na gwiazdki! Poznański
Dom Komisowy.
Dominikańska 3
Pg 7 009-49.38

Maszyna
damska 75.— Słowackiego 29—10.
zdg 73 925

Lampy
elektryczne stylowe najtaniej —
wprost z wytwórni. Masztalar-
ska 7. zdg 73 922

Zamienie
fortepian na bufet. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 73 920

Restauracje
kompl. urządzeniem mieszkaniem
pełnym biegiu sprzedam. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 73 889

Maszynę
wpuszczaną do szycia sprzedam.
Poznań, Drużbackiej 1 m. 4.
zdg 73 688/4

Harmonjum
o 19 rejestrach luksusowe ame-
rykańskie. Adres Kurjer Pozn.
zdg 73 884

Koronki
hafty, tiule, nakrycia na wózki,
praktyczne podarki gwiazdkowe
poleca H. Rakowska, Poczta 1.
zdg 73 895

Meble
poleca najtaniej
K. Bakos Stary Rynek 51
zdg 73 463/4

Ford
z nową karoserią na sprzedaż.
Łasakowie zgłoszenia do Agentu-
ry Oredownika, Oborniki, Czarn-
kowska 1. ng 19 059

Kapelusze
Pulowery —
damskie meskie, no-
wości zimowe

Pończochy — Bielizna
Trykoty — Krawaty
Rękawiczki
poleca najkorzystniej
Svenda — Drnek
Poznań, Stary Rynek 65.
zdg 4699-4 700

Należy
pamiętać, że najniższe podarki
wybierzysz u Chwilkowskiego,
Nowa 3 (Bazar), Żezarki od 14
zł. Pierścionki złote od 10 zł.
Obrączki ślubne od 12 zł.
Pg 6 948/9-49.31/32

Dywan
piękny ręcznie wiazany 3 x 4
sprzedam. Młyńska 3, m. 8.
zdg 73 803

Maszynę
damska nowoczesna. Poznańska
27 a — 7. zdg 73 801

Fotograficzny
aparat filmowy Kodak nowy
tano sprzedam. Wodna 17/18,
m. 8, godzina 20. zdg 73 793

Obraz
sprzedam. Poczta 1, skład
koronek. zdg 73 805

Bridż-bil
okazyjnie do sprzedania. Ul.
Szkołna 78, m. 2. zdg 73 795

Starożytne
serwantki, komody, biurczka
damskie, stoliki do gry, inkru-
stowane stoliki wysuwane okrąg-
łe inkrustowane, świeczniki,
serwis obiadowy Rosenthal bron-
zy. Skarbowska 4, parter.
zdg 73 804

Schody drewniane
wykonanie artystyczne 20 stopni
z podestem zaraz tano do sprze-
dania. — Zgłoszenia portier
Ostrowski, 27 Grudnia 19.
Pg 7010-49.61

10. MAJĄTKI

Majątek
650 móg blisko Poznania, in-
wentarze kompletne, zabudowa-
nia maszynowe, dom mieszkalny
11 pokoi, wpłaty 80 tys. sprzeda
właściciel. — Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 73 657

11. KUPNA

Lustro
150x100. Expresso kupie. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 73 643

Fisharmonjum
kupie. Cena Kurjer Poznański
zdg 73 778

Dyktę
45 mtr. używana. Radjo głośnik
dyn. staly ew gramofonem kupie,
czas dłuższy wydzierżawie.
Oferty cena Kurjer Pozn.
zdg 73 750

Koncesji
na sprzedaż butelkową wódek
monopolowych poszukuje. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 695

Pianino
gramofon kupie. Ewentl. dam
pożyczke. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 73 668

Kupię
wille z ogrodem 3—4 lokatorów.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 671

Łóżko
żelazne, używane kupie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 73 675

Wózek
dziecięcy, dobrym stanie kupie.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 73 690

Kociół
koprowy do pralni, dobrym sta-
nie do 70 litr. kupie. Oferty po-
daniem ceny Kurjer Poznański
zdg 73 808

Konia
na biegunach kupie. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 73 916

Samochód
otwarty lub cabriolet, tylko w
bardzo dobrym stanie kupie lub
zamienie na limuzyne w stanie
pierwszorzednym. Szczegółowe
oferty Kurjer Poznański
zdg 73 933

12. DO WYNAJECIA

3
lub 2 pokoje kuchnia ogródek od
1. 1 1936 ul. Powidzka 11 Osiedle
Warszawskie. zdg 73 269

Jednopokojowe
kuchnia korytarz przy Focha 58,
suterena dzierżawa 35.—, Wóz-
niak. zdg 73 918

3
pokoje i kuchnia w Puszczyków-
ku do wynajęcia. Zgłoszenia ul.
Szkołna 18 telefon 10-75.
zdg 73 590

Czteropokojowe
przynależnościami, Słowackiego,
dom ogorodowy i ptr., centralne
ogrzewanie 1 grudnia. Zgłoszenia
„Par”. pod nr. 48.88.
Pg 6 882-48.88

7, 6, 5, 4 i 3
pokoje mieszkania biura, skła-
dy w każdej dzielnicy wskaże
„Domus”. Plac Wolności 14a.
zdg 73 216

Mieszkanie
czteropokojowe, pokój dla słu-
żącey, dwa przedpokoje, dwa bal-
kony i kuchnia do wynajęcia od
gospodarza, dzielnica św. Mar-
cina, roczna dzierżawa zgóry od
zaraz. Oferty do Kurjera Pozn.
zdg 73 644

3
pokoje, czyste, Przemysłowa
III, czynsz miesięczny, zwrot
kosztów. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 73 893

WARSZAWA

Piatek, 6 grudnia.
6.30 audycja por.; 6.50 muzy-
ka z płyt; 7.20 dziennik; 11.57
sygnal czasu; 12.03 dziennik; 12.15
„Święty Mikołaj chodzi po świę-
cie” — stuchowisko dla szkół;
12.40 koncert kwintetu Adam-
skiej-Grossmanowej; 13.25 chwila
gospodarstwa domowego; 13.30
„Z rynku pracy”; 15.30 muzyka
z płyt; 16.00 pog. dla chorych;
16.15 koncert ork. T. Seredyń-
skiego; 16.45 „Własna książka” —
opowiadanie dla dzieci Rabs-
kiej; 17.00 „Nauka w walce ze
zbrodnia” — reportaż; 17.15 mi-
nuta poezji; 17.20 pieśni polskie
— Julia Ilnicka (sopran) oraz
muzyka z płyt; 17.50 poradnik
sport.; 18.00 Rachmaninow; trio
d-moll; 18.30 pog. aktualna; Wła-
dyśław Reymont; 18.45 piosenki
w obcych językach na płytach;
19.00 skrzynka rolnicza; 19.35
sport; 19.50 biuro studiów roz-
mawia ze słuchaczami P. R.;
20.00 monolog aktualny; 20.10
koncert symfoniczny ork. P. R.
pod dyr. Fitelberga i Jacques
Thibaud — skrzypce, 1) G. F.
Haendel; Uwertura do op. „Alci-
cina”; 2) Aldrolandini Piccioli;
Adagio e Pastorale (i wykonanie)
— wyk. orkiestra, 3) W. A. Mozart;
Koncert skrzypcowy
A-dur — wyk. z tow. ork. J.
Thibaud, 4) A. Roussel; Suita
F-rud (i wykonanie) — wykona
orkiestra, 5) Lolo; Symfonia hi-
spańska — wrk. z tow. ork. J.
Thibaud. W przerwie ok. g.

PROPONUJEMY
LAMPOWICZOM
na piątek:
16.00 Koenigswusterhausen. —
17.00 Bukareszt. Muzyka lekka.
Lipsk. „Lipski kalejdoskop”. —
17.25 Moskwa (R. C. Z.). „Demon”
— opera Rubinsteina. 17.50 Brati-
slawa. Arje operowe.
18.00 Paris P. T. T. Koncert
ork. kameralna. 18.00 Koenig-
swusterhausen. Soliści. 18.30 Le-
ningrad. Koncert symf.
19.00 Koenigswusterhausen. —
Muzyka lekka. Frankfurt. „Me-
lodie dalekich krajów”. Mon-
chium. Wesola aud. muzyczna.
Lipsk. Koncert radioork. Ham-

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka I. Debiecka 6,
przystanek. zdg 73 739

Pięciopokojowe
komfort, centralne I. Chelmoń-
skiego 4. zdg 73 740

4 pokojowe
komfort, 2 balkony środek Je-
życ od 1. 1. 36 pewnemu płatni-
kowi do wynajęcia. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 73 719

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia na Wildzie —
pewnemu płatnikowi gospodarz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 670

Dwupokojowe
kuchnia solidnamu. Zgłoszenia
gospodarz, Grodziska 39, wysoki
parter. zdg 73 676

3 pokojowe
centrum od zaraz. Czynsz zgóry.
Zgłoszenia Sew. Mielżyńskiego
23 — 12 od 9—14. zdg 73 829

Pokój
lub pokój kuchnia do wynajęcia
zaraz gospodarz. Sielska 43.
zdg 73 827

2
kuchnia łazienka roz zgóry.
Strzelecka 3 a, m. 8. zdg 73 826

Dwupokojowe
komf. (Jeżyce). Dwupokojowe
(Wierzbice). Zgłoszenia Je-
życka 14 — 13. zdg 73 909

Trzypokojowe
komf. (Wierzbice). Zgłoszenia
Jeżycka 14 — 13. zdg 47 910

Czteropokojowe
komfortowe zaraz. Solacz, Po-
dolska 2. zdg 73 892

Pomieszczenia
na warsztat. Matejki 48 do por-
tjera. zdg 73 393

Odstepię
pokój meblami. Strzelecka 3—10.
zdg 73 891

13. SZUKA MIESZK.

Kolejarz
punktualny płatnik 2 lub 3 poko-
jowe blisko centrum. Agenci
wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 73 693

2
lub 1 pokój z kuchnią poszuku-
je urzędnik. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 73 640

Duż

PRAKTYCZNE PODARKI

Bielizna zawodowa
Plaszcze lekarskie, bluzy piekarskie, rzeźnicznice, slusarskie, fartuchy kombinony, gotowe i miarowe najkorzystniej bo wprost z Fabryki Bielizny
J. Schubert
DOM PŁOCIEN
Chcąc uniknąć nieporozumień proszę zwać: tylko
STARY RYNEK 76
Czerwony Dom naprzeciw odwachu.

Niekrepujący
ciepły balkon, wygodny 1-2 osób ewentualnie utrzymanie. Przechodząca 6 m. 9.

Pokój
panu lub biuro telefon. Marcina 15 m. 7. zdg 73 921

Kwiatowa
3 - 3 tygodni (utrzymaniem). zdg 72 736

Elegancki
Ratajczaka 11a - 102. zdg 73 923

Niekrepujący
frontowy jedno-duosobowy. - Pocha 47a - 3. zdg 73 917

Pokój
Kraszewskiego 13 - 5. zdg 73 882

Kraszewskiego
19 - 10. zdg 73 881

Słowackiego
34 - 5 dwuosobowy. zdg 73 883

Potrzebny od zaraz samodzielny wulkanizator
Zgłoszenia na piśmie z podaniem dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej przyjmuję

Poznańska Kolej Elektryczna
Spółka Akcyjna
Gajowa 1. ng 5116

TEATRY

TEATR POLSKI: Czwartek, 5. 12. „Złota ciocia”, gościnny występ Janusza Warneckiego.
Piątek, 6. 12. „Złota ciocia”, gościnny występ Janusza Warneckiego.

TEATR WIELKI (Opera): Czwartek, 5. 12. „Róża Stambułu”.
Piątek, 6. 12. „Katja tancerka”.

TEATR NOWY: Czwartek, 5. 12. o godz. 4: „Most” - przedstaw. szkolne.
Czwartek, 5. 12. o godz. 8: Teatr Rewji z Warszawy.
Piątek, 6. 12. o godz. 8: Teatr Rewji z Warszawy.

KINA
Poznań, czwartek, 5. 12. ALKAZAR: „12 krzesel” i „Plomien”.
APOLLO: „Wacus”.
CORSO: „Co mój mąż robi w nocy”.
GONG: „Roześmiane oczy”.
GWIAZDA: „Wiktor czy Wiktorja”.
METROPOLIS: „Książę Woroncow”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Kwiaciarka z Prateru” oraz program naukowy.
RENAISSANCE: „Przyjaźń w obliczu śmierci” i „Wyrok życia”.
SLONCE: o godz. 5: „Babona”; o godz. 7 i 9,30: „Sen nocy letniej”.
SFINKS: „Ich noce”.
SWIT: „Czerwony wóz”.
TECZA-Lazarz: „Wesoła wdówka”.
TECZA-Wilda: „Poszukiwaczki złota”.
WILSONA: „Kuszenie Szatana”.

20. SZUKA POKOJU
Jednoosobowego
Jeżyce. Blisko Botaniku. cena. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 292

Pokoju
dużego i próżnego używaniem kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 408

Pokoju
centrum przyjezdna. cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 276

Próżnego
mniejszego samotna pani piecykiem, najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 384

Pokoju
ewentl. dwóch mniejszych dla małżeństwa z używaniem kuchni najchętniej z klatki schodowej, śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 483

Małżeństwo
próżnego pokoju zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 616

Próżnego
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 599

Dwie
siostry krawcowe poszukują skromnego pokoju za szyć. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 762

Pokoju
próżnego poszukuje samotna dziewczyna zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 706

Próżnego
centrum zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 722

Klatki
śródmieście lub Łazarz od zaraz pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 832

Pokoju
śródmieściu panią. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 813

Pokoju
próżnego w mieście do 15 zł. od gospodarka poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 898

Próżnego
pokoju, używalności kuchni poszukuje od 15. 12. spokojny lokator. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 940

Próżnego
używaniem kuchni do 25. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 886

17. LOKALE
Dwupokojowe
parter Jasna biuro samotnym wydzierżawi „Jur”. Piekary 26. zdg 73 556

Poszukuje
warsztatu rzeźniczego, mieszkaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 785

Skład
rynku blisko Poznania, nadająca na obuwie - blawaty. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 700

Garaż
wolny Marsz. Pocha 78. gospodarz. zdg 73 637

Skład
każda branża, gospodarz. Górna Wilda 53. zdg 73 838

18. DZIERŻAWY
Garaż
warsztat śródmieściu wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 677

Piekarni
celem dzierżawy wsi kościelnej poszukuje. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 73 825

22. ZGUBY
Osobę
która zabrała wczoraj w składzie Rotnickiego papierosnice srebrną i pieniądze upraszam o zwrot papierosnicy (pamiątka) nagrodzenie. Bezkarność zapewniona. Sposób oddania dowolny. Grudnia 9. m. 3. zdg 73 736

23. ROZMAITE
Suknie
kostjumy wykonuje mistrzyni po cenach bardzo przystępnych. - Wykonanie pierwszorzędne. - Marii Magdaleny 1. m. 7. dg 4956

Krawcowa
działa 1,50 dziennie poleca się poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 822

Kto
przyjmie na własne 11-letniego grzeźnego chłopca? Zgłoszenia „Caritas”, Podgórna 10a zdg 73 906

Poszukuje
koncesji na sprzedaż wódek monopolowych. Aders Kurjer Poznański zdg 73 855

Krawcowa
wrocławscy zagranicy wykonuje suknie, palta, futra, wykwinanie po domach. Kwiatowa 5 - 3. zdg 73 775

16. SZUKA POKOJU

Jednoosobowego
Jeżyce. Blisko Botaniku. cena. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 292

Pokoju
dużego i próżnego używaniem kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 408

Pokoju
centrum przyjezdna. cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 276

Próżnego
mniejszego samotna pani piecykiem, najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 384

Pokoju
ewentl. dwóch mniejszych dla małżeństwa z używaniem kuchni najchętniej z klatki schodowej, śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 483

Małżeństwo
próżnego pokoju zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 616

Próżnego
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 599

Dwie
siostry krawcowe poszukują skromnego pokoju za szyć. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 762

Pokoju
próżnego poszukuje samotna dziewczyna zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 706

Próżnego
centrum zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 722

Klatki
śródmieście lub Łazarz od zaraz pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 832

Pokoju
śródmieściu panią. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 813

Pokoju
próżnego w mieście do 15 zł. od gospodarka poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 898

Próżnego
pokoju, używalności kuchni poszukuje od 15. 12. spokojny lokator. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 940

Próżnego
używaniem kuchni do 25. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 886

17. LOKALE
Dwupokojowe
parter Jasna biuro samotnym wydzierżawi „Jur”. Piekary 26. zdg 73 556

Poszukuje
warsztatu rzeźniczego, mieszkaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 785

Skład
rynku blisko Poznania, nadająca na obuwie - blawaty. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 700

Garaż
wolny Marsz. Pocha 78. gospodarz. zdg 73 637

Skład
każda branża, gospodarz. Górna Wilda 53. zdg 73 838

18. DZIERŻAWY
Garaż
warsztat śródmieściu wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 677

Piekarni
celem dzierżawy wsi kościelnej poszukuje. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 73 825

22. ZGUBY
Osobę
która zabrała wczoraj w składzie Rotnickiego papierosnice srebrną i pieniądze upraszam o zwrot papierosnicy (pamiątka) nagrodzenie. Bezkarność zapewniona. Sposób oddania dowolny. Grudnia 9. m. 3. zdg 73 736

23. ROZMAITE
Suknie
kostjumy wykonuje mistrzyni po cenach bardzo przystępnych. - Wykonanie pierwszorzędne. - Marii Magdaleny 1. m. 7. dg 4956

Krawcowa
działa 1,50 dziennie poleca się poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 822

Kto
przyjmie na własne 11-letniego grzeźnego chłopca? Zgłoszenia „Caritas”, Podgórna 10a zdg 73 906

Poszukuje
koncesji na sprzedaż wódek monopolowych. Aders Kurjer Poznański zdg 73 855

Krawcowa
wrocławscy zagranicy wykonuje suknie, palta, futra, wykwinanie po domach. Kwiatowa 5 - 3. zdg 73 775

Szyje
suknie tania. Aleje Marcinkowskiego 15. m. 5. zdg 73 774

Najgustowniej - tania
oprawia obrazy
Witolo Lewowski, tylko Wrocławska 36. skład obrazów. dg 4953/4

Szyje
tania, elegancko dom poza dom. Patrona Jeckowskiego 11. m. 5.

Książki okultystyczne
wypożycza księgarnia antykwariat „Słoneczniki”
Dąbrowskiego 2. zdg 73 903

Szyje
gustownie, szybko, najtaniej - krojem Lemaskiego. Marcina 26 - 3. zdg 73 938

Okretek
merezka, dziurki wykonuje tania H. Rakowska, Pocztowa 1. zdg 73 864

24. NAUKA

Szkoła tańców
Szczurkówny
Pocztowa 23 parter. zdg 72 890

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11 Nowy kurs
4 stycznia
zdg 72 981

Szkoła tańców
Szorskiego
Pierackiego 12 tel. 38-08. zdg 73 538

Studentki
udzielają korepetycji wszystkich przedmiotów. Samopomocowa Organizacja Studentek. Aleje Piłsudskiego 1, pokój 2. zdg 59 091

Korepetycji
udzielam 25 gr. godzina. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 742

Panna
poza dom do odrabiania lekcji. 11-letniej dziewczynki do 4 klasy wstępnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 693

25. MUZYKA

Saksofonista
tenor i wiolonczela z klarnetem lub trąbką od zaraz potrzebny do Grudziadza. Dobre warunki. Oferty Kurjer Poznański dg 5 111

Zespół koncertowy
znany z audycji radiowych 7-10 osób - wibrafon, ksylofon, 4 akordyjony nowoczesne instrumenty młodzi z humorem i śpiewem wolny od 15. 12. lub 1. 36 tylko 1a lokale. Oferty Kurjer Poznański dg 5112

Pianina
transportuje fachowo z 8. - Drygas, Podgórna 10a. zdg 72 878

Potrzebny kwartet
koncertowo - dancingowy. do pierwszorzędnej kawiarni od 15 lub 26. b. m. St. Karpowicz, Ostrów Wielkop. ng 19 150

26. SZUKA POSADY

Panna
szuka posady do samotnego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 977

Bona
skromna, dobre referencje poszukuje posady. Oferty pod adres Gackówna, Maj. Białejewo, p. Wierzyżyn, pow. Śrem. zdg 73 748

Szofer - mechanik
poszukuje posady zaraz na wszelkie pojazdy mechaniczne. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 425

Służąca
gotowanie, pranie prosi posade. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 879

Ogrodnik
długoletni praktyk ogrodach dworskich, handlowych obznajmiony kwaciarstwem, warzywnictwem i sadownictwem poszukuje posady. Cybulski, Mosina. zdg 73 331

Panna
trzydziestokilkuletnia, znająca doskonale wszystko wchodzące w zakres gospodarstwa domowego, przyjmie posade od 1. I. 36 jako wyrczycielka, zarządczyni i opiekunka dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 227.

Krawcowa
działa, dobrym krojem poszukuje posady w dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 763

Panią
inteligentną, z ukończoną Szkołą Gosp. poszukuje zaraz posady do dzieci. Zna robotki, cerowanie - może udzielać początkujących lekcji Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 680

Absolwent
szkoły wydziałowej, handlowej, poszukuje posady. Pisanie maszynami, stenografia, języki. - Oferty Kurjer Poznański zdg 73 743

Szukam
posady jako hafiarka od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 764

Dziewczyna
młodsza silna, cokolwiek gotowaniem lub bez szuka posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 792

Dziewczyna
wiejska szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 791

500 zł
kaucej dam, obejmując posade inkasenta, woźnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 852

Dziewczyna
ucziwa, poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 830

Krawcowa
piewszorzędna szuka posady w domu 2.00. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 824

Sierota
poszukuje posady długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 819

Sierota
poszukuje pracy do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 73 905

Posługi
na Wildzie poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 929

Młoda
osoba umiejąca gotować zajmie się gospodarstwem lub przyjmie posade do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 685

Wychowawczyni
szuka posady do niemowlęcia lub dzieci do lat 6. Zajmie się również szyćm, robotkami, pracą domową. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 634

Cukiernik
zdolny, solidny pracownik, kawaler poszukuje posady. Miejscowość obojetna. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 637

Bufetowa
z obsługa gości na prowincji poszukuje posady 15 lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 765

Krawcowa
niedroga - dom poza domem poszukuje pracy. Piekary 24. m. 17. zdg 73 812

Osoba
inteligentna znająca francuski, niemiecki, muzykę i wszelkie roboty ręczne poszukuje bezpłatnej posady jako wychowawczyni lub zarządczyni. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 809

Poszukuje
prania posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 798

Poszukuje
posady maszynistki, najchętniej u adwokata. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 723

Panią
ucziwa, skromna, poszukuje posady do dzieci lub pomocy. - Oferty Kurjer Poznański zdg 73 726

Posługaczka
młodsza ucziwa poszukuje posady na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 727

Przyjmuje
pranie w domu poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 732

Panią
wesola, z dobrymi poleceniami, która pracowała w piekarni, cukierni przyjmie chętnie posade do obsługi gości lub do bufetu od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 734

Niania
pielęgniarka, ukończony kurs szpitalu poszukuje posady niemowlęcia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 736

Posady
ucznią rzeźniczną poszukuje od zaraz Leon Polcyn, Bolechowo, powiat Murowana Goślina. zdg 73 681

Introligator
młody, obeznaną dobrze w swym zawodzie zna także drukarstwo. Specjalność tłoczenie maszynowe poszukuje posady. Oferty Kurjer oPznański zdg 73 704

Pomocnik
kupiecki poszukuje posady. - Oferty Kurjer Poznański zdg 73 705

Ekspedjentka
krawcowa poszukuje posady magazynie konfekcji. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 708

Szofer - mechanik
po wojskowości poszukuje posady na samochód osobowy, ciężarowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 715

Posługaczka
poszukuje całodzienną posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 639

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 641

Erbedont
ELIKSIR - PROSZEK I PASTA
DO ZĘBÓW
ng 16 908

Krawcowa
działa poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 872

Kucharka
przyjmie posade od 15. 12. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 696

Rutynowany
bilansista reguluje księgowość, ustawia bilanse, dozór ksiąg, porady podatkowe. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 72 608

Dziewczyna
poszukuje posady od piętnastego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 751

Małopolanka
poszukuje posady do wszystkiego, najchętniej do osób samotnych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 752

Kelner
kauceja 150. - poszukuje posady zaraz. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 930

Ekspedjentka
bufetowa cukierni, piekarni, restauracji szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 878

Podleśniczy
szuka posady jako pomocnik leśny do kancelarii, jako miernicy do tartaku. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 936

Elektromonter
naprawia wszelkie urządzenia świetlne, buduje telefony i akumulatory, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 924

Dziewczyna
ucziwa szuka posady cokolwiek z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 919

Rządca gospodarczy
kilkuletnia praktyka z poważnymi referencjami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 363

Do 500. -
kaucej złoży bankowiec, lat 28, z branży kolonialno-winnej, który pracował w pierwszorzędnych winiarniach oraz handlach win i wódek szuka posady ekspedjenta, magazyniera, inkasenta lub podróżniącego. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 897

27. WOLNE MIEJSCA
Młynarz
szofer z papier. dobrmi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 271

Kasjerka
dominjalna, rutynowana tylko kilkuletnia samodzielna praktyka majątków potrzebna. Zgłoszenia pod zdg 73 003 Kurjer Pozn.

Posadę
wyrobie z wypożyczeniem na krótki czas 10 000 złotych, Gwarancja pupilarna. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng 18 791

Podróżującemu
po prowincji oddam bezkonkurencyjny artykuł. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 713

Kelner
rutynowany, trzeźwy potrzebny. Dancing, ul. Noskowskiego. zdg 73 716

Książkowa
znajomość księgowości Włkp. Izby Rolniczej potrzebna. Zgłoszenia Maj. Żulków, poczta Żerków. zdg 73 632

Torebki damskie - Parasole - Walizy - Teki
WIKTOR CZYSZ, Poznań, Szkolna 11.
Specjalność: Foki - Krokodyle.
Pg 6 248-42.74

Humor zagraniczny
— Nie rozumiem pana, doktorze; z jednej strony zabrania mi pan wszelkiego rodzaju wzruszeń, a z drugiej, zapowiada mi pan przysłanie rachunku za wizyty!